

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Agatha
Christie®

PORSUK AĞACI
CİNAYETİ

Bir yudum çayla başlayan olay trajedi ile son bulur.

Bir fincan çay içen varlıklı Rex Fortescue birdenbire hastalanıp ölür... Kurbanın cebinde bulunan bir avuç çavdar tek ipucudur... Kurnaz Jane Marple eski bir çocuk tekerlemesini anımsayana dek cinayetin nedeni anlaşılamaz...

Jane Marple öykülerinin en iyisi olarak nitelenen bu kitabın dâhiyane kurgusu okurları son sayfaya dek soluksuz bırakacak.

“Tek kelimeyle mükemmel.”

Times Literary Supplement

“Christine’nin dehası bir yıldız gibi parlıyor...”

New York Times

altinkitaplar.com.tr

ISBN-13: 978-975-21-0172-2

www.agathachristie.com

KDV'den MUAFTIR

KİTABIN ORJİNAL ADI

A POCKET FULL OF RYE

YAYIN HAKLARI

© AGATHA CHRISTIE
AKCALI TELİF HAKLARI AJANSI
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
VE TİCARET AŞ

KAPAK TASARIMI

OSMAN SELÇUK ÖZDOĞAN

BASKI

9. BASIM/NİSAN 2020/İSTANBUL
MEGA BASIM
Cihangir Mahallesi Güvercin Caddesi
No: 3/1 Baha İş Merkezi A Blok 34310
Haramidere, İstanbul Tel: 0.212. 412 17 00
Sertifika No: 44452

BU KİTABIN HER TÜRLÜ YAYIN HAKLARI
FİKİR VE SANAT ESERLERİ YASASI GEREĞİNCE
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ VE TİCARET AŞ'YE AİTTİR.

ISBN 978 - 975 - 21 - 0172 - 2

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Gülbahar Mah. Altan Erbulak Sok.
Maya Han Apt. No: 14 Kat: 3 Şişli / İstanbul
Yayınevi Sertifika No: 44011

Tel: 0.212.446 38 88 pbx
Faks: 0.212.446 38 90

<http://www.altinkitaplar.com.tr>
info@altinkitaplar.com.tr

Agatha
Christie

PORSUK AĞACI
CİNAYETİ

Türkçesi
Gönül Suveren

Yazarın Yayınlarımızdan Çıkan Kitapları

İskemlede Beş Ceset	Ölüm Saatleri
Cinayet Alfabetesi	Kader Kapısı
Dersimiz Cinayet	Ölümler Randevu
Sıfıra Doğru	Cinayet İlanı
Beş Küçük Domuz	Cinayetler Kulübü
Hercule Poirot İz Üzerinde	Lort Edgware'i Kim Öldürdü
Doğu Ekspresi'nde Cinayet	Uyuyan Ölüm
Briç Masasında Cinayet	N veya M?
On Küçük Zenci	Bayan Marple'in Son Maceraları
Ölüm Çığlığı	Sittaford Malikânesi'nin Gizemi
Cinayetler Otel	Ölüm Sessiz Geldi
Ölüm Diken Üstünde	Hercule'un On İki Görevi
Noel'de Cinayet	Hayatım (Agatha Christie'nin Otobiyografisi)
Zehiri Kim Verdi	Bayan McGinty'nin Ölümü
Fare Kapanı	Kahverengi Elbiseli Adam
Filler de Hatırlar	Noel Kekinin Gizemi
Cesetler Merdiveni	Ölüm Adası
Ölümün Tam Zamanı	Sessiz Tanık
Ölüm Oyunu	Suç Ortakları
Işıklar Sönünce	Esrarengiz Sanık
Acı Kahve	Hallow Malikânesi Cinayeti
Elmayı Yılan Isırdı	Arka Sokaktaki Cinayet
Beklenmeyen Misafir	Neden Evans'a Sormadılar
Nil'de Ölüm	Ölüm Dalgaları
Üç Perdelik Cinayet	Sensiz Bir İlkbahar
Roger Ackroyd Cinayeti	Ve Ayna Kırıldı
Ölüm Meleği	Gül ve Porsukağacı
Üç Yanlış Üç Ceset	Güvercinler Arasında Bir Kedi
Kanatların Çağırısı	Bitmemiş Portre
16.50 Treni	Şahidin Gözleri
Şampanyadaki Zehir	Parker Pyne İz Üzerinde
Büyük Dörtler	Annem ve Ben
Köşkteki Esrar	Son Evdeki Tehlike
Bağdat'a Geldiler	Sonunda Ölüm Geldi
Sonuncu Kurban	Mezopotamya'da Cinayet
Mavi Trenin Esrarı	Zarif Bir Cinayet Gecesi
Frankfurt Yolcusu	Poirot'nun İlk Davaları
Bilinmeyen Hedef	Poirot Araştırıyor
Ölüm Büyüsü	
Cenazeden Sonra	

PORSUK AĞACI CİNAYETİ

Porsuk Ağacı Kulübesindekiler:

Rex Fortescue: Kendine çıkar sağlamak için yasadışı işler çevirmiş çok zengin bir adam.

Adele Fortescue: Rex'in kendisinden otuz yaş küçük karısı. Paraya ve erkeklere düşkünlü.

Percival (Val) Fortescue: Rex'in büyük oğlu. Cimri ve kişiliksiz biriydi.

Jennifer Fortescue: Percival'in karısı. Büyük köşkte geçirdiği hayat onu sıkımsa başlamıştı.

Lancelot (Lance) Fortescue: Rex'in küçük oğlu. Yakışıklı ve sorumsuz biriydi.

Pat Fortescue: Lance'ın karısı. Daha önceki iki evliliği de felaketle noktalanmıştı.

Elaine Fortescue: Rex'in kızı. Sevgilisinin kendisinden uzaklaşması onun ruhsal açıdan yıkılmasına neden olmuştu.

Effie Ramsbottom: Rex'in ilk karısının ablası. Garip bir kadındı, adaletin yerine gelmesini kötülerin cezalandırılmasını istiyordu.

Mary Dove: Fortescue'ların kâhyası. Esrarlı gülümsemesiyle dikkati çeken, genç bir kadındı.

Gladys Martin: Fortescue'ların hizmetçisi. Polisten korkan, saf bir kızıydı.

Crump: Uşak. Saygılı biriydi, ama sık sık içkiyi fazla kaçırırdı.

Bayan Crump: Aşçı. Aksi bir kadın olmasına rağmen pişirdiği yemeklerin üstüne yoktu.

Vivian Dubois: Yakışıklı bir adam. Yaşlı ve zengin kişilerin genç karılarıyla arkadaşlık etmeyi severdi.

Gerald Wright: Ukala bir genç. Herkese tepeden bakıyordu ama aslında para için yapmayacağı yoktu.

Porsuk Ağacı Kulübesindeki Katili Arayanlar

Neele: Scotland Yard'dan müfettiş. Son derece aptal görünüşlü olmasına rağmen çok zekiydi.

Hay: Müfettiş yardımcısı, müfettişin karatavuklarla neden ilgilendiğini anlayamıyordu.

ve

MISS MARPLE

Bayan Marple'in Elinde Şu İpuçları Vardı:

- Bir çocuk şiiri
- Bir avuç çavdar
- Karatavuklar
- Bir mandal
- Taksin
- Siyanür
- Gazete kupürleri
- Naylon çoraplar
- Yeni ayakkabılar

Katili bulabilmek için Bayan Marple'in şu soruları cevaplandırması gerekiyordu:

- Karatavukların anlamı neydi?
- Ruby MacKenzie kimdi?
- Mary Dove bahçede kimi görmüştü?
- Gladys ikinci tepsiyi neden holde bırakmıştı?
- Katil zehri neye karıştırmıştı?
- Gladys neden korkuyordu?
- Adele'in vasiyetnamesinde ne vardı?
- Mary Dove'un sırrı neydi?
- Bayan Ramsbottom'ın bildiği neydi?

CEP DOLUSU ÇAVDAR

1

Çay yapma sırası Bayan Somers'deydi. Sekreterlerin en yenisi ve en beceriksiziydi. Pek genç sayılmazdı. Yumuşak, anlamsız, kaygı dolu bir yüzü vardı.

Bayan Somers, çaydanlıktaki suyu iyice kaynatmadan demliğe boşaltıverdi. Suyun kaynayıp kaynamadığını hiçbir zaman kolay kolay anlayamazdı. Sayılamayacak kadar çok olan sorunlardan biri de buydu.

Kadın, fincanlara çay doldurarak bunları diğerlerine verdi. Her tabağa bayat olduğu daha ilk bakışta belli olan birkaç bisküvi koymuştu.

Sekreterlerin şefi olan Bayan Griffith, sert bir sesle, “Su yine kaynamamış Somers,” diye homurdandı. Bayan Griffith on altı yıldan beri şirkette çalışıyordu. Kır saçlı, elinden her iş gelen titiz bir kadındı.

Bayan Somers'ın kaygı dolu yüzü kıpkırmızı oldu. “Ya... Oysa bu kez suyun iyice kaynadığından emindim.”

Bayan Griffith, burada ancak bir ay kalabilir, diye düşündü. Aslında bu ara iş çok... fakat Somers çok beceriksiz. Eastern Developments'e yazılacak mektubu berbat etti. Oysa oldukça basitti. Hele çay yapmasını hiç bilmiyor. Akli başında bir sekreter bulmak o kadar zor ki... Geçen sefer bisküvi kutusunun kapağını tam kapamamış olduğu belli. Artık...

Bayan Griffith'in bütün gizli düşünceleri gibi bu da yarıda kesildi.

Çünkü içeriye Bay Fortescue'nun kutsal çayını yapmak için Bayan Grosvenor gelmişti. Bay Fortescue için farklı bir çay, değişik çay takımı ve özel bisküvi alınmıştı. Sadece çaydanlıkla musluktan doldu-

ruhan su aynıydı. Fakat bu kez, ay Bay Fortescue için yapıldığından, su gerektiğı gibi kaynatılmıştı. Bayan Grosvenor buna özellikle zen gösterdi.

Sarışın olan Bayan Grosvenor müthiş bir gzelliğ'e sahip çekici bir kadındı. stne, pahalı olduğı hemen anlaşılan siyah bir tayyr giymişti. Biçimli bacaklarını saran incecik naylon oraplar Paris'ten gelmeydi.

Genç kadın ierdekilere bakmak veya onlarla konuşmak gerek-sizmiş gibi, sekreterin odasından ıktı. Sanki diğ'er sekreterlerin onun için hamambceklerinden hiç farkı yoktu. Tabii, Bayan Grosvenor, Bay Fortescue'nun en gözde sekreteriydi. Dedikoducular, genç kadının sek-reterlikten daha başka özellikleri olduğunu fısıldasalar da aslında bu doğru değildi. Bay Fortescue, kısa süre önce ikinci kez evlenmişti. Yeni karısı çok güzel, aşırı lüks düşkünüydü. Kocasının başkalarıyla ilgilen-mesine engel olmayı da çok iyi beceriyordu. Bay Fortescue için Bayan Grosvenor büro dekorunun bir parçasıydı. Zaten adamın bürosu oldukça pahalı ve lüks eşyalarla döşenmişti.

Bayan Grosvenor elindeki tepsiyi sanki bir tanrıya adak sunarmış gibi ileriye doğru uzatmıştı. Sarışın kadın, i bürodan, daha önemli mş-terilerin bekletildiğı bekleme odasından geçerek, kendi bürosuna girdi. Kapiya hafifçe vurduktan sonra tapınağ'a, yani Bay Fortescue'nun oda-sına süzüldü.

Büyük bir odaydı burası. Cilalı parke zemine pahalı, şark halıları serilmişti. Duvarlardaki kaplamalar uçuk renkli, kıymetli bir ağtıandı. Yine uçuk renkli deri kaplama, geniş koltuklar vardı. Odanın tam orta-sındaki firavuninciri ağından yapılmış oldukça büyük yazı masasının başında Bay Fortescue oturuyordu.

Bay Fortescue bu odaya yakışacak kadar güçlü bir kişiliğ'e sahip değildi ama adamcağız yine de elinden geleni yapıyordu. İriyarı, şiş-man dazlak kafalı biriydi. Taşrada giyilmesi gereken tüvit elbiselerle bürosunda dolaşmaktan pek hoşlanırdı. Bayan Grosvenor bir kuğu gibi kendisine doğru gelirken, kaşlarını atmış masasındaki kâğıtlara bakı-

yordu. Sekreter, çay tepsisini adamın dirseğinin dibine bırakarak, ciddi bir sesle, “Çayınız, Bay Fortescue...” diye mırıldandı. Sonra usulca çekildi.

Bay Fortescue bu önemli ayine sadece homurdanarak eşlik etti.

Kendi masasına dönen Bayan Grosvenor çalışmaya başladı. İki yere telefon etti. Bay Fortescue’nun imzalaması için daktiloda yazılmış olan birkaç mektubu düzeltti. Sonra telefon çaldı.

Bayan Grosvenor kendini beğenmiş bir tavırla, “Korkarım isteğinizini yerine getiremeyeceğiz,” dedi. “Bay Fortescue toplantıda.”

Sarışın kadın almacı yerine bırakırken saate bir göz attı. On biri on geçiyordu.

Aynı anda Bay Fortescue’nun bürosunun hemen hemen ses geçirmeyen kalın kapısının arkasından bir gürültü duyuldu. Boğuk fakat kolaylıkla tanınabilecek, acı dolu bir haykırıştı. Bu sırada Bayan Grosvenor’un masasındaki zil ısrarla çalmaya başladı. Fena halde şaşırarak Bayan Grosvenor dondu kaldı. Sonra kararsızlık içinde ayağa kalktı. Beklemediği bir şeyle karşılaşmış olduğu için o her zamanki kendinden emin tavırları kaybolmuştu. Fakat yine de ahenkli adımlarla Bay Fortescue’nun odasına doğru gitti. Kapıya usulca vurarak içeri girdi.

Gördükleri, genç kadının büsbütün şaşırmasına neden oldu. Patronu masanın başında acıyla kıvranıp duruyordu. Görünüşü gerçekten korkunçtu.

Bayan Grosvenor, “Tanrım,” diye mırıldandı. “Hasta mısınız Bay Fortescue?” Bu sözler ağzından çıkar çıkmaz ne kadar aptalca konuşmuş olduğunu anladı. Bay Fortescue’nun ağır bir şekilde hastalanmış olduğu belliydi. Genç kadın ona yaklaşıırken adamın vücudu acıyla kıvrılıp bükülüyordu.

Bay Fortescue boğulur gibi fısıldadı. “Çay o çaya... ne karıştır-dın?... Çabuk... doktor çağır...”

Bayan Grosvenor odadan fırladı. O kendini beğenmiş, ukala sarışın sekreter gitmiş, yerini dehşete düşmüş, ne yapacağını şaşırılmış genç bir kadın almıştı. Koşarak sekreterlerin odasına daldı. Bir taraftan da bağırıyordu.

“Bay Fortescue kriz geçiriyor... Ölmek üzere... Bir doktor bulmalıyız, durumu korkunç... Onun ölmek üzere olduğundan eminim!”

Her kafadan bir ses çıkmaya başladı.

Sekreterlerin en genci olan Bayan Bell, “Eğer sara nöbetiye,” dedi. “Ağzına mantar tıkamalıyız. Mantar tıpası olan var mı?”

Kimsede tıpa yoktu.

Bayan Somers, “Bu yaşta ancak beynine kan hücum etmiş olabilir,” diye mırıldandı.

Bayan Griffith bağırdı. “Hemen bir doktor çağıralım.” Fakat o da bütün becerikliliğine rağmen bunu başaramadı. Şirkette çalıştığı on altı yıl boyunca hiçbir zaman büroya doktor çağırarak gerekmemişti. Kendi doktoru da Streatham Hill’deydi.

“Buraya en yakın doktor nerede?” diye kaygılı bir sesle sordu.

Bunu kimse bilmiyordu. Bayan Bell telefon rehberini kaparak, D harfini açtı. Telaşla doktorları aramaya başladı. Fakat rehber mesleklerle göre ayrılmamıştı. Biri hastaneye telefon etmelerini söyledi. Fakat hangi hastaneye haber vereceklerdi.

Bayan Somers üsteledi. “Uygun bir hastane olmalı. Yoksa gelmezler. Sağlık sigortası nedeniyle demek istiyorum. Hastanenin bu bölgede olması gerek.”

Biri, “Acil servisi arayın,” diye bağırdı. Bayan Griffith buna fena halde sinirlendi. İşe polisi karıştırmaya ne gerek vardı? Oldukça zeki kadınlar umutsuzca birbirlerine baktılar. Bayan Bell bu kez A harfinde ambulansları aramaya başladı.

Bayan Griffith, “Bay Fortescue’nun kendi doktoru...” dedi. “Onun bir doktoru olmalı.”

Biri özel adres defterini almaya koştu... Bayan Griffith, odacı çocuğa kim olursa olsun çabucak bir doktor bulmasını emretti. Özel adres defterinde Sir Edwin Sandeman’ın adını gördüler. Doktorun muayenehanesi Harley Sokağı’ndaydı. Bayan Grosvenor, bir sandalyeye çökerek pek de kibar olmayan bir tavırla, “Çayı her zamanki gibi yaptım,” diye inledi. “İnanın öyle yaptım. Çayda bir şey olamaz.”

“Çayda bir şey olamaz mı?” Elini telefona uzatmış olan Bayan Griffith, öylece kalakaldı. “Bunu da nerden çıkardın.”

“O... Bay Fortescue... çayda bir şey olduğunu...”

Bayan Griffith bir an duraksadı. Acil servisi mi, yoksa doktorun muayenehanesini mi aramalıydı? Genç Bayan Bell umutla atıldı. “O halde ona hemen hardallı sıcak su içirmeliyiz. Büroda hardal var mı?”

Biraz sonra Bethnal Green’den Doktor Isaacs’le, Sir Edwin Sandeman asansörde karşılaştılar. Aynı anda kapının önünde iki ayrı ambulans durdu. Hem telefon, hem de odacı çocuk görevlerini yapmışlardı...

2

Müfettiş Neele, Bay Fortescue’nun kutsal odasında, büyük firavuninciri masasının başında oturuyordu. Memurlarından biri, elinde bir not defteriyle sessizce bir köşeye çekilmiş duruyordu.

Müfettiş Neele dimdik, zarıf bir adamdı. Kısa kesilmiş kahverengi saçları, oldukça dar bir alnı vardı. “Gerekli işlemlerin yapılması...” diye mırıldanmaya başladığında karşısındakiler içten içe, zaten senin aklın daha incesine ermez, diye düşünürlerdi. Ama çok geçmeden yanılmış olduklarını da anarlardı. Müfettiş Neele aptal biriymiş gibi görünse de gerçekte hem akıllı hem de kurnaz bir insandı. Soruşturma sırasında suçlu hakkında sıradışı varsayımlar kurar, bunları sorguya çektiği kişilere uygulamaya çalışırdı.

Müfettiş, oraya gelmesine neden olan olayları kendisine doğru dü-rüst ancak Bayan Griffith’in anlatacağını sezmişti. Gerçekten de kadın, sabah olanları eksiksiz bir şekilde özetledikten sonra bürodan çıkmıştı.

Müfettiş Neele, Bayan Griffith suçlu olamaz, diye düşündü.

1. Zehire meraklı katil tiplerinden değil.
2. Patronuna âşık olmadığı belli.
3. Dengesiz bir kadın olduğunu sanmıyorum.
4. Kinci bir insan da olamaz.

Müfettiş, telefona bir göz attı. St. Jude's Hastanesi'nden haber bekliyordu. Tabii Bay Fortescue, doğal nedenlerden ötürü fenalaşmış da olabilirdi. Ama Bethnal Green'den Doktor Isaacs de, Harley Sokağı'ndan Sör Edwin Sandeman da böyle bir olasılık tanııyordu.

Müfettiş masadaki düğmeye bastı. "Bay Fortescue'nun özel sekreterini gönderir misiniz?"

Bayan Grosvenor pek fazla olmasa da kendini biraz toparlayabilmişti. Kaygılı bir tavırla içeri girdi. Artık bir kuğu gibi yürümüyordu. Hemen, kendisini korumak istercesine, "Bu işi ben yapmadım!" diye bağırdı.

Müfettiş Neele sakın bir tavırla genç kadına oturması için bir sandalyeyi işaret etti.

"Öyle mi?" Bay Fortescue mektup yazdıracağı zaman Bayan Grosvenor elinde defteriyle daima oraya otururdu. Genç kadın şimdi istemeye istemeye iskemleye çökerek korkuyla müfettişe baktı. Neele düşünüyordu. İğfal, şantaj... Sarışın güzel mahkemede... Fakat yüzünden bu düşüncelerini anlamak zordu. Biraz aptal gibi görünse de karşısındakine güven veren bir hali vardı.

Bayan Grosvenor, "Çayda hiçbir şey yoktu," dedi. "Olamazdı da."

Müfettiş Neele başını salladı. "Anlıyorum. Lütfen isminizi ve adresinizi verir misiniz?"

"Grosvenor. Irene Grosvenor."

"Adresiniz?"

"14 Rusmoor Yolu, Muswell Hill."

Müfettiş Neele kendi kendine, adam bu sarışını baştan çıkarmamış, dedi. Aşk yuvası da döşenmemiş. Kadın ailesiyle oturuyor. Bu işin şantajla da bir ilgisi yok. Böylece bu yeni varsayımlar da boş çıkmış oluyordu.

Dostça bir tavırla, "Demek çayı siz yaptınız?" diye sordu.

"Yapmam gerekiyordu. Yani çayı her zaman ben yapardım demek istiyorum."

Müfettiş Neele, genç kadına sabah olanları anlattırdı. Fincan, tabak ve demlik analiz için gönderilmişti bile. Müfettiş Neele, Irene

Gresvenor'dan fincana, tabağa ve demliğe genç kadından başkasının el sürmediğini öğrendi. Çaydanlık ise büroda çalışanlar tarafından da kullanılıyordu. Ve sarışın sekreter bunu musluktan doldurmuştu.

“Peki ya çay?”

“Bu Bay Fortescue'nun kendi çayıydı. Çin çayı. Benim odamda, rafta duruyordu.”

Müfettiş Neele başını salladı. Şekeri sorunca Bay Fortescue'nun çayını şekersiz içtiğini öğrendi.

Telefon çaldı. Müfettiş Neele almacı kaldırdı. Yüzü biraz değişmişti.

“St. Jude's Hastanesi mi?” Neele, Bayan Grosvenor'a başıyla çıkabileceğini işaret etti. “Teşekkür ederim Bayan Grosvenor. Artık gidebilirsiniz.” Sonra da dikkatle telefonda konuşan adamın sesini dinlemeye başladı. Bu arada önündeki defterin köşesine kurşunkalemle birtakım anlaşılmasız işaretler yapıyordu.

Sonra, “Demek beş dakika önce öldü,” dedi. Kolundaki saate bir göz attı. Deftere, “12.43,” diye yazdı.

Telefondaki, “Doktor Bernsdorff sizinle konuşmak istiyor,” dedi.

“Pekâlâ. Bağlayın...” Bu doktordan söz ederken sesinde meydana gelen değişiklik telefondaki adamı fena halde şaşırttı. Müfettiş Neele kısa bir büre boyunca devam eden vınlama sesini sabırla bekledi.

Sonra birdenbire telefonda yükselen kalın bir ses, müfettişin almacı telaşla kulağından uzaklaştırmasına neden oldu.

“Merhaba Neele. Seni gidi akbaba seni. Yine ceset peşindesin demek?”

Müfettiş Neele, St. Jude's Hastanesi'nin profesörlerinden Bernsdorff' la geçen yıl bir zehirlenme olayı yüzünden karşılaşmış ve çabucak dost olmuşlardı.

“Duyduğuma göre bizim adam ölmüş, doktor.”

“Evet. Buraya getirildiği zaman artık çok geçti.”

“Ölüm nedeni?”

“Tabii otopsi yapılması gerek. Fakat ilginç bir vaka bu. Çok ilginç...”

Müfettiş Neele, Profesör Bernsdorff'un sesindeki ilgiden meseleyi anlamıştı. "Ölümün doğal nedenlerden olmadığı belli."

Profesör bağırdı. "Buna hiç kuşku yok." Sonra uyarmak için ekledi. "Bu ikimizin arasında tabii."

"Elbette. Bunu söylemene gerek yok. Adam zehirlenmiş mi?"

"Kesinlikle. Üstelik zehrin ne olduğunu bildiğimi sanıyorum."

"Gerçekten mi?"

"Taksin, dostum. Taksin."

"Taksin mi? Bu zehri hiç duymamıştım."

"Biliyorum. Şaşılacak şey... Hoş, eğer üç dört hafta önce buna benzer bir olayla karşılaşmasaydım, zehrin ne olduğunu ben de anlamazdım. Evcilik oynayan iki çocuk porsuk ağacının meyvelerinden koparıp yemişlerdi."

"Taksin bu mu? Porsuk ağacının meyveleri mi?"

"Meyveleri veya yaprakları. Çok zehirlidir. Taksin de bunlardan elde edilir. Fakat şimdiye dek bu zehrin özellikle kullanıldığı bir olayla karşılaştığımı sanmıyorum. Gerçekten çok ilginç. Sıradan zehirleme olaylarından ne kadar sıkıldığımı bilemezsin, Neele. Onun için bu taksin konusu hoşuma gitti. Senin için de değişik bir şey bu."

"Yani hepimiz eğleneceğiz, öyle mi? Tabii ölenin dışında."

"Ah, evet. Zavallı adam." Bernsdorff'un sesi gayet sakindi. "Çok şanssızmış."

"Adam ölmeden önce bir şey söyledi mi?"

"Sizinkilerden biri elinde not defteriyle adamın başında oturuyordu. Ondan bu ayrıntıyı öğrenirsin. Bir ara çay hakkında bir şeyler mırıldandı. Büroda çayına bir şey karıştırdıklarını söyledi. Bu saçma bir fikir tabii."

Neele çabucak sordu. "Neden saçma?" Bir yandan da Bayan Grosve-nor'un demlediği çayın içine porsuk ağacı meyveleri koyduğunu gözlerinin önünde canlandırdı.

"Çünkü zehir bu kadar çabuk etkileyemezdi. Anladığıma göre adam çayı içer içmez belirtiler başlamış."

"Evet, öyle söylediler."

“Siyanürden ve saf nikotinden başka böyle çabucak etkisini gösteren zehir çok azdır...”

“Ve sen adamın nikotin veya siyanürle zehirlenmediğinden eminsin?”

“Dostum, öyle olsaydı, adam ambulans gelinceye kadar ölürdü. Hayır, onun siyanür veya nikotinle zehirlenmediğinden emindim. Bir ara strikninden kuşkulandım ama çırpınmalar farklıydı. Yine aramızda kalsın ama, zehrin taksin olduğuna bahse girerim.”

“Bu zehir ne kadar zamanda etkisini gösterir?”

“Şartlara bağlı. Bir saat. İki, üç saat. Adam iştahlı birine benziyordu. Eğer tıka basa kahvaltı etmişse bu, zehrin etkisini geciktirmiştir.”

Müfettiş Neele düşünceli düşünceli mırıldandı. “Kahvaltı... Evet zehri ona kahvaltıda verdikleri anlaşıyor.”

Doktor Bernsdorff neşeyle güldü. “Evet. Borgia’larla kahvaltı. Katili çabucak yakalayacağından eminim oğlum.”

“Teşekkürler doktor. Telefonu kapatmayın. Bizim komiser yardımcısıyla konuşmak istiyorum.”

Yine aynı vınlama sesi duyuldu. Sonra telefonda hışırtılı soluklar yankılandı. Müfettiş yardımcısının konuşmaları böyle soluklarla başladılar. Adam, “Efendim,” dedi. “Efendim.”

“Ben Neele. Ölen adam işimize yarayacak bir şey söyledi mi?”

“Zehrin çaya karıştırılmış olduğundan söz etti. Büroda içtiği çaya. Fakat doktor...”

“Onu biliyorum. Başka bir şey var mı?”

“Hayır, efendim. Yalnız, garip bir şey dikkatimi çekti. Üstündeki elbisenin ceplerine baktım. Çoğu bilinen şeylerdi: mendil, anahtarlar, bozuk para, cüzdan... Fakat bunların dışında, garip bir şey gördüm. Ceketin sağ cebi çavdar doluydu.”

“Çavdar mı? Ne çavdarı?”

“Bildığımız çavdar efendim. Hem de bir cep dolusu.”

“Anlıyorum... Tuhaf... Belki bir numunedir... Adamın işiyle ilgili bir şey.”

“Sanırım efendim. Bunu bilmemiz gerektiğini düşündüm.”

“İyi etmişsin Hay.”

Müfettiş Neele telefonu kapattıktan sonra gözlerini ilerdeki bir noktaya dikerek, hareketsiz oturdu. Profesör Bernsdorff, iyi bir doktordur. Kolay kolay yanılmazdı. Rex Fortescue, ilk belirtinin başlamasından bir ila üç saat önce zehirlenmişti. Bundan da bürodakilerin bu cinayetle bir ilgileri olmadığı anlaşıyordu.

Müfettiş Neele ayağa kalkarak diğer odaya gitti. Buradakiler gönülsüzce çalıyorlardı.

Bayan Griffith’e, “Sizinle tekrar konuşabilir miyim?” diye sordu.

“Tabii Bay Neele. Kızlardan bazıları öğle yemeğine gidebilirler mi? Vakit epeyce ilerledi. Veya isterseniz buraya yemek getirtelim.”

“Hayır hayır, gidebilirler... Fakat sonra dönmeleri şartıyla.”

“Tabii.”

Bayan Griffith, Neele’nin peşi sıra Rex Fortescue’nun odasına gitti. Sakin bir tavırla sandalyeye oturdu.

Müfettiş Neele başlangıç yapmaya gerek görmeden, “St. Jude’s Hastanesi’nden telefon ettiler. Bay Fortescue 12.43’te ölmüş.”

Bayan Griffith bu habere şaşırmadı. Sadece başını salladı. “Durumunun çok ağır olduğunu fark etmiştim.” Kadının üzülmemiş olduğu Neele’nin gözünden kaçmadı.

“Bana onun evinden ve ailesinden söz eder misiniz?”

“Tabii. Bayan Fortescue’ya durumu haber vermek istedim. Fakat anladığıma göre golf oynamaya gitmiş, öğle yemeğine de gelmeyecekmiş. Onun hangi kulüpte oynadığını kimse bilmiyor.” Açıklık getirmek amacıyla, “Onlar Baydon Heath’de oturuyorlar. O yörede tanınmış üç golf kulübü var,” dedi.

Müfettiş Neele başını salladı. Baydon Heath’de hemen hemen yalnız işi Londra’da olan zenginler oturuyordu. Buraya düzenli tren seferleri vardı. Zaten Londra’dan sadece otuz kilometre uzaktaydı. Sabah ve akşam trafiğin sıkışık olmasına rağmen Baydon Heath’e arabayla ulaşmak çok kolaydı.

“Tam adresi ve telefon numarasını verir misiniz?”

“Baydon Heath 3400. Evin adı ‘Porsuk Ağacı Kulübesi’dir.”

“Ne?” Müfettiş Neele, kendini tutamayıp bağırmıştı. “Porsuk Ağacı Kulübesi mi dediniz?”

“Evet.” Bayan Griffith’in yüzünde hafif bir merak ifadesi belirmişti. Fakat Müfettiş Neele kendini çabucak toplardı.

“Bana biraz da aileden söz edin.”

“Bayan Fortescue onun ikinci karısı. Kendisinden hayli genç. Bay Fortescue genç kadınla iki yıl önce evlendi. İlk Bayan Fortescue öleli çok oldu. Bay Fortescue’nun ilk evliliğinden iki oğlu ve bir kızı var. Kızı ve şirkette ortak olan büyük oğlu Porsuk Ağacı Kulübesi’nde oturuyor. Ne yazık ki o bu ara iş için kuzeye gitti. Kendisinin yarın döneceğini sanıyorum.”

“Londra’dan ne zaman ayrıldı?”

“Evvelsi gün.”

“Kendisini bulmaya çalıştınız mı?”

“Evet. Bay Fortescue’yu hastaneye götürdükten sonra Manchester’deki Midland Otel’e telefon ettim. Kendisinin orada kaldığını sanıyordum. Fakat Bay Fortescue bu sabah otelden ayrılmış. Sanırım Sheffield ve Leicester’e gidecekti. Ama bundan da pek emin değilim. Gideceği şehirlerde uğrayacağı şirketlerin isimlerini size verebilirim.”

Gerçekten becerikli bir kadın. Adamı öldürmek istese bunu büyük bir beceriyle başarırdı, diye düşündü müfettiş. Ama bu düşünceleri bir yana bırakıp tekrar Bay Fortescue’nin ev hayatı hakkında sorular sormaya başladı.

“Ölen Bay Fortescue’nun bir oğlu daha olduğunu söylemişsiniz, galiba?”

“Evet. Fakat babasıyla arasında çıkan bir anlaşmazlık yüzünden yurt dışında yaşıyor.”

“Bay Fortescue’nun iki oğlu da evli mi?”

“Evet. Büyük oğlu Bay Fortescue evleneli üç yıl oldu. Karısıyla Porsuk Ağacı’ndaki ayrı bir dairede oturuyorlar. Fakat yakında onlar Baydon Heath’de yaptırdıkları eve taşınacaklar.”

“Bu sabah telefon ettiğiniz zaman Bayan Percival Fortescue’yu da mı bulamadınız?”

“Onun Londra’ya indiğini söylediler.” Bayan Griffith konuşmasını sürdürdü. “Bay Fortescue’nun küçük oğlu Bay Lancelot evleneli daha bir sene bile olmadı. Lord Frederick Anstice’in dul karısıyla evlendi. Herhalde genç kadının *Tatler* dergisinde fotoğraflarını görmüşsünüzdür. Atlarla filan...” Bayan Griffith soluk soluğa kalmış, yanakları da hafifçe kızarmıştı. İnsan sarrafı olan Neele bu evliliğin kimseyi beğenmeyen, romantik Bayan Griffith’in pek hoşuna gittiğini sezdi. Kadın için asalet önemliydi. Lord Frederick Anstice’in özellikle sporla ilgili çevrelerde hiç de hoş bir isim yapmamış olduğunu bilmiyordu. Frederick Anstice yarış atlarından birinin jokeyi hakkında yapılacak soruşturmadan hemen önce şakağına bir kurşun sıkarak intihar etmişti. Neele adamın karısını belli belirsiz hatırlıyordu. İrlandalı asillerden birinin kızıydı. Daha önce de bir pilotla evlenmiş fakat adam Dunkirk Savaşı’nda ölmüştü.

Şimdi de kadının Fortescue ailesinin işe yaramaz oğlunu koca olarak seçtiği anlaşılıyordu. Bayan Griffith’in söz ettiği anlaşmazlıktan, genç Lancelot Fortescue’nun birtakım karanlık işlerde parmağı olduğu belliydi.

Lancelot Fortescue! Ne isimdi! Diğer oğlanın adı da Percival miydi? Neele böyle garip isimlere meraklı olan ilk Bayan Fortescue’nun nasıl biri olduğunu merak etti.

Müfettiş Neele telefonu kendisine çekerek, santralden Baydon Heath 3400’ü istedi. Sonunda bir erkek sesi duyuldu.

“Baydon Heath 3400...”

“Bayan Fortescue veya Bayan Fortescue’yla konuşmak istiyorum.”

“Özür dilerim. İki de evde değiller.”

Müfettişe adam biraz sarhoşmuş gibi gelmişti. “Siz uşakları mısınız?”

“Evet.”

“Bay Fortescue hastalandı. Durumu çok ağır.”

“Biliyorum. Telefon edip haber verdiler. Fakat bu konuda benim yapabileceğim bir şey yok. Bay Val, kuzeyde.” Adamın Percival Fortescue’dan söz ettiği anlaşılıyordu. “Bayan Fortescue golf oynama-

ya gitti. Bayan Val, Londra'ya indi. Fakat, akşam yemeğine dönecek, Bayan Elaine Fortescue ise izcilerle çıktı.”

“Evde Bay Fortescue’nun hastalığı hakkında konuşabileceğim hiç kimse yok mu? Önemli bu.”

“Şey... Bilmem ki...” Adamın kararsız olduğu belliydi. “Bayan Ramsbottom var ama o da telefonla hiç konuşmaz. İsterseniz Bayan Dove’la konuşun. Kâhya o.”

“O halde Bayan Dove’la konuşayım.”

“Onu bulmaya çalışayım.” Telefonda adamın uzaklaşan ayak sesleri duyuluyordu. Müfettiş Neele yaklaşan ayak seslerini işitmedi. Fakat bir iki dakika sonra bir kadın, “Alo?” dedi. “Ben Bayan Dove.” Kadının kısık ve nazik bir tonda, sözcüklerin üzerine basa basa konuyordu.

“Sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim, Bayan Dove. Fakat ne yazık ki Bay Fortescue biraz önce St. Jude’s Hastanesi’nde öldü. Kendisi bürosunda birdenbire hastalanmıştı. Akrabalarıyla konuşmak istiyorum...”

“Tabii. Olanlardan haberim yoktu...” Duraksadı. Sesinde üzüntü belirtisi yoktu. Fakat çok sarsılmış olduğu anlaşılıyordu. “Çok yazık... Bay Percival Fortescue’yla görüşmeniz doğru olur. Gerekli hazırlıkları o yaptırır. Onu Manchester’da Midland veya Leicester’de, Grand Otel’de bulabilirsiniz. Ya da Leicester’deki Shearer’e de bir sorun. Ne yazık ki onların telefon numaralarını bilmiyorum. Fakat Bay Percival Fortescue’nun oraya uğrayacağını duydum. Bayan Fortescue’nun akşam yemeğine döneceği muhakkak. Belki çay zamanına kadar da döner. Bu haber onu çok sarsacak. Bay Fortescue bu sabah evden ayrılırken çok iyiydi.”

“Kendisini evden çıkmadan önce gördünüz demek?”

“Evet. Birdenbire neden öldü? Kalpten mi?”

“Kalbinde bir sorun mu vardı?”

“Hayır hayır... Sanmıyorum. Fakat siz birdenbire öldü deyince...” Duraksadı. “St. Jude’s Hastanesi’nden mi telefon ediyorsunuz? Siz doktor musunuz?”

“Hayır Bayan Dove, doktor değilim. Ben şehirden, Bay Fortescue’nun bürosundan telefon ediyorum. İsmimi vereyim. Cinayet Masası’ndan Müfettiş Neele. Hemen oraya gelip sizinle konuşacağım.”

“Müfettiş mi? Yani... Ne demek istiyorsunuz?”

“Beklenmeyen ölüm olaylarında bizi daima çağırırlar. Özellikle ölen kişi son zamanlarda doktora gitmemişse. Bay Fortescue da doktora pek gitmiyordu sanırım.”

“Evet. Bay Percival onun için doktordan iki kez randevu aldı ama Bay Fortescue bir türlü gitmedi. Söz dinlemediği için diğerleri çok üzülüyordu...” Duraksadı. Sonra da eskisi gibi yine kendinden emin bir tavırla konuşmasını sürdürdü. “Eğer Bayan Fortescue siz buraya gelmeden eve dönerse kendisine ne söyleyeyim?”

Müfettiş Neele, “Ani ölümlerde resmi işlemleri ve soruşturma yaptığımızı söyleyin,” dedi. “Önemsiz bir şey bu.”

Telefonu kapattı.

3

Neele telefonu iterek çabucak Bayan Griffith’e baktı. “Demek son zamanlarda Bay Fortescue’nun sağlığından kaygılanıyorlarmış! Onun doktora gitmesini istiyorlarmış. Bunu bana söylemediniz.”

Bayan Griffith mırıldandı. “Doğrusu aklıma gelmedi.” Sonra ekledi. “Zaten hasta gibi de görünmüyordu.”

“Öyleyse nasıl görünüyordu?”

“Tavırları biraz tuhaftı. Eskisi gibi değildi.”

“Bir şey için kaygı mı duyuyordu?”

“Hayır hayır. Kaygılı değildi. Asıl *kaygılanan bizlerdik.*”

Müfettiş Neele sabırla bekledi.

Bayan Griffith, “Bunu nasıl anlatacağımı bilmiyorum,” dedi. “Tavırları sık sık değişiyordu. Bazen çok neşeli oluyordu. Doğrusunu söylemek gerekirse iki kez onun içmiş olduğunu sandım... Övünüyor, doğ-

ru olduğunu hiç sanmadığım birtakım hikâyeler anlatıyordu. Aslında yaptığı işleri açıklamaktan hoşlanmayan bir insandı. Fakat son zamanlarda değişmiş, hatta savurganlaşmıştı. Adeta para saçıyordu. Aslında böyle bir adam değildi. Hatta odacı çocuk, büyükannesinin cenazesine gideceği zaman onu çağırıp beş sterlin verdi. ‘Bu parayla at yarışlarında oyna,’ diyerek bir kahkaha attı. Yani... eskisinden çok farklıydı.”

“Acaba kafasına bir şey mi takılmıştı?”

“Pek sanmam... O, sanki çok hoş ve heyecanlı bir şeyi bekliyormuş gibi görünüyordu.”

“Belki bir iş çeviriyordu.”

Bayan Griffith başını salladı. “Bakın bu olabilir. Sanki artık günlük işlerin onun için hiçbir önemi yoktu. Sonra birtakım garip adamlar iş için onu görmeye geliyorlardı. Şimdiye dek buraya adımlarını atmayan birtakım adamlar yani. Bu Bay Percival’i fena halde kaygılandırıyordu.”

“Kaygılandırıyordu ha?”

“Evet. Aslında Bay Percival babasının sırdaşı gibiydi. Bay Fortescue ona çok güvenirdi. Fakat son zamanlarda...”

“Son zamanlarda pek geçinemiyorlardı, değil mi?”

“Bay Fortescue, Bay Percival’in doğru bulmadığı birtakım şeyler yapıyordu. Bay Percival dikkatli bir insandır. Fakat artık Bay Fortescue onu dinlemiyordu bile. Bu da kendisini çok üzüyordu tabii.”

Müfettiş Neele, “Bu yüzden kavga mı ettiler?” diye sordu. Konuyu irdeliyordu.

“Kavga edip etmediklerini pek bilmiyorum... Fakat... şimdi anlıyorum. Herhalde Bay Fortescue kendinde değildi. Öyle bağırıp çağırmak...”

“Bağırdı demek? Ne dedi?”

“Sekreterlerin odasına geldi.”

“Öyleyse sözleri hepiniz duydunuz?”

“Şey... Evet.”

“Percival’e bağırıp çağırdı mı? Küfür mü etti? Percival ne yapmıştı?”

“Olay daha çok onun hiçbir şey yapmamasından çıkmıştı. Bay Fortescue ona, ‘Beceriksiz, korkak kâtip!’ diye bağırdı. ‘Dar kafalının birisin. İleri görüşlü değilsin. Büyük iş nedir, bunu bile bilmiyorsun!’ Sonra ekledi. ‘Lance’ı getireceğim!’ Lance küçük oğlu Lancelot’tur. Çoğu kez onu Lance diye çağırır. Bay Fortescue, ‘Lance senin gibi on kişiyi cebinden çıkarır,’ dedi. Üstelik soylu bir ailenin kızıyla evlendi. Lance belki bir ara mahkemelik olacaktı ama o çok cesur bir çocuk-tur...” Müfettiş Neele’nin sorguya çektiği birçok kimse gibi artık çekingen davranmasına gerek kalmadığına inanan Bayan Griffith birdenbire kendine gelerek, şaşkınlık içinde duraksadı.

Neele onu teselli etti. “Korkmayın. Geçmişte kalmış olaylar bun-lar.”

“Evet doğru. Çok önce oldu bu olay. Bay Lance ele avuca sığma-yan genç bir adamdı. Ne yaptığının da pek farkında değildi.”

Müfettiş Neele bu sözleri daha önce de duymuştu. Üstünde durma-dı yeni bir soru sordu.

“Bana burada çalışanları anlatın.”

Az önceki çekingenliğini unutmaya çalışan Bayan Griffith söyle-neni yaptı. Müfettiş, yaşlı kadını odadan çıkararak Bayan Grosvenor’u çağırttı.

Köşede sessizce not tutmakta olan Memur Waite kaleminin ucunu sivriltti. “Burası çok lüks bir yer müfettiş bey. Zaten buradakilerin hep-sinin ismi de fazlasıyla havalı. Grosvenor... Bu bir soylu ismi, değil mi? Sonra... Fortescue da seçkin bir isim.”

Müfettiş Neele güldü. “Babasının adı Fortescue değildi onun. Fontescu’ydu. Orta Avrupa’da bir yerden gelmişti. Herhalde bu adam Fortescue’nun daha kibar olduğunu düşündü.”

Waite amirine hayran hayran baktı. “Demek onun hakkında epey-ce bir şey biliyorsunuz?”

“Buraya gelmeden önce biraz bilgi topladım.”

“Adamın sabıkası var mıydı?”

“Hayır hayır. Bay Fortescue açık vermeyecek kadar zeki idi. Karaborsayla ilgisi vardı. Sonra biraz karışık bir iki işe de girişmişti. Fakat tam anlamıyla yasalara aykırı bir şekilde hareket etmiyordu.”

Waite, “Anlıyorum,” dedi. “Pek de saygın biri değilmiş.”

Neele, “Düzenbazın tekiydi,” diye cevap verdi. “Fakat kendisini hiçbir zaman yakalayamadık. Bir bakıma Bay Fortescue ticari alanda büyük bir başarı sağlamıştı.”

“Yani çok düşmanı olan bir adam...” Waite umutla Neele’ye baktı.

“Tabii bazı düşmanları vardı. Fakat onun, kendi evinde zehirlendiğini unutmama. En azından şimdilik öyle gözüküyor. Biliyor musun, böyle şeylere çok rastladım. Hayırlı evlat Percival. Kadınları çeken kötü evlat Lancelot. Kocasından genç olan ve hangi golf kulübüne gittiğini açıkça söylemeyen bir kadın. Evet, bilinen şeyler bunlar. Fakat bütün bunların arasında dikkati çeken şaşılacak bir şey var.”

Waite, “Nedir o?” diye sorarken kapı açılarak Bayan Grosvenor içeri girdi. Artık daha iyi görünüyordu. Yine eski çekiciliğine kavuşmuştu. Kendini beğenmiş bir tavırla, “Beni mi görmek istediniz?” diye sordu.

“Patronunuz... Daha doğrusu ölen patronunuz hakkında birkaç soru soracaktım.”

Bayan Grosvenor, “Zavallı,” diye mırıldandı, ama ölen adama hiç acımadığı da belliydi.

“Son zamanlarda onda bir değişiklik olup olmadığını soracaktım.”

“Şey, evet... Gerçekten onda gözle görülür bir değişiklik vardı.”

“Örneğin, nasıl?”

“Bunu tam olarak anlatamayacağım... Sık sık saçma sapan şeylerden söz ediyordu. Sözlerinin yarısına bile inanmıyordum. Sonra çabucak kızıyordu. Özellikle Bay Percival’e. Bana pek karışmazdı. Çünkü ben hiçbir zaman tartışmam. Ne kadar garip şeyler söylerse söylesin, ‘Evet, Bay Fortescue,’ derim. Yani... derdim.”

“Size uygun olmayan bir şekilde yaklaşmaya çalıştı mı?”

Bayan Grosvenor üzgün bir tavırla cevap verdi. “Hayır, böyle bir şey olmadı.”

“Bir şey daha var Bayan Grosvenor, Bay Fortescue’nun cebinde çavdar taşımak gibi bir alışkanlığı var mıydı?”

Bayan Grosvenor çok şaşırdı. “Çavdar? Cebinde? Yani bunları güvercinlere filan mı veriyordu?”

“Evet. Belki cebine çavdarı bu amaçla dolduruyordu.”

“Fakat onun güvercin beslediğini pek sanmıyorum. Bay Fortescue güvercinlere yem verecek? İmkânsız bir şey bu.”

“Acaba bugün bu çavdarı cebine, sırf numunelik olsun diye koymuş olamaz mı? Belki çavdarla ilgili bir iş yapacaktı?”

“Hayır hayır. O bugün öğleden sonra Asya Petrolleri Şirketi’nin temsilcilerini bekliyordu. Bir de Atticus İnşaat Şirketi’nin idare meclisi başkanını... Başka kimse gelmeyecekti.”

“Ya. Neyse...” Müfettiş Neele eliyle Bayan Grosvenor’a çıkabileceğini işaret etti.

Waite içini çekti. “Bacakları harika. Kaliteli bir çorap giymiş.”

Müfettiş Neele mırıldandı. “Bacakların bana bir yararı yok. Hâlâ başladığım yerdeyim... Bir cep dolusu çavdar. Ve bunu kimse açıklayamıyor.”

4

Mary Dove merdivenden inerken bir an durdu, yandaki büyük pencereden dışarıya baktı. Kapının önünde duran arabadan iki erkek iniyordu. Mary Dove onları şöyle bir süzdü. “Müfettiş Neele ve memurlarından biri...” Merdivenin sahanlığındaki aynada beliren görüntüsüne bir göz attı. Ufak tefek, kibar tavırlı, genç bir kadındı Mary Dove. Beyaz yakalı, gri bir elbise giymişti. Siyah, pırıltılı saçlarını ortadan ayırarak, ensesinde toplamıştı. Dudaklarına gül rengi bir ruj sürmüştü. Aynadaki görüntüsü Bayan Dove’un hoşuna gitmişti. Hafifçe gülümseyerek merdivenden indi.

Müfettiş Neele dışarıda dikilmiş, eve bakıyordu. “Bir de buraya Porsuk Ağacı Kulübesi diyorlar. Ne kulübe, ne kulübe? Koskoca bir konak burası... Bu zenginlerin züppeliklerinin de sonu yok.”

Porsuk Ağacı Kulübesi, kırmızı tuğladan yapılmış, büyük, yayvan bir binaydı. Bahçedeki güller, kameriyeler ve havuzlar dikkati çekiyordu. Eve ismini veren porsuk ağaçları da dikkatle budanmış, bunlara geometrik şekiller verilmişti.

Neele, taksin için bol bol hammadde var burda, diye düşündü... Arkada güllerin sarmış olduğu kameriyenin hemen gerisinde budanmamış, koskocaman bir porsuk ağacı yükseliyordu. Neele kendi kendine, “Belki de bu ağacın meyvelerinden yararlandılar...” dedi.

Sonra dönerek zili çaldı. Kapıyı orta yaşlı bir adam açtı. Tam da Müfettiş Neele’nin kafasında canlandığı gibi biriydi. Uşak, görünüşte terbiyeli ama sinsî bakışlı bir adamdı. Elleri de biraz titriyordu.

Müfettiş Neele kendi adını ve yardımcısının adını verdi. Uşağın gözlerinde beliren korkuyu fark edince de bayağı sevindi. Belki bunun Rex Fortescue’nun ölümüyle bir ilgisi yoktu ama yine de dikkati çekecek bir şeydi.

“Bayan Fortescue döndü mü?”

“Hayır efendim.”

“Bay Percival Fortescue? Bayan Elaine Fortescue?”

“Hayır efendim.”

“O halde Bayan Dove’la konuşalım.”

Uşak başını hafifçe çevirdi. “İşte Bayan Dove. Merdivenlerden iniyor.”

Müfettiş Neele geniş merdivenden sakın sakın inen genç kadını süzdü. Kâhya kadın bu kez kafasında canlandığı tipe hiç uymuyordu. Kâhya kadınla konuşurken, onun siyahlar giymiş, iriyarı, herkese sözünü geçiren bir insan olduğunu sanmıştı. Oysa Bayan Dove ufak tefekti. Dudakları Mona Lisa’ninkini andıran bir gülümsemeyle bükülmüştü. Genç kadın, müfettişi yine sakın bir tavırla selamladı.

“Müfettiş Neele?”

“Evet. Bu da Komiser Yardımcısı Hay. Size telefonda da söylediğim gibi Bay Fortescue 12.43’te St. Jude’s Hastanesi’nde öldü. Ölümüne bu sabah kahvaltıda yediği bir şeyin neden olduğu sanılıyor. Hay’i mutfağa götürürseniz çok sevinirim. Kahvaltıda verilenlere baksın.”

Genç kadın bir an düşünceli bir tavırla Neele’yi süzdü. Sonra da başını salladı. “Tabii...” Kaygıyla bekleyen uşağa döndü. “Crump, sen Bay Hay’i mutfağa götür. Ona istediklerini göster.”

İki adam uzaklaşırlarken, Mary Dove da bir kapıyı açtı. “Buraya buyrun.” Büyükçe, pek de zevkle döşenmemiş bir odaya girdiler. Bayan Dove, “Lütfen oturun,” dedi.

Karşılıklı koltuklara yerleştiler. Genç kadın, “Aileden hiç kimse-nin evde olmaması ne aksilik,” diye mırıldandı. “Bayan Fortescue biraz sonra dönebilir. Bayan Val de öyle. Bay Percival’in uğrayacağı yerlere telgraf çektim.”

“Teşekkür ederim Bayan Dove.”

“Bay Fortescue’nun kahvaltıda yediği bir şey yüzünden öldüğü sanılıyor demek? Yani bir mide kanaması yüzünden mi öldü?”

“Belki...” Neele dikkatle genç kadını süzüyordu.

Mary Dove sakın sakın, “Pek sanmıyorum,” diye cevap verdi. “Bu sabah kahvaltıda jambonlu yumurta, kahve, kızarmış ekmek ve marmelat vardı. Büfenin üzerine de dün dilimlenmiş soğuk jambon konulmuştu. Kimse jambondan rahatsız olmamıştı. Bu sabah ançüez filan da verilmedi.”

“Verilen her şeyi bildiğiniz anlaşılıyor.”

“Tabii. Her şeyi ben hazırlatırım. Dün akşam yemekte...”

Müfettiş Neele onun sözünü kesti. “Bu olayın dün akşamki yemekle bir ilgisi olduğunu sanmıyorum.”

“Fakat gıda zehirlenmelerine yirmi dört saat önce yenilen şeylerin de neden olabileceğini duymuştum.”

“Bu olay öyle değil... Bana Bay Fortescue’nun bu sabah evden ayrılmadan önce ne yiyip içtiğini anlatır mısınız?”

“Saat sekizde odasına çay yolladık. Kahvaltı dokuzu çeyrek geçeydi. Söylediğim gibi Bay Fortescue jambonlu yumurta, kızarmış ekmek ve marmelat yedi, kahve içti.”

“Peki kahvaltıda yenilen mısır gevreği ya da başka bir yiyecekten?”

“Hayır. Bay Fortescue böyle şeylerden pek hoşlanmazdı.”

“Kahveye konulan şeker... Toz muydu, yoksa kesmeşeker mi?”

“Kesmeşeker. Fakat Bay Fortescue kahvesini şekerlessiz içirdi.”

“Kendisi sabahları ilaç içer miydi? Tonik? Hazım ilacı?”

“Hayır. Böyle bir şey almazdı!”

“Siz de onunla birlikte mi kahvaltı ederdiniz?”

“Hayır. Ben çoğunlukla diğerleriyle birlikte kahvaltı sofrasına otururum.”

“Kahvaltıda kimler vardı?”

“Bayan Fortescue, Bayan Fortescue, Bayan Val Fortescue, Bay Percival Fortescue burada değildi tabii.”

“Bayan Fortescue da kahvaltıda aynı şeyleri mi yediler?”

“Bayan Fortescue sadece biraz kızarmış ekmek yer. Portakal suyu ve kahve içer. Bayan Val’le Bayan Fortescue daima iyi kahvaltı ederler. Yumurta, soğuk jambondan başka, muhallebi de yerler. Bayan Val kahve değil, çay içer.”

Müfettiş Neele düşünüyordu. Üç kişi; karısı, kızı ve gelini ölen adamla birlikte kahvaltı yapmışlardı. Üçünden biri bir fırsatını bulup taksini kahvesine karıştırmış olmalı. O zaman adam zehrin acılığını fark etmemiştir. Tabii sabah erken saatte çayda içmişti ama Bernsdorff çayda zehrin tadının algılanabileceğini söylemişti. Birdenbire Mary Dove’un kendisini dikkatle süzdüğünü fark etti.

Kâhya, “İlaçlar hakkındaki sorunuz biraz garip,” diye mırıldandı. “Bundan da ilacın bozuk olduğunu veya buna bir şey karıştırıldığını düşündüğünüz anlaşılıyor. Herhalde bunun gıda zehirlenmesiyle bir ilgisi yok.”

Neele ısrarla ona baktı. “Ben Bay Fortescue’nun kesin bir şekilde gıda zehirlenmesinden öldüğünü söylemedim. Fakat bir zehirlenme olayı var...”

Bayan Dove sulca tekrarladı. “Bir zehirlenme olayı...” Ne şaşırmış, ne de üzülmüştü. Onda sanki yeni bir şey öğrenen insanlara özgü o meraklı hal vardı. Zaten genç kadın kısa bir sessizlikten sonra ekledi. “Şimdiye dek, bir zehirlenme olayıyla karşılaşmamıştım.”

Neele alaylı bir tavırla, “Bu pek hoş bir şey değildir,” dedi.

“Herhalde...” Genç kadın bir an bunu düşündü. Sonra da başını kaldırarak gülümsedi. “Bunu ben yapmadım. Hoş herkes size böyle söyleyecek ya o da başka.”

“Peki, bunu kim yaptı dersiniz, Bayan Dove?”

Kâhya omzunu silkti. “Açıkçası berbat bir adamdı. Bu işi herhangi biri yapmış olabilir.”

“Fakat bir insanı ‘berbat’ olduğu için pek zehirlemezler Bayan Dove. Böyle olayların birçoğunun önemli nedenleri vardır...”

“Evet... Tabii...” Mary Dove’un yüzünde düşünceli bir anlam belirmişti.

“Bana evdeki kişilerden söz eder misiniz?”

Neele, genç kadının gözlerindeki alay dolu pırıltıyı görünce biraz şaşırdı. “Beni sorguya çekmiyorsunuz, değil mi? Ama olamaz. Çünkü memurunuz aşağıda hizmetçilerin sınırlarını bozmakla meşgul. Sözlerimin mahkemede okunmasını istemem. Fakat size her şeyi anlatmayı isterim. Tabii aramızda kalmak şartıyla.”

“O halde konuşun bakalım Bayan Dove. Gördüğünüz gibi hiç tanıgım yok.”

Genç kadın arkasına dayandı. Zarif, küçük ayağını sallıyordu. Gözleri kısılmıştı. “Önce şunu söyleyelim: Fortescue’lara karşı bir bağlılık duygusu beslemiyorum. Bana iyi ücret verdikleri için burada çalışıyorum.”

“Sizin böyle bir iş yaptığınıza biraz şaşırdığımı söylemeliyim.”

“Yani gidip bir büroya kapanmam mı gerekti? Veya bakanlıklardan birinde dosyaları mı yerleştirseydim? Sevgili Müfettiş Neele, bun-

dan daha iyi bir iş bulunamaz. İnsanlar, ev işlerinden kurtulmak için bu uğurda bir servet vermeye hazırdırlar. Hizmetçi, uşak, aşçı tutmasını, onları çalıştırmasını iyi bilirim. Ben sadece çok zengin olan kişiler için çalışırım. Fazla ücret verir, bu yüzden de en iyilerini tutarım.”

“Deminki uşak gibilerini mi?”

Mary Dove müfettişe hem beğeni, hem de neşeyle baktı. “O çiftle bazen başım derde giriyor. Crump’ı karısı yüzünden tutuyorum. Çünkü Bayan Crump rastladığım en iyi aşçılardan biri. Bizim Bay Fortescue yemek yemekten çok hoşlanır... hoşlanırdı. Bu evde kimsenin bir şeye aldıracağı yok. Parasal sorunları yoktu. Yağ, yumurta, kaymak... Bayan Crump istediği şeyleri bol bol kullanabiliyor. Bay Crump’a gelince. O da fena sayılmaz. Gümüşleri parlatmasını iyi biliyor. Servisi de kötü değil. Şarap mahzeninin anahtarını yanımdan ayırmıyorum. Viski ve cine dikkat ediyorum. Diğer işlerde de kendisini daima denetlediğimi biliyor. Neyse... Aile hakkında düşündüklerimi öğrenmek istiyordunuz sanırım.”

“Lütfen...”

“Doğrusu bence hepsi birbirinden kötü. Ölen Bay Fortescue yasalara aykırı bir şekilde hareket etmemeye çalışan sahtekârlardandı. Sık sık çevirdiği işlerden söz ederek övünürdü. Kaba ve terbiyesiz, ayrıca da küstahdı. Adele Fortescue onun ikinci karısı. Adamdan otuz yaş küçük. Bay Fortescue, Adele’e Brigton’da rastlamış. Kadın, zengin avına çıkmış bir manikürcüymüş. Çok güzeldir. Tam anlamıyla ‘seksi’ dedikleri türden.”

Neele fena halde şaşırılmıştı ama bunu belli etmemeye çalıştı. Ona göre Mary Dove gibi genç bir kadının böyle sözcükler kullanmaması gerekirdi. Kâhya, sakın sakın konuşmasını sürdürdü. “Tabii Adele, Bay Fortescue’yla sırf onun parası için evlendi. Oğlu Percival’le kızı Elaine buna fena halde kızdılar. Kadına çok kötü davranıyorlar. Fakat Adele aptal değil. Onun için aldırıyor. Veya bunun farkında bile değil. İhtiyara her istediğini yaptırabileceğini biliyor. Hay Allah, yine sanki Bay Fortescue hayattaymış gibi konuştum. Hâlâ onun öldüğüne inanmıyorum.”

“Biraz da oğlunu anlatın.”

“Sevgili Percival’i mi? Karısı onu, ‘Val’ diye çağırır. Percival iki yüzlü, sinsi adamın biridir. Babasından ödü patlar, yaşlı adamın kendisini ezmesine göz yumar. Fakat o da istediğini elde etmesini çok iyi bilir. Babasının bonkörlüğüne karşın kendisi çok cimridir. Eli çok sıkı olduğundan, uzun süre kendisine ayrı bir ev açmadı. Burada oturduğu için de epeyce para biriktirmiştir.”

“Ya karısı?”

“Jennifer yumuşak başlıdır. Aptal gibi durur. Fakat bundan pek emin değilim. Evlenmeden önce hemşireymiş. Percival zatürre olduğu zaman ona bakmış. Sonra arkadaşlık romantik bir şekilde sonuçlanmış. Bu evlilik, yaşlı adamı düş kırıklığına uğratmış. Asalete düşkünmüş. O, Percival’in, kendi deyimiyle, ‘iyi bir evlilik’ yapmasını istiyormuş. Bu yüzden daima zavallı Bayan Val’i aşağı görür, ona hakaret ederdi. O da Bay Fortescue’yu pek sevmezdi sanıyorum. Jennifer en çok alışverişten ve sinemaya gitmekten hoşlanır. En büyük şikâyeti de kocasının kendisine yeteri kadar para vermemesidir.”

“Peki Bay Fortescue’nun kızı?”

“Elaine mi? Ben bir bakıma Elaine’e acıyorum. Aslında o kötü bir insan değil. Bence Elaine hiçbir zaman büyümeyen okul çocuklarına benziyor. Spor yapıyor, izcilikle ilgileniyor. Kısa süre önce genç bir öğretmenle ilişkisi oldu. Fakat babası bu yakınlışmadan pek hoşlanmamıştı. Onları ayırdı.”

“Elaine babasına kafa tutacak kadar cesur değil miydi?”

“Cesurdu. Fakat genç adam korktu. Herhalde bu da yine parayla ilgili bir sorundu. Zavallı Elaine öyle bir kız değildi.”

“Ya Bay Fortescue’nun diğer oğlu?”

“Onu hiç görmedim. Anlattıklarına göre kadınların çok beğendiği bir tipmiş. Fakat kişiliği olmayan birisiymiş. Sanırım yıllar önce sahte bir çek yazmış. Şimdi Doğu Afrika’da.”

“Babasıyla dargın mıydı?”

“Evet, Bay Fortescue onu şirkete ortak ettiği için parasını kesememiş. Fakat yıllarca onunla hiç konuşmamış. Hatta Lance’dan söz edil-

diğinde, ‘Bana o serseriye hatırlatmayın,’ derdi. ‘Benim oğlum değil o.’ Buna rağmen...”

“Evet Bayan Dove?”

Mary ağır ağır, “Buna rağmen,” diye mırıldandı. “Eğer ihtiyar Fortes-cue’nun onu buraya getirmeye hazırlandığını duyarsam, hiç şaşırmam.”

“Bunu nerden çıkardınız?”

“Çünkü bir ay kadar önce ihtiyar Fortescue, Percival’le korkunç bir şekilde kavga etti. Percival’in ona haber vermeden birtakım işler yaptığını öğrenmişti. Bunun ne olduğunu bilmiyorum. Fakat ihtiyar çok öfkelenmişti. Birdenbire Percival’e yüz vermemeye başladı. Zaten son zamanlarda tavırları çok değişmişti.”

“Bay Fortescue’nun mu tavrı çok değişmişti?”

“Hayır. Percival’in son derece endişeli bir hali vardı.”

“Şimdi gelelim hizmetçilere. Crump’ları anlattınız. Onlardan başka kim var?”

“Orta hizmetçisi Gladys Martin. Bu kattaki odalara bakar. Sofra kurar, kaldırır. Crump servis yaparken ona yardım eder. İyi bir kızcağızdır. Fakat oldukça aptaldır. Şu burnunda et olan hımhımlardan.”

Neele başını salladı.

Mary Dove konuşmasını sürdürdü. “Diğer hizmetçinin adı Ellen Curtis. Yaşlıca, aksi, somurtkan bir kadın. Fakat işini çok iyi bilir. İşte bu kadar. Büyük temizlik filan için dışarıdan gündelikçi getiriyoruz.”

“Burada oturanların hepsi bu kadar mı?”

“Bir de ihtiyar Bayan Ramsbottom var.”

“O kim?”

“Bay Fortescue’nun baldızı. Yani ilk karısının ablası. İlk karısı, Bay Fortescue’dan epeyce büyükmüş. Ablası da kadından... Bundan da Bayan Ramsbottom’ın yetmişini geçkin olduğu anlaşıyor. İkinci katta bir odası var. Yemeğini kendisi yapar. Bir kadın da temizliğe geliyor. Garip bir kadın Bayan Ramsbottom. Bay Fortescue’yu da hiç sevmemiş. Fakat kız kardeşi sağken buraya gelmiş, o öldükten sonra da

gitmemiş. Bay Fortescue onunla pek ilgilenmezdi. Ama doğrusu Effie teyze gerçekten görülmeye değer bir kadındır. Bir âlemdir.”

“Hepsi bu kadar mı?”

“Bu kadar.”

“Böylece size gelmiş oluyoruz Bayan Dove.”

“Benim hayatımı mı öğrenmek istiyorsunuz? Yetimim ben. Bir sekreterlik okuluna gittim. St. Alfred’e. Stenograf olarak bir işe girdim. Ordan ayrıldım. Bir başkasını buldum. Bütün bunların bana göre olmadığını düşünerek şimdiki işime girdim. Şimdiye dek üç ailenin yanında çalıştım. Bir, bir buçuk yıl sonra o yerden sıkılmaya başlıyorum. Başka bir yere giriyorum. Porsuk Ağacı Kulübesi’ne geleli bir yılı geçti. Çalıştığım yerlerin adreslerini yazar, referanslarımın da bir kopyasını çıkararak, sizin Bay Hay’e veririm. Oldu mu?”

“Oldu Bayan Dove.” Neele bir an düşündü. “Şimdi Gladys adlı orta hizmetçisiyle Ellen adlı kadını görmek istiyorum.” Ayağa kalkarken ekledi. “Bayan Dove, Bay Fortescue cebine neden çavdar doldurmuştu acaba?”

Mary Dove gerçekten şaşırmış gibiydi. “Çavdar mı?”

“Evet. Bu aklınıza bir şey getiriyor mu?”

“Getirmiyor.”

“Onun elbiseleriyle kim ilgilenirdi?”

“Crump.”

“Ya... Bay ve Bayan Fortescue aynı odada mı yatıyorlardı?”

“Evet. Tabii adamın banyosuyla giyinme odası vardı. Adele’in de öyle.” Mary saatine baktı. “Onun artık dönme zamanı geldi.”

Müfettiş, dostça bir tavırla, “Biliyor musunuz Bayan Dove,” dedi. “Çevrede üç golf alanı var. Fakat Bayan Fortescue’yu hâlâ onlardan birinde bulamadılar.”

“Bu o kadar da garip değil. Belki de Adele golf oynamıyor.” Mary alay eder gibi konuşmuştu.

Müfettiş hemen atıldı. “Bana onun golf oynamaya gittiğini söylediler.”

“Adele golf sopalarını aldı ve kulübe gideceğini söyledi. Tabii kendi arabasına binmişti.”

Neele dikkatle ona baktı. Genç kadının ne demek istediğini anlamıştı. “Bayan Fortescue kiminle oynuyor? Bunu biliyor musunuz?”

“Bay Vivian Dubois’le oynayabilir...”

Neele sadece, “Anlıyorum,” demekle yetindi.

“Size Gladys’i göndereyim. Herhalde kızın ödü patlamıştır.” Mary bir ara kapıda durdu. “Benim sözlerime pek aldırmayın. Ben pek sivri dilli bir insanımdır.” Dışarı çıktı.

Müfettiş Neele kapalı kapıya bakarak, eğer Rex Fortescue’yu bile-rek zehirledilerse, diye düşündü. Porsuk Ağacı Kulübesi’nde oturanların çoğu suçlu olabilir.

5

İstemeye istemeye odaya giren kız, çirkin ve hantaldı. Uzun boy-luydu. Sırtında şarap rengi zarif bir üniforma olmasına rağmen yine de pasaklı bir görünümü vardı. Yalvarır gibi müfettişe bakarak, hemen, “Ben bir şey yapmadım,” dedi. “Gerçekten bir şey yapmadım. Hiçbir şey bilmiyorum.”

Neele babacan bir tavırla, “Bu kadar kaygılanmana gerek yok. Şu-raya otur. Bu sabahki kahvaltı hakkında birkaç soru soracaktım,” dedi.

“Ben hiçbir şey yapmadım.”

“Kahvaltıyı sen hazırladın, değil mi?”

“Evet evet.” Kız bunu bile isteksizce söylemişti. Oysa Müfettiş Ne-ele onun gibi korkak tanıklara alışkındı. Soruları canayakın bir tavırla sordu.

Kahvaltıya önce Elaine Fortescue inmişti. O içeri girdiği sırada Crump da kahve demliğini getiriyordu. Sonra Bayan Fortescue, Bayan Val ve sonunda Bay Fortescue gelmişlerdi. Servis yapılmasını isteme-mişler, yiyecekleri şeyleri kendileri almışlardı.

Müfettiş Neele, kıza kendi hakkında da birkaç soru sordu. Gladys bunları çabucak cevaplandırdı. İşe önce hizmetçilikle başlamıştı. Sonra birkaç lokantada çalışmış ve sonunda Porsuk Ağacı Kulübesi'ne gelmişti. Buraya gireli iki ay olmuştu.

“Buradan hoşlandın mı?”

“Eh, fena sayılmaz...” Sonra ekledi. “İnsan garsonluk yaparken fazla yorulmuyor. Ama istediği gibi de gidip gelemiyor.”

“Bana Bay Fortescue’nun kıyafetlerinden söz et. Onlarla kim ilgilendirirdi? Kıyafetleri kim temizlerdi?”

Gladys’in yüzünde hafif, öfkeli bir anlam belirdi. “Aslında bu işi Bay Crump’ın yapması gerek. Ama çoğu kez bunu benim üzerime yıkıyor.”

“Bay Fortescue’nun bugün giydiği kıyafeti kim fırçalayıp ütüledi?”

“Onun hangi kıyafeti giydiğini hatırlayamadım. O kadar çok giysisi var ki.”

“Hiç ceketlerinin cebinde çavdar buldun mu?”

“Çavdar mı?” Kız hayretle baktı.

“Evet. Cebinde çavdar vardı.”

“Doğrusu böyle bir şeyden haberim yok...”

Neele, Gladys’ten başka bir şey öğrenemedi. Müfettiş bir an, kızın da olay hakkında bilgisi olup olmadığını düşündü. Gladys’in sıkıntılı ve endişeli bir hali vardı. Fakat bu tipler polisten daima korkarlardı zaten. Kıza gidebileceğini söylediği zaman Gladys ona baktı.

“Onun öldüğü doğru değil mi?”

“Evet. Bay Fortescue öldü.”

“Çok ani oldu bu değil mi? Bürodan telefon ettikleri zaman onun kriz geçirdiğini söylediler.”

“Evet. Bir tür krizdi.”

Gladys, “Benim tanıdığım bir kızın da sara nöbeti tutardı,” diye mırıldandı. “Birdenbire oluverirdi. O zaman ödüm patlardı.”

Neele mutfığa gitti ve hiç de umduğu gibi karşılanmadı. İriyarı, kıpkırmızı suratlı bir kadın oklavayı sallayarak üzerine yürüdü. “Polis ha? Buraya gelip türlü türlü laflar edersiniz! Ben yemek salonuna çok

nefis yemekler yolladım. Bir de tutup efendimi zehirlediğimi söylüyorsunuz! İster polis olun, ister olmayın, sizi şikâyet edeceğim. Bu evde hiçbir zaman kötü yemek çıkmadı.”

Müfettiş Neele öfkeli aşçıyı zorlukla yatıştırabildi. Komiser Muavini Hay kilerin kapısında durmuş, gülerek bakıyordu. Neele onun da Bayan Crump’la bir hayli uğraşmış olduğunu anladı. Telefonun çaldığını duyarak hole çıktı. Mary Dove ondan önce davranmıştı. Genç kadın eğilmiş, not defterine bir şeyler kaydediyordu. Sonra omzunun üzerinden müfettişe baktı. “Bir telgraf.” Almacı yerine bırakarak kâğıdı Neele’ye uzattı. Postaneden memurun okuduğu telgraf Paris’ten çekilmişti.

“Mektup geciktiği için özür dilerim. Yarın çay zamanı orda olacağım. Akşam yemeği için rosto isterim. Lance.”

Neele kaşlarını kaldırdı. “Demek küçük bey eve dönüyor?”

6

Rex Fortescue son çayını içtiği sırada Lance Fortescue’yla karısı Pat, Paris’te Champs Elysees’de ağaçların altında oturmuş gelip geçeni seyrediyorlardı.

“Onu tarif et, demek kolay Pat. Ben insanları tarif etmesini pek beceremem. Ama sen buna aldırmazsın herhalde? Artık böyle şeylere biraz alışmış olman gerek.”

Pat mırıldandı. “Evet... Dediğin gibi böyle şeylere alıştım.” Üzüntüsünü belli etmemeye çalıştı. Belki, diye düşünüyordu. Bütün dünya hilekâr... Belki de ben şanssız biriyim...”

Uzun boylu, genç bir kadındı. Güzel sayılmazdı, fakat şirin, canlı ve iyi kalpli bir insandı. Uzun, kıvılcık kahverengi saçları vardı. Hareketleri zarif ve uyumluydu. Yarış dünyasında dönen dolapları öğrenmişti. Anlaşılan şimdi de parasal konularda bu eksikliğini tamamlayacaktı.

Fakat henüz tanışmamış olduğu kayınpederinin yasalara bağlı, namuslu bir insan olduğunu da anlıyordu. Çok sevdiği Lance, ona babasının ilk gençlik yıllarında bazı karanlık işlere karıştığını anlatmıştı. Fakat kanuna karşı gelmeden kirli işler çeviren bütün bu adamlardan çok daha dürüst biriydi o.

Lance, “Babamın dolandırıcı olduğunu söylemek istemiyorum,” dedi. “Böyle şeyler yapmaz. Fakat yine de işini bilir.”

Pat içini çekti. “Bazen işini bilen insanlardan nefret ettiğimi düşünüyorum.” Ekledi. “Babanı seviyorsun.”

Lance bir an düşündü. Sonra da hayretle başını salladı. “Sevgilim, galiba öyle.”

Pat güldü. Lance dönerek ona baktı. Gözleri kısılmıştı. Ne sevimli bir kadındı Pat. Lance ona âşıktı. Onun için her şey yapmaya değer, diye düşündü genç adam.

“Bir bakıma,” dedi. “Geri dönmek pek de hoş olmayacak. Şehir hayatı. 5.18 treniyle eve dönmek. Bana göre bir şey değil bu. Ben kendimi başarısızlığa uğramış serserilerin arasında daha rahat hissediyorum. Fakat insanın bir şekilde yaşamını düzene sokması gerek. Sen yanımda oldukça böyle yaşamaktan sıkılmam. Bizim ihtiyar yumuşadı, bundan da yararlanmalı. Doğrusu mektubunu aldığım zaman çok şaşırdım. Düşün ki Percival gibi biri işleri karıştırsın... Hoş Percival daima sinsidir ya neyse.”

Pat Fortescue, “Ağabeyin Percival’den pek hoşlanacağımı sanmıyorum,” diye cevap verdi.

“Seni etkilememeliyim. Percival’le hiçbir zaman geçinemezdik. Mesele bundan ibaret. Ben cep harçlığımı son kuruşuna kadar harcadım. Yaşamın tadını çıkaran, fakat isimleri kötüye çıkmış arkadaşlarım vardı. Percival ise sadece işine yarayabilecek kişilerle dost olurdu. Huylarımız birbirine taban tabana zıttı. Bence iyi bir insan değildi o. Bazen onun benden nefret ettiğini bile düşünürdüm. Bunun nedenini pek bilmiyorum...”

“Ben tahmin edebiliyorum.”

“Öyle mi sevgilim? O kadar akıllısın ki. Biliyor musun, çoğu kez düşünürüm, bu çok garip bir şey ama...”

“Garip olan nedir? Söylesene.”

“Aslında o çek işini yapanın Percival olup olmadığını hep düşünürüm. Babamın beni kovduğu zaman demek istiyorum. Şirkete beni de ortak yapmıştı. Bu yüzden beni mirastan mahrum edemedi. Yine de işin tuhafı, o sahte çeki ben düzenlememiştim. Fakat daha önce kasadan para alıp at yarışlarında oynadığım için bu olayda kimse bana inanmadı. Aldığım parayı yerine koyabileceğimden çok emindim. Bir bakıma kendi paramı harcıyordum. İnan bana, o çek işiyle benim hiçbir ilgim yoktu. Nedense bana sahte çek işini Percival hazırlamış gibi geliyor. Belki saçma bir düşünce ama...”

“İyi de paranın ona bir yararı olmaz ki. Senin hesabına yatırılmıştı.”

“Biliyorum. Onun için bu pek anlamsız bir şey değil mi?”

Pat hızla ona doğru döndü. “Yani ağabeyinin bu işi seni kovdurmak için yaptığını mı söylemek istiyorsun?”

“Doğrusu böyle düşündüğüm oldu. Ama çok kötü bir suçlama bu. Neyse unut bu sözleri. Percival benim döndüğümü görünce ne yapacak acaba? Açık renk, patlak gözleri yuvalarından uğrayacak herhalde.”

“Senin döneceğini biliyor mu?”

“Bilmiyorsa hiç şaşırmam. Ne de olsa bizim ihtiyarın şakaları biraz gariptir.”

“Fakat ağabeyin babanı bu kadar kızdırmak için ne yapmış olabilir?”

“Doğrusu bunu öğrenmeyi ben de istiyorum. Bir şey bizim ihtiyarı öfkeden kudurtmuş sanırım. Hemen oturup bana mektup yazmış.”

“İlk mektubu ne zaman almıştın?”

“Dört... Hayır beş ay önce. Kurnazca hazırlanmış bir mektup olsa da babamın benimle barışmak istediği anlaşılıyordu. ‘Ağabeyin birçok konuda beni düş kırıklığına uğrattı. Parasal konularda hiçbir pişmanlık duymayacağından emin olabilirsin... Seni ve karını memnuniyetle karışılacağım.’ Biliyor musun sevgilim, seninle evlenmemin de bu işte

etkisi olduğunu sanıyorum. Bizim ihtiyar, bizden daha soylu bir ailenin kızıyla evlenmemden çok hoşlanmış.”

Pat güldü. “Soylu serserilerden biriyle evlenmedin mi?”

Lance gülümsedi. “Evet. Fakat babam serseri yanına değil de asil yanına dikkat etmiş. Percival’in karısını görmelisin? Posta pullarından giyim kuşamdan başka konularla ilgilenmeyen görgüsüz kadınlardan biri.”

Pat gülmedi. Evlendiği ailenin kadınlarını düşünüyordu. Lance bu noktayı göz önüne almamıştı. Genç kadın, “Ya kız kardeşin?” diye sordu.

“Elaine mi? İyi kızdır. Ben evden ayrıldığım zaman çok küçüktü. İdealist bir kızdı o zamanlar. Herhalde artık değişmiştir. Her olay onu çok etkilerdi.”

Bu durum dışarıdan pek de hoş görünmüyordu. “Sen evden ayrıldıktan sonra Elaine sana hiç mektup yazmadı mı?”

“Ben adres bırakmadım ki. Ama bıraksaydım bile yine yazmazdı. Biz birbirine bağlı bir aile değiliz.”

“Belli.”

Lance çabucak karısına bir göz attı. “Ailem yüzünden endişelenmeye mi başladın? Onlarla birlikte oturacak değiliz ki. Bir yerde kendimize küçük bir ev buluruz. Atlar, köpekler, başka ne istersen alırsız.”

“Ama sen yine 5.18 treniyle döneceksin, değil mi?”

“Orası öyle... Süslenip şehre ineceğim. Fakat üzülme, sevgilim. Londra çevresinde bile yeşil kırlar vardır. Ayrıca son zamanlarda mali işlere karşı bir ilgi duymaya başladım. Ne de olsa kanımda var bu benim. Hem annemin, hem de babamın tarafından almışım özelliğimi.”

“Annemi pek hatırlamıyorsun değil mi?”

“O bana daima inanılmayacak kadar ihtiyar gözükürdü. Aslında gerçekten yaşlıydı. Elaine dünyaya geldiği zaman ellisine yakındı. Kollarına taktığı bilezikler daima şangırdar, divana uzanarak, leydiler ve şövalyeler hakkında içimi sıkran hikâyeler okurdu. Herhalde onu severdim... Silik bir kadındı. Şimdi düşündüğümde bunu daha iyi anlıyorum.”

Pat sitemle ona baktı. “Senin de pek kimseyi sevmediğin anlaşıyor.”

Lance onun kolunu sıktı. “Seni seviyorum...”

7

Müfettiş Neele, Lance Fortescue’nun eve döneceğini bildiren telgraf elinde şaşkın şaşkın dururken, kapının önünde bir araba durdu.

Mary Dove mırıldandı. “Herhalde Bayan Fortescue geldi.”

Neele kapıya doğru gitti. Gözucuyla Mary Dove’un usulca uzaklaştığını fark etmişti. Bundan sonraki sahnede rol almak niyetinde olmadığı anlaşılıyordu. Müfettiş kapıya yaklaştığı sırada Crump da ortaya çıktı. Anlaşılan arabanın geldiğini o da duymuştu. Otomobil spor bir Rolls Bentley’di. Arabadan inen iki kişi eve doğru ilerledi. Tam basamaklardan çıkıyorlardı ki kapı açıldı. Fazlasıyla şaşırان Adele Fortescue, Müfettiş Neele’ye baktı.

Müfettiş daha ilk bakışta genç kadının gerçekten çok güzel olduğunu fark etti. Üstelik Mary Dove’un kendisini şaşırtan sözleri de doğrudu. Adele Fortescue sanki seks için yaratılmıştı. Oysa ölçülü davranışlarına rağmen bakışları kurnazcaydı. Neele, Adele Fortescue erkeklerden hoşlanıyor, diye düşündü. “Ama parayı erkeklerden daha fazla seviyor.

Kadının arkasındaki golf sopalarını taşıyan genç adama baktı. Bu tipleri iyi bilirdi Neele. Onlar yaşlı ve zengin adamların genç karılarına yanaşırlardı. Bay Vivian Doboıs’in sert görünümüne rağmen aslında böyle biri olmadığı tavırlarından anlaşılıyordu. Kadınların dilinden anlayan erkeklerdendi.

“Bayan Fortescue?”

“Evet.” Kadın iri mavi gözlerini açarak ona baktı. “Fakat sizi tanıdığımı...”

“Ben Müfettiş Neele’yim. Ne yazık ki, size kötü bir haberim var.”

“Evde hırsızlık filan mı oldu?”

“Hayır hayır, böyle bir şey değil. Söyleyeceklerim kocanızla ilgili. Kendisi bu sabah ciddi şekilde hastalandı.”

“Rex mi hastalandı?”

“Saat on bir buçuktan beri sizinle bağlantı kurmaya çalışıyoruz.”

“Peki kendisi nerede? Burada mı? Yoksa hastanede mi?”

“Kendisini St. Jude’s Hastanesi’ne kaldırdılar. Kendinizi acı habere hazırlamalısınız.”

“Yani... o... öldü mü?” Kadın hafifçe sendeleyerek, müfettişin kolunu yakaladı. Neele kendisini bir oyunda rol almış gibi hissediyordu. Genç kadına hole kadar eşlik etti. Crump merakla etrafında dolaşıyordu. “Ona konyak vermeli.”

Vivian Dubois’in kalın sesi duyuldu. “Haklısın Crump. Koş, konyak getir.” Müfettişe döndü. “Şuraya girelim.” Soldaki bir kapıyı açtı. Neele ve Adele Fortescue önde, Vivian Dubois ve elinde konyak şişesiyle iki kadeh taşıyan Crump arkada, sırayla içeriye girdiler. Adele Fortescue koltuğa çökerek, bir eliyle gözlerini kapattı. Müfettişin uzattığı kadehten bir yudum içti. Sonra da bunu eliyle itti. “İstemem... Bir şeyim yok. Fakat bana ne olduğunu anlatın. Herhalde Rex kalp krizi geçirdi. Zavallı.”

“Müfettiş olduğunuzu söylemişsiniz değil mi?” Bu soruyu Vivian Dubois sormuştu.

Neele ona dönerek sevecen bir tonla cevap verdi. “Evet. Cinayet Masası’ndan Müfettiş Neele.”

Vivian Dubois’in siyah gözlerinde kaygı dolu bir anlam belirdi. Cinayet Masası’ndan bir müfettişin çıkagelmesi hiç hoşuna gitmemişti. “Ne var? Bir şey mi oldu?” Farkına varmadan usulca kapıya doğru geriledi. Bu Neele’nin gözünden kaçmadı tabii.

Adele Fortescue’ya döndü. “Korkarım, resmi soruşturma yapılacaktır.”

“Resmi soruşturma mı? Yani... Ne demek istiyorsunuz?”

“Bay Fortescue’nun bugün şirkete gitmeden önce ne yiyip içtiğini hemen öğrenmemizin doğru olacağını düşündük.”

“Yani zehirlendi mi?”

“Evet. Öyle gözüktüyor.”

“Buna inanmam. A, evet. Gıda zehirlenmesi yüzünden olduğunu belirtmek istiyorsunuz, değil mi?” Sesi iyice hafiflemişti.

Müfettiş Neele anlamsız bir yüzle ona baktı. “Madam? Neyi belirtmek istediğimi sanmıştınız?”

Kadın bu soruya aldırmayarak telaşla konuşmasını sürdürdü. “Fakat hiçbirimize bir şey olmadı.”

“Bunu ailenin bütün bireyleri hakkında söyleyebilir misiniz?”

“Şey... Hayır... Tabii ki söyleyemem.”

Dubois dikkati çekecek bir şekilde saatine baktı. “Artık benim gitmem gerek Adele. Çok üzgünüm. Bana ihtiyacın yok, değil mi? Yani hizmetçiler ve küçük Dove var...”

“Ah, Vivian gitme. Gitme.” Genç kadının bu iniltisi Bay Dubois’i pek etkilemedi.

“Çok üzgünüm hayatım. Önemli bir randevum var. A, evet. Ben Dormy House’da kalıyorum, bay müfettiş şey... Belki benimle konuşmak istersiniz...”

Müfettiş Neele başını salladı. Vivian Dubois’in bir an önce oradan uzaklaşmak istediğinin farkındaydı.

Adele Fortescue durumu idare etmeye çalıştı. “Eve gelip *polisle* karşılaşınca çok şaşırdım.”

“Haklısınız. Fakat yiyecek, çay ve kahveden örnekler alabilmek için hemen çalışmalara başlamamız gerekiyor.”

“Çayla kahve mi? Ama onlar bozuk da olsalar insanı zehirlemezler ki. Herhalde bu işe yediğimiz o berbat jambon neden oldu.”

“Nasıl olsa bunu öğreneceğiz Bayan Fortescue. Üzülmeyin. Bazen öyle şeylerle karşılaşıyoruz ki duysanız şaşarsınız. Bir defasında digitalis zehirlenmesiyle karşılaşmıştık. Sonradan adamın bayırturpu yerine yanlışlıkla yüksükotu yemiş olduğunu öğrendik.”

“Burada da böyle bir şey olduğunu mu sanıyorsunuz?”

“Bunu otopside sonradan daha ayrıntılı olarak anlayacağız Bayan Fortescue.”

“Otop... oh, anlıyorum...” Genç kadın titredi.

Müfettiş devam etti. “Bahçede bir hayli porsuk ağacı var, değil mi madam? Acaba bunun yaprakları veya meyveleri yiyeceklere karışmış olamaz mı?” Bakışları kadının üzerindeydi. Adele ona hayretle baktı.

“Porsuk ağacının meyveleri mi? Zehirli midir?” Abartılı bir masumiyet gösterisi sergiliyordu.

“Çocukların bunlardan yiyip hastalandıkları görülmüştür.”

Adele ellerini şakaklarına bastırdı. “Artık dayanamayacağım. Bu konuyu kapatalım. Bundan söz etmemiz şart mı? Gidip uzanmak istiyorum. Dayanamayacağım artık. Bay Percival Fortescue her şeyi denetler. Bu yaptığınız haksızlık.”

“Bay Percival Fortescue’yla hemen bağlantı kurmak istiyoruz. Ne yazık ki kendisi şu anda burada değil.”

“A, sahi. Unuttum.”

“Bir şey daha var Bayan Fortescue. Kocanızın cebinden çavdar çıktı. Bunun nedenini açıklayabilir misiniz?”

Adele başını salladı. Şaşırılmış görünüyordu.

“Biri çavdarı, onun cebine şaka olsun diye koymuş olabilir mi?”

“Böyle şaka olur mu?”

Müfettiş Neele de aynı kanıdaydı. “Artık sizi rahatsız etmeyeceğim Bayan Fortescue. Hizmetçilerden birini yanınıza yollayayım mı? Veya Bayan Dove’u?”

“Efendim?” Adele dalgın dalgın mırıldanmıştı bu sözcüğü. Neele onun neler düşündüğünü merak etti. Genç kadın, çantasını karıştırarak bir mendil çıkardı. Sesi titremeye başlamıştı. “Korkunç bir şey bu. Durumunu yavaş yavaş anlamaya başlıyorum. Şu ana kadar bir bunalım içindeydim. Zavallı Rex... Zavallı Rex’ciğim.” Karşısındakini inandıracak bir tavırla hıçkırmaya başladı. Neele ona adeta saygıyla bakıyordu.

Müfettiş, “Bunun beklenmedik bir durum olduğunun farkındayım,” dedi. “Yanınıza birini göndereyim.” Kapıya giderek dışarı çıktı. Sonra da omzunun üzerinden çabucak içeriye bir göz attı. Adele Fortescue yine mendilini gözlerine götürmüştü. Bunun ucu aşağıya sarkıyor fakat genç kadının ağzını tamamıyla kapatmıyordu. Adele’in dudakları hafif bir gülümsemeyle aralanmıştı.

8

Komiser Yardımcısı Hay, “Elden geldiği kadar örnek topladım efendim. Marmelat, jambon parçası, çay, kahve ve şeker. Tabii demlikteki kahveyle çay çoktan dökülmüş. Fakat bir sorum var. Demlikte oldukça çok kahve kalmış. Hizmetçilerin hepsi de bundan içmişler. Bu önemli sanırım.”

“Evet, önemli. Bundan da şu anlaşılıyor: Eğer adama zehri kahveyle verdilerse o zaman bunu fincanına karıştırmışlar demektir.”

“Bunu ordakilerden biri yaptı tabii. Belli etmeden ağızlarını aradım. Evde porsuk yaprağı veya meyvesi gören olmamış. Adamın cebindeki çavdara da bir anlam veremediler. Çok garip bir iş bu efendim.”

Telefon çaldı. Müfettişin işareti üzerine Hay, hemen koştu. Merkezden Percival Fortescue’yu bulduklarını ve adamın hemen Londra’ya döneceğini haber veriyorlardı.

Aynı anda evin önünde bir araba durdu. Crump telaşla koşarak kapıyı açtı. İçeri giren kadının kolları paketlerle doluydu. Uşak bunları ondan aldı.

“Teşekkür ederim Crump. Taksinin parasını veriver. Çay istiyorum. Bayan Fortescue veya Bayan Elaine evde mi?”

Uşak duraksadı, sonra omzunun üzerinden arkaya baktı. “Kötü bir haber aldık madam. Beyefendi hakkında.”

“Bay Fortescue hakkında mı?”

Neele ilerledi.

Crump, “Bayan Percival geldi efendim,” dedi.

“Ne var? Ne oldu? Bay Fortescue’nun başına bir kaza mı geldi?”

Bayan Val Fortescue otuz yaşlarında, tombul bir kadındı. Ağzının kenarlarında hayatından pek de memnun olmadığını belirten çizgiler vardı. Kadın bu soruları heyecanla sormuştu. Neele onun sıkıntıdan patladığını düşündü.

“Bay Fortescue’nun bu sabah ciddi bir şekilde hastalandığını ve St. Jude’s Hastanesi’ne kaldırılarak orada öldüğünü size söylemek zorunda kaldığım için çok üzgünüm.”

“Öldü mü? Yani Bay Fortescue öldü mü?” Jennifer Fortescue’nun bu haberi umduğundan daha heyecan verici bulduğu anlaşılıyordu. “Tanrım... Buna çok şaşırdım. Kocam burada değil. Onu hemen bulmanız gerek. Kendisi kuzeyde bir yerde. Herhalde şirkettekiler bilirler. Her şeyi denetlemesi gerek. Böyle şeyler de daima en uygunsuz zamanlarda olur. Öyle değil mi?” Bir an bu konuyu düşündü. “Tabii her şey cenaze töreninin nerede yapılacağına bağlı. Herhalde bunu burada yaparlar. Yoksa cenaze töreni Londra’da mı yapılacak?”

“Bu, ailenin vereceği bir karar.”

“Elbette. Ben sadece düşünüyordum.” İlk kez karşısındaki adama dikkatlice baktı.

“Siz şirketten misiniz? Doktor değilsiniz sanırım.”

“Ben polisim efendim. Bay Fortescue’nun ölümü pek ani oldu ve...”

Kadın onun sözünü kesti. “Yani onu öldürdüler mi?”

Bu söz ilk kez açıkça söyleniyordu. Neele kadının heyecanlı yüzüne baktı. “Neden böyle düşündünüz madam?”

“Bazen insanları öldürürerirler. Onun da aniden öldüğünü söyletiniz. Sonra polis teşkilatındansınız. Kadını gördünüz mü? O ne söyledi?”

“Kadın mı? Anlayamadım efendim.”

“Adele’i demek istiyorum. Val’e daima babasının kendisinden çok genç bir kadınla evlenmekle büyük bir delilik ettiğini söyledim. Dünyada yaşlı bir budaladan daha budala biri yoktur. O korkunç kadına bayılıyordu. Ve bakın şimdi ne oldu... Hepimizin başı dertte. Gazetelerde resimler, kapıyı aşındıran muhabirler...” Bir an durdu. Olacakları düşündüğü, fakat bunları hiç de öyle kötü bulmadığı belliydi. Neel’ye döndü. “Onu neyle öldürdüler? Arsenikle mi?”

Neele anlamsız bir sesle, “Ölüm nedeni henüz saptanmadı,” diye cevap verdi. “Otopsi ve resmi soruşturma yapılacak.”

“Ama siz ölüm nedenini biliyorsunuz değil mi? Yoksa buraya gelmezsiniz.” Tombul ve bön ifadeli suratında birdenbire kurnazca bir anlam belirmişti. “Herhalde kayınpederimin ne yediğini, ne içtiğini sordunuz! Akşam yemeği... Bu sabahki kahvaltı... İçkiler...”

Neele, “Bay Fortescue’nun bu sabah kahvaltıda yediği bir şeyden ötürü hastalandığı sanılıyor,” diye açıkladı.

“Kahvaltıda mı?” Jennifer Fortescue şaşırmış gibiydi. “Bu zor. Pek de anlayamadım...” Durarak başını salladı. “O halde bu işi Adele yapmış olamaz. Tabii adamın kahvesine Elaine’le ben bakmadığım sırada bir şey karıştırmışsa o başka...”

Arkalarından sakın bir ses duyuldu. “Çayınız kütüphanede Bayan Val.”

Bayan Val irkildi. “A, teşekkür ederim Bayan Dove. Evet, çay bana iyi gelir. Doğrusu çok şaşırdım. Ya siz? Çay ister misiniz... bay... bay müfettiş...”

“Teşekkür ederim. Şu ara istemem.”

Tombul kadın kısa bir duraksamadan sonra uzaklaştı. O bir kapıdan girerken, Mary Dove usulca mırıldandı. “İftira sözcüğünü duymamış olduğu anlaşılıyor.” Müfettiş Neele cevap vermedi. Mary Dove konuşmasını sürdürdü. “Sizin için yapabileceğim bir şey var mı?”

“Hizmetçi Ellen’i nerede bulabilirim?”

“Sizi ona götürüyüm. Kendisi biraz evvel yukarı çıktı.”

Ellen somurtkan bir kadındı ve polisten korkmazdı. Kırıksıklıklarla dolu yüzünde bir zafer ifadesi belirdi, sonra müfettişe baktı. “Korkunç bir olay bu efendim. Böyle olayların yaşandığı bir evde çalışacağım hiç aklıma gelmezdi. Aslında bunun beni çok şaşırttığını söyleyemem. Uzun zaman önce buradan ayrılmalıydım. Bu evde yaşananlar hiç hoşuma gitmiyordu. Bayan Crump için söyleyecek bir sözüm yok. Fakat Crump’la o Gladys denilen kız, doğru dürüst çalışmanın ne demek olduğunu bilmiyorlar. Fakat benim asıl sinirime dokunan, bu evde dönen şeyler.”

“Bu sözle ne demek istiyorsunuz?”

“Eğer bilmiyorsanız, çok geçmeden öğrenirsiniz. Herkes bundan söz ediyor. Onların her yerde beraber görüldüğü söyleniyor. Sözüm ona evin hanımı golf veya tenis oynamaya gidiyor. Sonra bu evde olanları

ben kendi gözümle gördüm. Kütüphanenin kapısı açıktı. Sarmaş dolaş olmuş, öpüşüyorlardı.”

İhtiyar kızın sesi kin doluydu.

Neele, “Kimi kastediyorsunuz?” demenin gereksiz olduğunu biliyordu, buna rağmen yine de sordu.

“Kimi kastediyor olabilirim? Evin hanımıyla, o adamı. Hiç utanmıyorlar. Bana sorarsanız, bizim beyefendi bu durumu sezmişti. Sanırım peşlerine onları gözetlemesi için de birini takmıştı. Sonunda kadını boşayacaktı tabii. Ama onun yerine kendisi öldü.”

“Yani.”

“Beyefendinin ne yediğini, ne içtiğini, bunları ona kimin verdiğini soruyordunuz efendim. Bana kalırsa bu işi ikisi birlikte yaptılar. Adam zehiri bir yerden aldı. Kadın da bunu beyefendiye verdi. Bundan hiç kuşukum yok.”

“Evde porsuk ağacı meyvesi gördün mü?”

Kadının küçük gözleri merakla parladı. “Porsuk? Çok zehirli bir meyvesi yok mu onun? Ben çocukken annem, ‘Sakın onlara dokunma,’ derdi. Bu işte de porsuk mu kullanmışlar efendim?”

“Henüz ne kullanıldığını bilmiyoruz.”

“Kadının porsuklara yaklaştığını hiç fark etmedim.” Ellen’in düş kırıklığına uğramış olduğu belliydi. “Ağacın meyvelerini de hiç görmedim.”

Neele ona Rex Fortescue’nun cebinde bulunan çavdarı sordu. Fakat kadın, “Böyle bir şeyden haberim yok,” dedi.

Neele başını salladı. “Pekâlâ. Şimdi Bayan Ramsbottom’ı görebilir miyim?”

Ellen bir an durakladı. “Kendisine sorayım efendim. Fakat o herkesle konuşmaz. Çok yaşlı. Biraz da garip.”

Neele’nin üstelemesi üzerine merdivenlerden çıkmaya başladılar. Müfettiş yan pencereden bahçeye baktı. Hay, porsuk ağacının yanında durmuş bahçıvan olduğu anlaşılan bir adamla konuşuyordu. Hizmetçi kadın koridorda ilerleyerek bir kapıya vurdu.

“Burada polis teşkilatından bir ‘beyefendi’ var bayan. Sizinle konuşmak istiyor.” Effie Ramsbottom, görüşmeyi kabul etmiş olacaktı ki, Ellen gerileyerek Neele’ye içeri girmesini işaret etti.

Müfettiş kendini tıklım tıklım eşya dolu bir odada buldu. Havagazı yanan şöminenin önüne küçük bir masa çekilmişti. Bunun başında oturan yaşlı bir kadın, pasyans açıyordu. Koyu kırmızı bir elbise giymiş, seyrek, kır saçlarını yüzünün iki tarafına yapıştırmıştı. Oyununu kesmeden ve başını kaldırıp bakmadan sabırsız bir tavırla mırıldandı. “Girin girin. İsterseniz oturun.” Müfettiş çevresine şöyle bir baktı. Oturulacak her yere dini kitaplar ve broşürler konulmuştu. Neele kanepedekileri bir tarafa iterken, Bayan Ramsbottom sert bir sesle, “Misyonerlikle ilginiz var mı?” diye sordu.

“Korkarım pek yok madam.”

“Hata ediyorsunuz. Olmalı. İnsanın karanlık Afrika’ya ışık götürmesi gerek. Geçen hafta burada genç bir rahip vardı. Yüzü sizin şapkanız gibi kapkaraydı.”

Müfettiş Neele ne söyleyeceğini bilemedi. Yaşlı kadının, “Radyom yok,” demesi de onu büsbütün şaşırttı.

“Efendim?”

“Radyo izin belgesi için gelmiş olabileceğinizi düşündüm de... Veya o gülünç formalitelerden biri dolayısıyla... E, sorun nedir?”

“Size acı bir haber vereceğim için üzgünüm, Bayan Ramsbottom. Enişteniz Bay Fortescue bu sabah birdenbire hastalanıp öldü.”

Effie Ramsbottom sakince pasyansa devam etti. “Küstahlığı ve ki-biri yüzünden Tanrı sonunda onu cezalandırdı demek.”

“Bu haberin sizi sarsmadığını görüyorum.”

Effie teyze gözlüklerinin üzerinden müfettişe baktı. “Üzülmediğimi demek istiyorsunuz, bunda haklısınız. Rex Fortescue, günahkârın biriydi. Kendisini hiç sevmezdim.”

“Ölümü çok ani oldu...”

Yaşlı kadın memnuniyetle başını salladı. “Günahkârlara özgü bir ölüm.”

“Onun zehirlenmiş olması kuvvetli bir olasılık...” Müfettiş bu sözlerinin kadını nasıl etkilediğini anlamak için sustu.

Fakat Effie Ramsbottom aldırmadı bile. Sadece, “Siyah sekizin üstüne kırmızı yedili,” diye mırıldandı. “Şimdi Papaz’ı oradan kaldırebilirim.” Neele’nin sessizliği birdenbire dikkatini çekmişti anlaşılan. Çabucak sordu. “E, ne dememi bekliyordunuz? Merak ediyorsanız söyleyeyim: Onu ben zehirlemedim.”

“Bunu kim yapmış olabilir?”

Yaşlı kadın, öfkeyle, “Uygunsuz bir soru bu,” diye homurdandı. “Bu evde ölmüş olan kız kardeşimin iki çocuğu oturuyor. Damarlarında Ramsbottom kanı olan bir insanın cinayet işleyebileceğine kesinlikle inanmam. Çünkü siz cinayetten söz ediyorsunuz?”

“Ben öyle söylemedim madam.”

“Tabii cinayet bu. Rex’i öldürmek isteyen çok kişi vardı. Namussuzun biriydi o. Dedikleri gibi, ‘Eski günahkârların gölgeleri uzun olur!’”

“Bu sözlerle kastettiğiniz biri mi var?”

Effie Ramsbottom kâğıtları toplayarak ayağa kalktı. Oldukça uzun boyluydu. “Artık gitseniz iyi olur.” Öfkeli değildi ama soğuk bir tavırla konuşuyordu. “Fikrimi sorarsanız, bu işi hizmetkârlardan biri yapmıştır derim. O uşağı gözüm hiç tutmuyor. Orta hizmetçisi ise muhakkak geri zekâlı. İyi akşamlar...”

Müfettiş Neele sessiz sedasız dışarı çıkmaktan başka çare bulamadı. İlgi çekici bir kadını Effie teyze. Ağzından söz almak da mümkün değildi. Aşağıdaki dört köşe hole indiği zaman uzun boylu, siyah saçlı, genç bir kızla karşılaştı. Kızın sırtında ıslak bir yağmurluk vardı. Müfettişi, boş bakışlarla süzdü.

“Şimdi geldim. Bana... Babamın öldüğünü söylediler...”

Kız sanki dayanacak bir yer arıyormuş gibi elini uzattı. Eski meşe tabureye dokundu. Sonra da bunun üzerine oturdu. “Olmaz... Olamaz...” İki damla iri gözyaşı yanaklarından süzüldü. “Korkunç... Ondan hiç hoşlanmadığımı sanıyordum... Babamdan nefret ettiğime inanıyordum... Fakat herhalde yanılmışım. Yoksa... Bu kadar üzülmezdim.” Gözlerini ileriye dikti. Yine yanaklarından yaşlar akıyordu.

Sonra tekrar konuşmaya başladı. Kesik kesik soluyordu. “Yani artık Gerald’la evlenebiliriz. İstedğim her şeyi yapabilirim. Fakat sorunların bu şekilde düzelmesi hoş değil. Babamın ölmesini istemezdim... Ah... Babacığım... Babacığım...”

Müfettiş Neele, Porsuk Ağacı Kulübesi’ne geldiğinden beri ilk kez Rex Fortescue’nun ölümüne üzülen birine rastlıyordu. Bu onu çok şaşırttı.

9

Müfettiş yardımcısı, “Galiba katil, adamın karısı,” dedi. Müfettiş Neele’nin anlattıklarını dikkatle dinlemişti. “Evet. Katil kadın olmalı. Sen ne düşünüyorsun, Neele?”

Müfettiş başını salladı. “Bana da öyle geldi... Zaten çoğunlukla böyle olur, katil kurbanın ya karısı çıkar ya da kocası.”

“Kadının eline fırsat geçmiş. Peki cinayetin nedeni ne olabilir?” Müdür yardımcısı durdu. “Böyle bir neden var değil mi?”

“Evet, var sanırım. Şu Bay Dubois.”

“O da bu işe karıştı mı dersin?”

“Hayır, pek sanmıyorum.” Müfettiş Neele bir an düşündü. “Vivian Dubois böyle bir işe karışmayacak kadar akıllı bir adam. Kadının ne düşündüğünü sezmiş olabilir. Fakat Adele Fortescue’yu kışkırttığını sanmıyorum.”

“Çok ölçülü davranıyor demek?”

“Sandığından da fazla...”

“Tabii acele etmemeliyiz. Fakat bence en fazla kuşkuyu çeken bu kadın. Peki kahveye zehri katabilecek diğer iki kişi kim olabilir?”

“Fortescue’nun kızıyla gelini... Genç kız biriyle evlenmek istemiş fakat babası buna engel olmuş. Oysa genç adam da kızla parası olmadıkça evlenmek istemiyormuş. Onun için Elaine Fortescue da babasını öldürmeyi düşünmüş olabilir. Geline gelince... Bu konuda bir

şey söyleyemem. Onun hakkında fazla bir şey bilmiyorum. Fakat bu üç kişiden biri adamı zehirlemiş olabilir. Başka birinin bu işi yapmış olması imkânsız görünüyor. Orta hizmetçisi, uşak ve aşçı kahvaltıyı hazırlamış, sofrayı kurmuşlar. Fakat onlar da taksinin yalnızca Fortescue için servis edilebileceğinden emin olamazlar. Tabii kullanılan zehir taksinse.”

Müfettiş yardımcısı, “Taksinmiş,” dedi. “İlk raporu aldım.”

Neele, “İyi,” diye cevap verdi. “Soruşturmaya sürdürebiliriz.”

“Uşakla orta hizmetçisi çok telaşlı. Fakat bunda şaşılacak bir şey yok. Bu tipler polisten çekinirler. Aşçı bize çok öfkelen-di. Diğer hizmetçi ise bu işe bayağı memnun olmuş gibiydi. Yani hepsi normal bunların.”

“Kuşkulu başka kimse yok mu?”

“Hayır. Pek sanmıyorum.” Neele’nin aklına Mary Dove ve genç kadının esrarlı gülümsemesi gelmişti. Sonra, “Artık zehrin taksin olduğu anlaşıldığına göre, katilin bunu nasıl ele geçirdiğini gösterecek bazı kanıtlar bulmalıyız.”

“Evet. Sen devam et Neele. Ha, aklıma gelmişken, Bay Percival Fortescue şimdi burada. Kendisiyle bir, iki kelime konuştum. Seni bekliyor. Adamın diğer oğlunu da bulduk. Paris’te Bristol’deymiş. Bugün hareket ediyormuş. Herhalde onu havaalanında karşılayacaksın?”

“Evet efendim. Öyle yapmayı düşünüyorum...”

“Şimdi Percival Fortescue’yu gör.” Müfettiş yardımcısı hafifçe güldü. “Percival çok ukala.”

Percival Fortescue otuz beş yaşlarında, kibar tavırlı, sarışın bir adamdı. Saçları ve kirpiklerinin rengi çok açıktı. Biraz ukalaca bir tavırla konuşuyordu. “Bu haber beni çok sarstı Müfettiş Neele. Bunu herhalde tahmin edersiniz.”

Müfettiş başını salladı. “Tabii, elbette.”

“Evvelki gün evden ayrıldığım zaman babamın hiçbir şeyi yoktu. Bu gıda zehirlenmesi mi neyse, herhalde birdenbire oldu, değil mi?”

“Gerçekten birdenbire oldu ama babanız gıda zehirlenmesi yüzünden ölmedi Bay Fortescue.”

Percival hayretle müfettişe baktıktan sonra kaşlarını çatı. “Gerçekten mi? Demek bu yüzden...” Birdenbire sustu.

Müfettiş Neele, “Babanız taksinle zehirlendi,” dedi.

“Taksin? Bunu hiç duymamıştım.”

“Sanıyorum bu zehrin adını pek az kişi biliyor. Oldukça etkili ve acı veren bir zehir bu.”

Percival’in kaşları daha da çatıldı. “Yani birinin babamı özellikle zehirlediğini mi söylemek istiyorsunuz Müfettiş Neele?”

“Öyle gözüküyor efendim.”

Percival mırıldandı. “Hastanedekilerin tavırlarını, beni buraya göndermelerinin nedenini anlıyorum...” Duraksadı. “Cenaze?”

“Resmi soruşturma yarın otopside sonra yapılacak. Tabii bu sadece bir formaliteden ibaret olacak. Yani resmi soruşturma ertelenecek.”

“Anlıyorum... Daima böyle mi olur?”

“Evet... Son zamanlarda daima böyle yapılıyor.”

“Bu işi kimin yaptığı hakkında bir fikriniz var mı? Yani, ben...” Yine durakladı.

Neele, “Henüz bir karara varmak için vakit pek erken Bay Fortescue,” dedi.

“Evet evet. Herhalde.”

“Fakat bize babanızın vasiyetnamesi hakkında biraz bilgi verirseniz, sanırım bu işimize yarar Bay Fortescue. Veya belki bana babanızın avukatının ismini söylersiniz.”

“Onun avukatları Billingsby, Horsethorpe ve Walters’dır. Yazıhaneleri Bedford Meydanı’ndadır. Vasiyetname hakkında da size bilgi verebilirim.”

“Minnettar oluruz Bay Fortescue. Korkarım, yerine getirilmesi gereken bir formalite bu.”

Percival kuru bir sesle, “Babam iki yıl önce evlendiği zaman yeni bir vasiyetname yaptı,” dedi. “Karısına 100 000, kız kardeşim Elaine’e 50 000 sterlin bırakıyordu. Geri kalan her şey bana kalmaktaydı. Ayrıca ben şirketin ortaklarındanım.”

“Babanız, kardeşiniz Lancelot Fortescue’ya bir şey bırakmadı, değil mi?”

“Hayır. Babamla kardeşim yıllardır görüşmüyorlar.”

Neele ona bir göz attı. Percival emin bir tavırla konuşuyordu. Müfettiş mırıldandı. “Bu vasiyetnameye göre babanızın ölümünden üç kişi yararlanabilecek. Bayan Fortescue, Bayan Elaine Fortescue ve siz.”

Percival içini çekti. “Bunun bana pek yararı olacağını sanmıyorum. Bildiğiniz gibi veraset vergileri çok ağır bay müfettiş. Ve ayrıca son zamanlarda babam paralarını düşüncesizce bazı işlere yatırıyordu.”

“Son günlerde babanızla iş konusunda pek anlaşılamıyordunuz, değil mi?” Neele bu soruyu çok kibar bir tavırla sormuştu.

“Ona görüşümü açıkladım ama ne yazık ki...” Percival omzunu silkti.

Neele mırıldandı. “Herhalde bunu pek sert bir şekilde anlattınız. Hatta açıkçası bu yüzden kendisiyle kavga ettiniz sanırım.”

“Pek de öyle denilemez, bay müfettiş.” Percival öfkesinden kızarmaya başlamıştı.

“O halde başka bir sorun yüzünden tartıştınız Bay Fortescue.”

“Babamla hiçbir zaman tartışmadım bay müfettiş.”

“Bundan emin misiniz Bay Fortescue? Neyse, önemli değil... Babanızla erkek kardeşiniz hâlâ dargınlar mı?”

“Evet.”

“O halde bu telgrafın ne anlama geldiğini belki bana anlatabilirsiniz.” Neele, genç adama Mary Dove’un telefonda yazdığı kâğıdı uzattı.

Percival bunu okur okumaz şaşkınlık ve öfkeyle bağırdı. Hem gözlerine inanamamış, hem de fena halde öfkelenmişti. “Bunu anlayamıyorum... Gerçekten anlayamıyorum. Gözlerime de inanamıyorum.”

“Fakat telgraf doğru Bay Fortescue. Kardeşiniz bugün Paris’ten geliyor.”

“Oldukça şaşırtıcı bir durum bu, hem de fazlasıyla. Doğrusu bu işi anlayamadım.”

“Babanız size bundan hiç söz etmedi mi?”

“Söz etmedi ya. Ne çirkin bir hareket! Sen kalk benden gizli Lance’ı çağır.”

“Onun neden böyle hareket ettiğini herhalde bilmiyorsunuz?”

“Tabii bilmiyorum. Bu onun tam son zamanlardaki haline uyuyor. Babam çıldırmıştı galiba. Ondan beklenmeyecek şeyler yapıyordu. Ona engel olmalı... Ben...” Percival birdenbire durdu. Rengi yine sarardı. “Unuttum... Bir an babamın ölmüş olduğunu unuttum...”

Müfettiş Neele anlayışlı bir tavırla başını salladı. Percival Fortescue gitmeye hazırlanıyordu. Şapkasını alırken, “Yapabileceğim bir şey varsa bana haber verin,” dedi. “Fakat herhalde...” Duraksadı. “Siz de Porsuk Ağacı Kulübesi’ne geleceksiniz.”

“Evet Bay Fortescue. Zaten şimdi orada bir adamım var.”

Percival, “Bu çok çirkin bir olay. Başımıza böyle bir şeyin geldiğini düşünüyorum da...” diyerek içini çekti ve kapıya doğru ilerledi. “Akşama kadar şirketteyim. Orada yapılması gereken bir sürü iş var. Fakat akşama Porsuk Ağacı Kulübesi’ne gideceğim.”

“Peki, efendim.” Percival çıktı.

Neele, “Ukala herif,” diye mırıldandı.

Köşede sessiz sedasız oturmakta olan Hay başını kaldırdı. “Efendim?” Neele cevap vermeyince sordu. “Bütün bunlardan ne anlam çıkardınız efendim?”

Neele nefesini bıraktı. “Hiçbir anlam çıkaramadım. Hepsi de berbat tipler.” Hay’in şaşkınlıkla baktığını görünce ekledi. “Bu sözler, *Alice Harikalar Diyarı’nda* eserinden. Sen Alice’i bilmiyor musun Hay?”

Hay, “Bu bir çocuk klasiği değil mi?” diye cevap verdi. “Radyoda ondan çokça söz ediyorlar. Ama ben öyle programları pek dinlemem.”

10

Uçak Le Bourget Havaalanı’ndan kalktıktan beş dakika sonra Lance Fortescue, *Daily Mail*’in Avrupa baskısını açtı. Bir iki dakika sonra da şaşkınlıkla irkildi. Yanında oturan Pat merakla döndü.

Lance, “Bizim ihtiyar,” diye mırıldandı. “Ölmüş?”

“Baban mı ölmüş?”

“Evet. Şirkette birdenbire hastalanıp St. Jude’s Hastanesi’ne kaldırılmış ve hemen ardından ölmüş.”

“Sevgilim, çok üzıldüm. Kalp krizi mi geçirmiş?”

“Herhalde. Öyle görünüyor.”

“Şimdiye kadar kalp krizi geçirmiş miydi?”

“Hayır. Böyle bir şeyden haberim yok.”

“İnsanların ilk krizde öldüklerini hiç bilmiyordum.”

Lance içini çekti. “Zavallı ihtiyarcık. Onu pek sevmezdim ama şimdi öldüğünü öğrenince...”

“Onu sevdiğinden eminim.”

“Bizler iyi insanlar değilizdir Pat. Neyse... Şansımın yine döndüğü anlaşılıyor. Öyle değil mi?”

“Evet. Bunun şu ara olması çok garip. Tam sen eve döneceğin sırada.”

Lance çabucak karısına baktı. “Garip mi? Ne demek istiyorsun Pat?”

Pat şaşkınlık içinde Lance’a baktı. “Bu garip bir rastlantı demek istedim.”

“Yani yapmaya kalktığım her işte bir terslik olduğunu mu anlatmak istiyorsun?”

“Hayır sevgilim. Onu demek istemiyorum. Fakat bazen aksilikler üst üste gelir.”

“Evet... Öyle herhalde...”

Pat fısıldadı. “Çok üzgünüm.”

Heathrow’a vardktan sonra inmek için beklerken, uçak şirketinin bir memuru seslendi. “Bay Lance Fortescue uçakta mı?”

Lance, “Bay Fortescue benim,” dedi.

“Şu taraftan buyrun...”

Lance’la Pat adamın peşi sıra uçaktan indiler. O arada arka sırada oturan bir adamın, karısına, “Bunlar tanınmış kaçakçılar olmalı,” diye fısıldadığını duyular.

Lance, “İnanılır gibi değil,” diye başını salladı. “İnanılır gibi değil...” Şaşkınlık içinde masada karşısında oturan Müfettiş Neele’ye bakıyordu.

Neele anlayışlı bir tavırla başını salladı.

“Taksin... Porsuk ağacı... Fazla dramatik şeyler bunlar. Belki böyle olayları siz olağan karşılıyorsunuz Müfettiş Neele. Fakat bizim aileden birinin zehirlenerek ölmesi inanılacak gibi değil...”

Müfettiş, “O halde babanızı kimin zehirlediği hakkında bir fikriniz yok?” diye sordu.

“Tabii yok. Herhalde bizim ihtiyar iş hayatında birçok kişiyi kendisine düşman etmişti. Çok kimse onun derisini diri diri yüzmeyi ister, babamı iflas ettirmeye can atardı. Fakat onu zehirlemek?... Yine de bu konuları iyi bildiğimi iddia edemem. Yıllardan beri burada değilim. Evde neler olduğundan da pek haberim yok.”

“Ben de size bunu sormak istiyordum Bay Fortescue. Ağabeyiniz babanızla yıllar önce darıldığınızı söyledi. Şimdi eve dönmenizin nedenlerini anlatır mısınız?”

“Tabii bay müfettiş. Babamdan ilk... durun bakayım, beş altı ay önce haber aldım. Ben evlendikten hemen sonra. Babam bana mektup yazarak geçmiş i unutabileceğini ima etti. Eve dönüp tekrar şirkette çalışmamı istiyordu. Bunun sonucunda üç... evet üç ay önce İngiltere’ye geldim. Yani ağustosta. Gidip Porsuk Ağacı Kulübesi’nde babamı gördüm. Doğrusu, bana pek kârlı bir öneride bulundu. Ona bu konuyu düşünmem ve karımın da fikrini almam gerektiğini söyledim. Bana hak verdi. Tekrar Doğu Afrika’ya dönerek Pat’le konuştum. Sonunda bizim ihtiyarın önerisini kabul etmeye karar verdim. Oradaki işlerimi bitirmem gerekiyordu. Bunları geçen ayın sonuna kadar tamamlamaya söz verdim. Ona İngiltere’ye hangi tarihte geleceğimi telgrafla bildireceğimi söyledim.”

Neele öksürdü. “İngiltere’ye dönmeniz ağabeyinizi bir hayli şaşırttı sanırım.”

Lance birdenbire gülümsedi. Yüzünde şimdi alaycı bir anlam belirmişti. “Percival’in bu işten hiç haberi yoktu sanırım. Ben bura-

ya geldiğim zaman o, Norveç'te tatilini geçiriyordu. Bana sorarsanız, babam beni bilerek o sırada çağırtmıştı. Bu işi Percival'le veya yeğlediği ismiyle Val'le müthiş bir kavgadan sonra yaptığından kuşkulandım. Val bizim ihtiyarı yönetmeye çalışıyordu sanırım. Bizimki böyle şeylere hiç gelmezdi. Kavganın asıl nedenini bilmiyorum tabii. Fakat babam çok öfkeliydi. Beni oraya getirterek, zavallı Val'in elini ayağını bağlamaya karar vermişti. Ayrıca bizim ihtiyar, Val'in karısından hiç hoşlanmazdı. Bir hayli züppe olduğu için de benim Pat'le evlenmeme sevinmişti. Beni birdenbire eve getirerek, Percival'in karşısına çıkarak ve böylece keyfi yerine gelecekti."

"Geçen sefer Porsuk Ağacı Kulübesi'nde ne kadar kaldınız?"

"Ancak bir iki saat. Babam gece kalmam için ısrar etmedi. Bence Percival'in yokluğundan yararlanarak hazırlık yapıyordu. Hatta hizmetçilerin, bunu ağabeyime haber vereceğini düşündüğü için böyle davrandığından eminim. Her neyse... Dediğim gibi önersini düşüneceğimi, Pat'le de konuştuktan sonra kararımı kendisine mektupla bildireceğimi söyledim. Öyle de yaptım. Önce ona buraya hangi tarihler arasında döneceğimi yazdım. Sonra da dün Paris'ten kendisine bir telgraf çektim."

Müfettiş Neele başını salladı. "Bu telgraf ağabeyinizi çok şaşırttı."

"Bundan eminim. Ama yine her zamanki gibi Percival kazandı. Ben dönmekte çok geç kaldım."

Müfettiş düşünceli bir ifadeyle mırıldandı. "Evet... Geç kaldınız. Geçen ağustos buraya geldiğiniz zaman aileden başka kimselerle karıştınız mı?"

"Biz çay içerken üvey annem de oradaydı."

"Onu daha önce hiç görmemiş miydiniz?"

"Hayır." Lance gülümsedi. "Bizim ihtiyar, kadın seçmesini iyi biliyordu doğrusu. Adele babamdan en aşağı otuz yaş küçüktü."

"Bu soruyu sorduğum için özür dilerim. Babanız yeniden evlendiği için ona kızdınız mı? Ağabeyiniz buna öfkeleni mi?"

Lance hayretle baktı. "Yo, kızmadım. Percy'nin de öfkeleniğini pek sanmıyorum. Sonuçta annemiz biz on, on iki yaşındayken ölmüştü. Ben asıl babamın daha önce evlenmemiş olmasına şaşıyorum."

Müfettiş Neele mırıldandı. “Pek çok kişi, kendisinden genç biriyle evlenmeyi tehlikeli bulur.”

“Bunu size sevgili ağabeyim mi söyledi? Böyle bir söz ancak ondan çıkar. Percival imalarda bulunmakta pek ustadır. Gerçekten de her şey söylediğiniz gibi mi olmuş bay müfettiş? Üvey annemin babamı zehirlediğinden mi kuşkulaniılıyor?”

Neele’nin yüzündeki anlam birden değişti. “Henüz başlangıçta olduğumuz için kesin bir bilgi edinmek imkânsız Bay Fortescue. Şimdi size planlarınızı sorabilir miyim?”

“Planlarım?” Lance düşündü. “Herhalde yeni planlar yapmam gerek. Ailem nerede? Hepsi de Porsuk Ağacı Kulübesi’nde mi?”

“Evet.”

“O halde ben de hemen oraya gideyim.” Karısına döndü. “Senin burada bir otelde kalman doğru olur Pat.”

Genç kadın hemen itiraz etti. “Hayır Lance. Ben de seninle geleceğim.”

“Olmaz sevgilim.”

“Ama ben istiyorum.”

“Gelmemeni tercih ederim, Pat. Git... Tanrım, Londra’dan çok uzakta kaldım. Sana hangi oteli tavsiye edebileceğimi dahi bilmiyorum. Hah. Barnes’de kalabilirsin. İyi ve sakın bir oteldir. Orası hâlâ açık, değil mi?”

“Evet Bay Fortescue.”

“Pekâlâ, seni şimdi otele yerleştireyim Pat. Tabii boş odaları varsa. Ben de sonra Porsuk Ağacı’na giderim.”

“Fakat seninle gelmemi neden istemiyorsun, Lance?”

Lance’ın biçimli yüzünde birdenbire ciddi bir anlam belirdi. “Açıkçası, Pat. Büyük bir sevinçle karşılanacağımı pek sanmıyorum. Beni oraya babam çağırdı ama ne yazık ki öldü. Şimdi evin kime ait olduğunu bilmiyorum. Belki Percival’e, belki de Adele’e. Her neyse... Seni oraya götürmeden önce beni nasıl karşılayacaklarını görmeliyim. Sonra...”

“Sonra ne?”

“Seni babamı zehirleyen katilin oturduğu eve götürmek istemem.”

“Saçma.”

Lance kararlı bir tavırla, “Seni hiçbir zaman tehlikeye atamam,” diye cevap verdi.

11

Bay Dubois öfkeliydi. Adele Fortescue’nun mektubunu yırtarak, kâğıt sepetine attı. Sonra da telaşla parçaları çıkarıp tablada kibritle tutuşturdu. Bunların küle dönüşünü seyretti.

“Kadınlar neden bu kadar budala oluyor? Biraz daha ölçülü davran-salar... Fakat kadınlar çoğunlukla ölçülü davranamıyorlar...” Vivian Du-bois kadınların bu durumlarından her zaman yararlanmıştı, ama şimdi bu huyları genç adamın sinirine dokunuyordu. Kendisi her türlü önlemi almıştı. Bayan Fortescue telefon ettiği takdirde kendisinin çıkmış ol-duğunu söylemelerini sıkı sıkıya tembih etmişti. Adele üç kez telefonla aramıştı onu. Şimdi de kalkıp mektup yazmıştı. Daha da tehlikeliydi bu. Vivian Dubois bir an düşündü. Sonra telefona uzandı.

“Bayan Fortescue’yla konuşabilir miyim? Evet, ben Bay Dubois.” Bir iki dakika sonra Adele’in sesini duydu.

“Vivian nihayet!”

“Evet, Adele. Fakat dikkatli ol. Nereden konuşuyorsun?”

“Kütüphaneden.”

“Holde kimsenin dinlemediğinden emin misin?”

“Neden dinlesinler?”

“Böyle şeyler billi olmaz... Polis hâlâ evde mi?”

“Hayır. Şu ara rahatız. Ah, Vivian’cığım, ne kötü anlar geçirdim.”

“Evet, bundan eminim. Bana bak Adele, dikkatli olmalıyız.”

“Tabii şekerim.”

“Bana telefonda, “Şekerim,” deme. “Tehlikeli bu.”

“Sen de fazla telaşlısın, Vivian. Son zamanlarda herkes birbirine, ‘Şekerim,’ diyor.”

“Evet, doğru. Beni dinle. *Bundan böyle mektup ve telefon konusunda daha dikkatli davranmalıyız.*”

“Fakat Vivian...”

“Şimdilik böyle yapalım. *Dikkatli olmalıyız.*”

“İyi ya. Tamam.” Adele’in sesinden kızmış olduğu anlaşılıyordu.

“Adele dinle. Benim sana yazdığım mektuplar. Onları yaktın değil mi?”

Adele Fortescue kısa bir duraksamadan sonra cevap verdi. “Tabii. Sana onları yakacağımı söylemiştim ya.”

“İyi. Ben artık telefonu kapatıyorum. Sakın beni arama, mektup da yazma. Zamanı gelince ben sana haber yollarım.”

Vivian Dubois telefonu kapattı. Düşünceli bir halde yanağını ovuşturdu. Adele’in cevap vermeden önce duraksaması hoşuna gitmemiştir. Bu kadın mektupları yakmadı mı acaba? Kadınların hepsi de aynı... Mektuplarını yakacaklarına söz verirler, sonra da bundan vazgeçerler... Mektuplar... Aslında böyle şeyler yazmak doğru değil. Ben de tedbirli bir adamım ama kadınlar ille kendilerine mektup yazman için ısrar ederler. Adele’e yolladığım birkaç mektupta ne vardı?... Bilinen beylik sözler. Ama... bunların arasında polisin yanlış anlayacağı bazı şeyler olabilir mi? Edith Thompson vakasını hatırladı. Mektuplarım zararsız ama yine de emin olamam. Adele mektupları daha önce yakmadıysa bile artık akıllanır, bu işi yapar mı? Yoksa bunlar polisin eline mi geçti? Adele mektupları nereye saklıyordu? Herhalde yukarı kattaki oturma odasında bir yere... Taklit XIV. Louis yazı masasının gözüne. Adele bunda gizli bir çekmece olduğundan söz etmişti. Gizli çekmece! Polisler böyle şeyleri kolaylıkla bulurlar. Fakat şu ara evde polis yokmuş. Adele öyle söyledi.

Herhalde polis şimdi yiyeceğe karıştırılan zehirin kaynağını arıyordu. Teker teker odaları aramadıklarını umut etti. Böyle bir şey için belki de bir arama emri çıkartmaları gerekirdi. Acaba hemen harekete geçsem...

Evi gözlerinin önünde canlandırdı. Akşamüstü çay servisi kütüphanede ya da salonda yapılırdı. Ev halkı alt katta toplanacaktı.

Hizmetkârlar da çaylarını mutfakta içerlerdi. O saatte ikinci katta kimse olmazdı. Bahçeden gizlice geçerek, küçük yan kapıdan içeri girebilirdi. Bu kapı yatma zamanına kadar hiç kilitlenmezdi. Etrafı kolaçan eder, sonra da ikinci kata çıkabilirdi.

Vivian Dubois mırıldandı. “Bu sorunu çözümlmeli...”

Mary Dove ağır ağır merdivenlerden indi. Sahanlıktaki pencerenin önünde bir an durdu. Hava kararıyordu. Mary Dove bir erkeğin porsuk çitinin arkasında kaybolduğunu fark etti. “Acaba Lancelot Fortescue muydu? Belki arabadan bahçe kapısının önünde indi. Şimdi de bahçede dolaşarak, eski günleri düşünüyor, kendisine düşman olan kardeşleriyle konuşmaya hazırlanıyor. Mary Dove, Lance’a hak veriyordu. Dudaklarında hafif bir gülümsemeyle basamaklardan indi. Holde Gladys Martin’le karşılaştı. Hizmetçi kız onu görünce endişeyle irkildi.

Mary, “Demin telefon mu çaldı?” diye sordu. “Kim arıyordu?”

“Yanlış numara çevirmişler. Burayı çamaşırcı zannetmişler.” Gladys soluk soluğaydı. Telaşlı bir hali vardı. “Ondan önce de Bay Dubois telefon etti. Hanımefendiyle konuşmak istedi.”

“Ya...” Mary holde ilerledi. “Çay zamanı geldi sanırım. Tepsiyi getirmedin mi daha?”

Gladys, “Daha saat dört buçuk değil mi?” diye mırıldandı.

“Beşe yirmi var. Tepsiyi hemen getir.” Mary Dove kütüphaneye girdi. Adele kanepeye oturmuş, şöminedeki alevlere bakıyor ve dalgın dalgın dantel mendilini yırtıyordu. Aksi aksi, “Çay nerede?” diye sordu.

Mary Dove, “Geliyor,” dedi.

Sonra Mary Dove eğildi ve şömineden düşmek üzere olan odunu maşayla tekrar şöminenin içine koydu. Ve üstüne birkaç parça kömür attı.

Gladys mutfığa girdi. Kırmızı yüzlü Bayan Crump, yoğurduğu hamurdan başını kaldırarak, “Kütüphanenin zili deminden beri çalıyor,” diye homurdandı. “Çayı götürme zamanı geldi kızım.”

“Peki, Bayan Crump.”

Bayan Crump homurdandı. “Bu gece Crump gelince ona ne söyleyeceğimi biliyorum. Onu bir güzel paylayacağım.”

Gladys kilere girdi. Sandviç hazırlamamıştı. “Hazırlamaya da niyetim yok. Yiyecek bir sürü şey var. İki büyük pasta, bisküvi, çörek, bal ve taze tereyağı. Domates veya kaz ciğerli sandviç yapmama gerek yok. Zaten düşünecek başka şeyler var. Bayan Crump çok öfkeli. Kocasının sokağa çıkmasına kızmış. Ama bugün adamın izin günü. Bay Crump çok haklı.

Bayan Crump mutfaktan seslendi. “Çaydanlık iyice kaynadı, neredeyse patlayacak. Hâlâ çay yapmayacak mısın?”

“Geliyorum.”

Ölçmeden gümüş demliğe çay doldurdu. Bunu mutfağa götürerek üzerine kaynar su koydu. Sonra çaydanlıkla demliği büyük gümüş tepsiye yerleştirdi. Bunu götürüp kütüphanedeki küçük masanın üzerine bıraktı. Telaşla geri dönerek bu sefer de yiyeceklerin bulunduğu tepsiyi kapı. Bununla hole çıktı. Aynı anda büyük saat beşi çalmadan önce garip bir hırıltı çıkardı. Gladys korkuyla irkildi.

Kütüphanede Adele Fortescue aksi bir sesle, Mary Dove’a, “Herkes nerede?” diye soruyordu.

“Bilmiyorum Bayan Fortescue. Elaine geleli epey oldu sanırım. Bayan Percival de odasında mektup yazıyor.”

Adele huysuzca mırıldandı. “Mektup yazıyor... Mektup yazıyor... Bu kadının mektup yazmaktan başka bir şey yaptığı yok. O tip kadınlar böyledir zaten. Felaket ve ölüm pek hoşlarına gider. İğrenç bir şey bu. İğrenç.”

Mary, “Ona çayın hazır olduğunu haber vereyim,” dedi. Kapıya giderken biraz geriledi. Elaine Fortescue odaya girmişti.

Genç kız, “Soğuk,” diye içini çekerek şöminenin yanına oturdu. Ellerinizi ısıtmaya başladı.

Mary bir an holde durdu. İçine pastalar konulmuş olan büyük bir tepsi taburelerden birinin üstünde duruyordu. Karanlık bastırmaya başladığı için Mary holün ışıklarını yaktı. Aynı anda yukarki koridordan ayak sesleri duyuldu. Herhalde Jennifer Fortescue’ydu bu. Fakat

aşağıya inen olmadı. Mary merdivenlerden çıkarak koridora saptı. Percival'le karısının köşkün diğer kanadında ayrı daireleri vardı. Mary oturma odasının kapısına vurdu. Bayan Percival daima kapıya vurulması konusunda ısrar ederdi. Crump da bu yüzden kadını aşağı görürdü. Çünkü Crump iyi bir uşağın hiçbir kapıya vurmayacağını bilirdi.

“Giriniz.”

Mary kapıyı açarak mırıldandı. “Çay hazır, Bayan Percival.”

Jennifer Fortescue'nun sırtında sokak elbiseleri olduğunu fark ederek biraz şaşırdı. Kadın deve tüyü, uzun bir paltoyu sırtından çıkarıyordu.

Mary, “Sokağa çıktığınızı bilmiyordum,” dedi.

Jennifer soluk soluğaydı. “Sadece bahçede biraz dolaştım. Hava aldım. Ama dışarı çok soğuktu. Aşağıya inip şöminenin önünde ısınayım. Galiba kaloriferler iyi yanmıyor. Bunu bahçıvanla konuşsanız Bayan Dove.”

Mary başını salladı. “Olur.”

Jennifer Fortescue paltosunu bir sandalyeye atarak, Mary'nin peşi sıra odadan çıktı. Fakat merdivenlerin başında hafifçe geri çekilen genç kadının önüne geçti. Mary holde pasta tepsisinin hâlâ yerinde olduğunu görünce biraz şaşırdı. Tam mutfaka gidip Gladys'i çağıracağı sırada kütüphanenin kapısında Adele belirdi.

Öfkeyle, “Bir şey yemeyecek miyiz?” diye seslendi.

Mary çabucak tepsiyi alarak, kütüphaneye götürdü. Bunun içindeki tabakları şöminenin yakınındaki alçak masalara koydu. Boş tepsiyle hole çıkarken sokak kapısı çaldı. Mary tepsiyi bir kenara bırakarak ilerledi. “Gelen galiba Lance...” Mary ailenin bu haylaz oğlunu çok merak ediyordu.

Kapıda duran genç adamın yakışıklı, esmer yüzüne ve hafif alaylı bir gülümsemeyle bükülmüş olan dudaklarına bakarak, diğer Fortescue'lara hiç benzemiyor, diye düşündü.

Uslca, “Bay Lancelot Fortescue?” dedi.

“Ta kendisi.”

Mary dışarıya baktı. “Eşyalarınız?”

“Taksiyi gönderdim. Bütün eşyam bundan ibaret.” Orta boy fermuarlı bir çantayı yerden aldı.

Mary şaşırmişti. “Taksiyle mi geldiniz? Ben sizin yoldan buraya yürüdüğünüzü sanıyordum. Ya karınız?”

Lance hemen ciddileşti. “Karım gelmiyor. Daha doğrusu şimdilik Londra’da kalacak.”

“Anlıyorum. Şöyle buyrun Bay Fortescue. Herkes kütüphanede. Çay içiyorlar.”

Mary genç adamı kütüphanenin kapısına kadar götürerek orada yanından ayrıldı. Lance Fortescue’nun gerçekten çok yakışıklı bir erkek olduğunu düşünüyordu. Sonra kendi kendine ekledi. “Herhalde birçok kadın da benimle aynı kanıda.”

“Lance!”

Elaine telaşla ona doğru koşarak, okul çocuklarını andıran bir tavırla ağabeyinin boynuna atıldı. Lance onun bu haline bir hayli şaşırdı.

“Merhaba. Ben geldim.” Usulca kardeşinin kollarından sıyrıldı. “Bu Jennifer mı?”

Jennifer Fortescue ona büyük bir merakla bakıyordu. “Korkarım Val şehirde takıldı. Bildiğin gibi yapılacak birçok işi var. *Her şeyle* ilgilenmesi gerek. Tabii hepsi Val’e düşüyor. Neler çektiğimizi bilemezsin.”

Lance ciddi bir tavırla, “Çok üzüldüğünüzden eminim,” diye cevap verdi.

Elinde ballı çöreklerle divanda oturan kadına dönüp baktı. Adele onu beğeniyle süzüyordu.

Jennifer birdenbire bağırды. “Sahi, Adele’le tanışmıyorsun, değil mi?”

Lance, Adele’in elini tutarak mırıldandı. “Tanışıyoruz...” Genç kadına baktı. Adele kirpiklerini kırpıştırıp duruyordu. Sol elindeki çöreği bırakarak saçlarına dokundu. Odaya yakışıklı bir erkeğin girdiğini fark ettiğini gösteriyordu bu hareket. O yumuşak boğuk sesiyle, “Gel

yanıma otur, Lance,” dedi. Bir fincana genç adam için çay doldurdu. “Geldiğine o kadar sevindim ki. Evde bir erkeğe daha ihtiyacımız var.”

Lance gülümsedi. “Yardım etmek için elimden geleni yapacağım.”

“Biliyorsun, belki de bilmiyorsun, buraya polisler geldiler. Onlar... Onlar...” Durakladı. Sonra da üzüntüyle bağırdı. “Korkunç bir şey bu! Korkunç!”

“Biliyorum.” Lance ciddi ve anlayışlı bir tavır takınmıştı. “Açıkçası polis gelip beni havaalanında karşıladı.”

“Seni mi karşıladı?”

“Peki, ne dedi?”

Lance omzunu silkti. “Burada olanları anlattı.”

Adele, “Onu zehirlediler,” dedi. “Polis öyle düşünüyor. Bize de böyle söylediler. Besin zehirlenmesi değilmiş. Yani biri babanı özellikle öldürmüş. Katilin içimizden biri olduğunu sandıklarından da eminim.”

Lance ona bakarak birdenbire gülümsedi. “Ne düşünürlerse düşünsünler, bu işi aydınlatmak onlara düşer. Bizim üzülmemize gerek yok.”

Diğerleri de çok geçmeden genç adam gibi düşünmeye başladılar.

Sonra Adele, birdenbire, “Fakat karın...” diye mırıldandı. “Sen evli değil misin, Lance?”

“Evet, evliyim. Karım Londra’da.”

“Fakat... fakat onu buraya getirmen daha doğru olmaz mı?”

Lance omzunu silkti. “Plan yapmak için zamanımız çok. Pat... Pat olduğu yerde rahat.”

Elaine bağırdı. “Yani sen... yani...”

Lance çabucak konuyu değiştirerek, “Şu çikolatalı pasta da pek güzel duruyor,” dedi. “Ondan biraz yemeliyim.” Pastadan bir dilim kesti. “Effie teyze hâlâ sağ mı?”

“Evet, Lance. Aşağıya inip bizimle yemek yemekten hoşlanmıyor. Fakat sıhhati yerinde. Sadece gitgide gariipleşiyor.”

Genç adam, “O daima gariiptir,” diye cevap verdi. “Çaydan sonra yukarı çıkıp onu göreyim.”

Jennifer mırıldandı. “Bence o yaşta bir insan huzur evine gitmelidir. Şöyle kendisine iyi bakacakları bir yer.”

Lance güldü. “Effie teyzeyi alacak huzur evindekilerin Tanrı yardımcısı olsun. Bana kapıyı açan genç kız kimdi?”

Adele hayretle baktı. “Sana kapıyı Crump mı açtı? Yani uşak. A, sahi bugün o izinli. Bunu unutmuştum. Fakat herhalde Gladys...”

Lance, Mary’i tarif etti. “Mavi gözler, ortadan ayrılmış siyah saçlar ve yumuşak bir ses. Pek masum bir tavır. Doğrusu o kadının kafasından neler geçtiğini anlamak isterdim.”

Jennifer, “Sözünü ettiğin Mary Dove,” diye atıldı.

Elaine ekledi. “Burayı o yönetiyor.”

“Öyle mi?”

Adele, “O çok beceriklidir,” dedi.

Lance’ın yüzünde düşünceli bir ifade belirmişti. “Evet... Öyle olduğu belli...”

Jennifer, “Fakat işin en iyi tarafı,” dedi. “Mary haddini bilir. Hiçbir zaman küstahça davranmıyor.”

Lance çikolatalı pastadan bir dilim daha kesti. “Mary Dove çok zeki...”

12

Effie Ramsbottom, “Yine ortaya çıktın demek?” diye homurdandı.

Lance güldü. “Öyle oldu, Effie teyze.”

“Püf.” Bayan Ramsbottom alaylı bir tavırla dudak büktü. “Orta-ya çıkmak için tam zamanını buldun. Babanı dün öldürdüler. Evin içi polis dolu. Her tarafa burunlarını sokuyor, hatta çöp tenekelerini bile karıştırıyorlar. Onları pencereden gördüm.” Yine dudak büktü. “Karın yanında yok mu?”

“Hayır. Pat’i Londra’da bıraktım.”

“Akıllılık etmişsin. Ben senin yerinde olsaydım onu buraya kesinlikle getirmezdin. Neler olacağını bilemezsin.”

“Ona mı? Pat’e mi?”

Yaşlı kadın, “Herkese,” dedi.

Lance Fortescue teyzesini düşünceli bakışlarla süzdü. “Bu cinayet hakkında ne düşünüyorsun, Effie teyze?”

Bayan Ramsbottom açıkça cevap vermedi. “Dün buraya bir müfettiş geldi, bana birtakım sorular sordu. Benden bir şey öğrenemedi tabii. Ama hiç de görüldüğü kadar aptal değil...” Öfkeli bir tavırla ekledi. “Büyükbaban eve polislerin doluştuğunu duysaydı ne yapardı acaba? Herhalde şimdi mezarında dönüp duruyordur. Çok ciddi ve dürüst bir adamdı. Bir keresinde danslı bir toplantıya gittiğimi duymuş ve bana çok kızmıştı. Sanırım bu kaçamağım cinayetin yanında pek hafif kalır.”

Başka zaman olsaydı Lance bu sözlere çok gülerdi. Fakat genç adamın ince, esmer yüzünde hâlâ ciddi bir ifade vardı. “Biliyor musun... Uzun zamandır buralarda olmadığım için hiçbir şeyden haberim yok. Son zamanlarda neler oldu?”

Effie Ramsbottom gözlerini tavana dikti. “Rezaletler...”

“Evet evet, Effie teyze sen bu sözcüğü her zaman söylersin. Fakat polis babamın burada, bu evde öldürüldüğünü nereden çıkardı?”

Effie Ramsbottom. “Zina başka şeydir, cinayet başka şey,” diye homurdandı. “O kadının katil olduğunu düşünmek istemem. Gerçekten istemem.”

Lance kaşlarını kaldırdı. “Sence katil Adele’i mi?”

Yaşlı kadın mırıldandı. “Ağzım mühürlü.”

Lance, “Hadi, şekerim,” diye ısrar etti. “Güzel bir söz bu. Ama anlamsız. Adele’in bir sevgilisi mi var? Üvey annemle sevgilisi babamın sabah çayına baldıran otu mu karıştırdı? Durum böyle mi?”

“Şakanın sırası değil.”

“Aslında şaka yapmıyorum ki.”

Effie Ramsbottom birdenbire, “Sana bir tek şey söyleyeceğim,” dedi. “O kız bu mesele hakkında bir şeyler biliyor.”

Lance hayretle ona baktı. “Hangi kız?”

Effie Ramsbottom. “Şu durmadan burnunu çeken kız,” diye cevap verdi. “Bu akşamüzeri çayımı getirmesi gereken fakat nedense bunu yapmayan hizmetçi kız. İzin almadan evden ayrıldığını söylediler. Eğer polise gitmişse buna hiç şaşımam. Sana kapıyı kim açtı?”

“Mary Dove adında biri. Sakin ve masum görünümlü. Ama aslında öyle olmadığından adım gibi eminim. Polise giden o mu?”

Bayan Ramsbottom başını hayır anlamında salladı. “O polise gitmez.” Hayır canım, şu salak orta hizmetçisinden söz ediyorum. Bütün gün tavşan gibi irkilip zıplayıp durdu. Ona, ‘Neyin var senin?’ diye sordum. ‘Yoksa vicdan azabı mı çekiyorsun?’ dedim. Hemen, ‘Ben hiçbir şey yapmadım. Ben öyle şey yapmam,’ dedi. ‘Ben de yapmayacağını umarım,’ diye cevap verdim. Fakat seni endişelendiren bir şey var. Öyle değil mi? Burnunu çekmeye, kimsenin başını belaya sokmak istemediğinden, bütün bunların bir hata olduğundan söz etmeye başladı. Ona, ‘Haydi kızım,’ dedim. ‘Gerçeği söyle ve şeytanı da utandır.’ İşte böyle dedim ona. ‘Polise git. Gerçek ne kadar kötü olursa olsun bunu saklamanın kimseye bir yararı olmaz,’ dedim. O zaman birtakım şeyler saçmaladı. Polise gidemeyeceğini, onların kendisine inanmayacağını, adamlara bir şey anlatamayacağını söyledi. Sonunda da, ‘Zaten ben bir şey bilmiyorum,’ diye yine burnunu çekmeye devam etti.

“Acaba...” Lance duraksadı. “İlgi çekmek için böyle davranmış olamaz mı?”

“Sanmıyorum. Bana kalırsa kız çok korkmuştu. O ya bir şey gördü ya bir şey duydu. Bu yüzden de işin iç yüzünü anladı. Bu önemli olabilir. Tabii önemsiz bir şey de olabilir.”

“O babamı sever miydi...” Lance yine duraksadı.

Effie Ramsbottom kesin bir tavırla başını sallıyordu. “O babanın fark edebileceği bir tip değildi. Zavallı ona hiçbir erkek bakmaz. Neyse... Bu da onun ruhu için daha iyi bir şey tabii.”

Lance’ın, Gladys’in ruhuna pek aldırıldığı yoktu. “Kız, karakola mı gitti dersin.”

Effie teyze hemen, “Öyle sanıyorum,” diye cevap verdi. “Onlarla evde konuştuğu takdirde birinin kendisini duyacağından korktu herhalde.”

Lance sordu. “Kız birinin yemeklere zehir karıştırdığını mı gördü dersin?”

Yaşlı kadın, ona sert bir bakış attı. “Büyük bir olasılıkla, hayır.”

“Evet, belki.” Sonra özür dilermiş gibi ekledi. “Bütün bunlar bana pek inandırıcı gelmiyor. Olanlar tıpkı polisiye romanlardakine benziyor.”

Effie Ramsbottom, “Percival’in karısı hemşire,” dedi.

Bu sözlerinin daha önceki konuşmalarıyla bir ilgisi yok gibiydi. Lance hayretle yaşlı kadına baktı.

Bayan Ramsbottom mırıldandı. “Hemşireler ilaç kullanmasını bilirler.”

Lance pek o kanıda değildi. “O zehir... yani taksin... ilaç olarak kullanılıyor mu?”

“Anladığım kadarıyla porsuk ağacının meyvesinden çıkarılıyor-muş.” Effie Ramsbottom bir an durdu. “Çocuklar bazen bu meyveyi yerler. Bu yüzden de çok hastalanırlar. Ben, çocukken olan bir olayı hatırlıyorum. Bu beni de etkilemişti. Hiçbir zaman da unutmadım. Bazen böyle şeylerin insana çok yararı dokunuyor.”

Lance hızla başını kaldırarak ona baktı.

Effie Ramsbottom, “Tabii sevgi başka,” diye mırıldandı. “Ben de kimseye karşı sevgi duymayan bir kadın olmadığımı umarım. Fakat kötülüğe karşıyım. Kötülük, ortadan kaldırılmalıdır.”

Bayan Crump başını kaldırdı. Artık hamuru açmaya başlamıştı. Kırmızı yüzünde öfkeli bir ifade vardı. “Bana bir şey söylemeden çıkıp gitti. Sinsi evet sinsi! Kendine engel olacağımdan korkuyordu. Zaten onu yakalasaydım, kesinlikle gitmesine engel olurdum. Küstah! Beyefendi ölmüş, yıllardan beri burada olmayan Bay Lance eve dönmüş. Sen kalk git! Crump’a da, ‘İster izinli ol, ister olma,’ dedim. ‘Bu gece her perşembe yaptığım gibi soğuk yemek çıkaracak değilim. Güzel bir

yemek hazırlayacağım. Bir centilmen karısıyla uzaktan geliyor. Üstelik lady hem bir soylunun kızı, hem de daha önce bir lordla evliymiş. Onun için her şey düzgün olmalı. Beni bilirsiniz bayan. Ben daima görevimi yerine getirmeye çalışırım.”

Onu dinlemekte olan Mary Dove usulca başını salladı.

“Ya Crump ne dedi?” Aşçı kadının sesi öfkeden yükselmeye başlamıştı. ‘Ben bugün izinliyim. Dışarı çıkacağım. Soylular hiç umurumda değil.’ Crump işiyle iftihar eden bir adam değil. Onun için de defolup gitti. Ben de Gladys’e, ‘Bu gece tek başına servis yapacaksın,’ dedim. O da, ‘Pekâlâ, Bayan Crump,’ diye cevap verdi. Fakat ben arkamı döner dönmez de usulca sıvıştı. Üstelik onun izin günü de değil bugün. O cumaları izinli. Bilmiyorum şimdi ne yapacağız? Tanrı’ya şükür Bay Lance karısını beraber getirmemiş.”

“İdare ederiz, Bayan Crump.” Mary’nin sesi hem müşfik, hem de otoriterdi. “Yemek listesini biraz basitleştiririz olur biter,” diye düşüncesini açıkladı. Bayan Crump gönülsüzce başını evet anlamında salladı. Mary sözlerini, “Böyle olursa, servisi kolaylıkla yapabilirim.” diye bitirdi.

“Yani sofraya siz mi bakacaksınız, bayan?” Bayan Crump’ın sesi hayret ve şüphe doluydu.

“Gladys zamanında gelmezse öyle olacak.”

Bayan Crump homurdandı. “Artık gelmez. Kimbilir nereye gitti? Tanrı bilir ya dükkânlara dalıp parasını çarçur ediyordur. Biliyor musunuz onun bir sevgilisi de var, bayan. Yüzüne bakınca insan buna pek ihtimal vermiyor ama böyle. Delikanlının adı Albert. Gladys’in söylediğine göre baharda evleneceklermiş. Bu kızlar evliliğin ne demek olduğunu bilmiyorlar. Crump’tan az çekmedim...” Esefle başını salladı. Sonra da sakın bir sesle, “Ya çay takımları, bayan?” dedi. “Onları kim toplayacak?”

Mary, “Ben hallederim,” diye cevap verdi. “Hemen gideyim.”

Kütüphanede ışıklar yakılmamıştı. Fakat Adele Fortescue hâlâ çay takımının konduğu alçak masanın arkasındaki kanepede oturuyordu.

Mary, "Işıkları yakayım mı, Bayan Fortescue?" diye sordu. Adele cevap vermedi.

Mary ışıkları yakarak pencereye gitti. Perdeleri kapattı. Ancak ondan sonra döndü ve yastıkların üzerine yığılmış olan genç kadının yüzünü gördü. Yanında yarısı yenmiş, üzerine bal sürülmüş bir çörek ve çay dolu bir fincan duruyordu. Ölüm, Adele Fortescue'yu çabuk yakalamıştı.

Müfettiş Neele sabırsız bir tavırla sordu. "E?"

Doktor hemen cevap verdi. "Siyanür... Siyanür olabilir. Sanırım çaya karıştırılmış."

Neele homurdandı. "Siyanür."

Doktor merakla ona baktı. "Fena sarsıldın bunun özel bir nedeni var mı..."

Neele, "Onun katil olduğunu sanıyorduk," dedi.

"Ve o katile kurban oldu. Hım... Yeni bir varsayım kurman gerek öyle değil mi?"

Neele başını salladı. Yüzünde acı bir ifade vardı. Yüz hatları iyice gerilmişti.

Burnunun dibinde zehirlemişlerdi kadını. Rex Fortescue'nun sabah içtiği kahveye taksin koymuşlardı. Adele Fortescue'nun çayına ise siyanür. Yine aileden birisiydi bu. Veya öyle görünüyordu.

Adele Fortescue, Jennifer Fortescue, Elaine Fortescue ve eve yeni gelmiş olan Lance Fortescue kütüphanede oturup çay içmişlerdi. Lance, Bayan Ramsbottom'u görmek için yukarıya çıkmış, Jennifer mektup yazmak için odasına çekilmişti. Kütüphaneden en son Elaine ayrılmıştı. Söylediğine göre Adele'in hiçbir şeyi yokmuş. Genç kadın fincanını dolduruyordu. Son çayını içecekti.

Son çay! Gerçekten bu Adele'in son çayı olmuştu.

Aradan yirmi dakika geçtikten sonra Mary Dove odaya girmiş ve cesedi bulmuştu.

"Ve o yirmi dakika içinde..."

Müfettiş Neele kendi kendine küfrederek mutfağa gitti. Bayan Crump mutfak masasının başında oturuyordu. Şişman kadının öfkeli hali kalmamıştı. Sönmüş bir balona benziyordu sanki. Müfettiş içeri girince de yerinden kımıldamadı.

“Hizmetçi kız nerede? Geri döndü mü?”

“Gladys mi? Hayır dönmedi. On bire kadar da gelmez sanırım.”

“Çayı o yaptı ve içeri götürdü, değil mi?”

“Evet, efendim Tanrı biliyor, ben çaya elimi bile sürmedim. Ayrıca Gladys’in kötü bir şey yaptığını da sanmıyorum. Gladys öyle bir kız değildir. İyi bir insandır. Biraz aptaldır ama kötülük nedir bilmez.”

Neele de Gladys’in kötü bir insan olduğunu, çaya zehir karıştırdığını sanmıyordu. Zaten demlikte de siyanür bulunmamıştı.

“Fakat kız neden öyle birdenbire çıkıp gitti? Bugün izinli değildi.”

“Hayır efendim. Onun izin günü yarın.”

“Peki Crump...”

Aşçı kadın birdenbire öfkeleniverdi. Bağırırçasına konuşmaya başladı. “Suçu Crump’ın üstüne atmaya kalkmayın. Kocamın bu işle hiçbir ilgisi yok. Saat üçte gitti o. Şimdi buna bayağı seviniyorum. Kocamın da Bay Percival gibi bu konuyla bir ilgisi olmadığını bilmeniz gerek.”

“Percival kısa bir süre önce Londra’dan dönmüş ve bu ikinci felaket haberini almıştı.”

“Neele sakın bir tavırla, “Ben Crump’ı suçlamıyorum,” diye cevap verdi. “Acaba o Gladys’in ne yapmak istediğini biliyor mu, diyecektim?”

Bayan Crump başını salladı. “Gladys en yeni çoraplarını giymişti. Muhakkak bir işler karıştırmak niyetindeydi. Bilmez miyim ben? Çay için sandviç de hazırlamadı. Evet, evet, sinsice bir şeyler yapmak niyetindeydi. Döndüğü zaman ona söyleyeceklerimi bilirim.”

Döndüğü zaman...

Neele endişelenmeye başlamıştı. Bu duygudan kurtulmak için yukarıya, Adele Fortescue’nun odasına çıktı. Çok büyük bir odaydı burası. Perdeler pembe brokardan, karyola ise yaldızlıydı. Yandaki kapıdan duvarları ayna kaplı banyoya geçiliyordu. Gömme küvet sıklamlen ren-

giydi. Banyonun hemen yanında ise Rex Fortescue'nun giyinme odası vardı. Neele tekrar Adele'in yatak odasına geçti. Etrafına bakındı. Sonra da diğer kapıyı açarak genç kadının oturma odasına girdi.

Burası Ampir stili eşyalarla döşenmişti. Yerde pembe bir halı vardı. Neele burayla pek ilgilenmedi bile. Zira bir gün evvel iyice araştırmıştı özellikle küçük, zarif yazı masasıyla daha fazla ilgilenmişti.

Fakat müfettiş birdenbire irkildi. Pembe halının tam ortasında bir parça çamur vardı. Neele ilerleyerek eğildi. Çamur hâlâ ıslaktı.

Müfettiş etrafına bir göz attı. Halının üzerinde bu çamurdan başka hiçbir ayak izi yoktu.

Müfettiş Neele, Gladys'in yatak odasında araştırma yapıyordu. Saat on biri geçiyordu. Crump yarım saat önce dönmüştü fakat hizmetçi kız görünürlerde yoktu. Müfettiş Neele odaya bir göz attı. Gladys iyi bir hizmetçiydi belki. Fakat pasaklı olduğu her halinden anlaşılıyordu. Müfettiş Neele yatağın pek düzgün yapılmadığını, pencerenin de açılmadığını düşündü. Gladys'in özel hayatı onu hiç ilgilendirmiyordu. Müfettiş kızın eşyalarını araştırmaya başladı.

Ucuz ve insanın kalbini merhametle burkan şeylerdi bunlar. İçlerinde dayanıklı veya iyi cins bir şey yoktu. Yardıma çağırdığı yaşlı Ellen'in de ona bir yararı dokunmamıştı. Kadın, Gladys'in kaç elbisesi olduğunu bilmiyordu. Onun için giysilerinin eksik olup olmadığını söyleyememişti. Neele elbiselere ve çamaşırlara baktıktan sonra çekmeceleri açmaya başladı. Gladys en kıymetli şeylerini burada saklıyordu anlaşılan. Renkli kartpostallar, gazetelerden kesilmiş yazılar, güzellik ve kültürle ilgili öğütler.

Müfettiş Neele bunları özenle ayırdı. Kartpostallar Gladys'in tatillerini geçirdiği yerlerle ilgiliydi anlaşılan. Bunlardan üçünün altında "Albert" imzası vardı Bayan Crump'ın sözünü ettiği delikanlı olacaktı bu. İlk kartpostalın arkasına okunaksız bozuk bir yazıyla, "Seni çok özledim. İyi olduğunu umarım. Seni seven Albert," yazılmıştı. İkincisinde ise, "Burada bir sürü güzel kız var," diye yazmıştı. "Ama hiçbiri senin tırnağın bile olamaz. Yakında görüşürüz. Randevumuzu unutma.

Ondan sonra seninle mutlu bir hayat süreceğiz.” Üçüncü kartpostalın arkasına ise sadece şu sözler karalanmıştı. “Unutma. Sana güveniyorum. Sevgiler, A.”

Neele daha sonra gazetelerden kesilmiş yazılara bakarak bunları üçe ayırdı. Elbise patronları ve güzellik öğütleri. Gladys Martin’in hayran olduğu anlaşılan film yıldızları hakkında haberler. Kızın bilmemin son buluşlarına karşı büyük bir hayranlık beslediği de ortadaydı. Zira kâğıtların arasında uçan daireler, gizli silahlar, Rusların kullandığı “gerçek serumlar” Amerikan doktorlarının bulduğu söylenen harika ilaçlarla ilgili yazılar da vardı. Neele, yirminci asır sihirbazlıkları, diye düşündü. Fakat bütün odada kızın neden ortadan kaybolduğunu gösterecek tek bir ipucu bile yoktu. Gladys hatıra defteri tutmamıştı. Zaten Neele de böyle bir şey beklemiyordu. Müfettiş, Rex Fortescue’nun ölümüyle ilgili bir şey de bulamadı. Örneğin Gladys’in gördüklerini, duyduklarını açıkladığı yarıda kalmış bir mektup, Gladys belki bir şey görmüştü. Belki bir şeyler duymuştu ama bunu odadaki eşyalardan anlamak imkânsızdı. Kız, neden tepsiyi holde bırakmıştı? Niçin birdenbire ortadan kaybolmuştu? Bu soruların cevabını da bilmiyordu Neele.

Müfettiş içini çekerek odadan çıktı ve kapıyı arkasından kapattı.

Dar, döner merdivenlerden inmeye hazırlanırken aşağıdaki sahanlıkta telaşla koşan birinin ayak sesleri duyuldu. Sonra Komiser Yardımcısı Hay’in endişeli yüzü belirdi. Genç adam, soluk soluğaydı.

Telaşla, “Efendim,” diye bağırdı. “Efendim. Onu bulduk...”

“Onu mu buldunuz?”

“Hizmetçi kızı efendim.” Ellen, Gladys’in çamaşırları ipte asılı bıraktığını, onları toplayıp getirmediğini hatırladı. Arka kapıdan çıkınca, hemen köşenin arkasında buldu. Kadın el fenerini alarak çamaşırları toplamaya çıktı. Az kalsın kızın cesedinin üzerine yuvarlanıyordu. Gladys’i boğmuşlar efendim. Çorapla boğmuşlar. Saatler önce ölmüş sanırım. Sonra katil kötü bir şaka da yapmaya kalkışmış efendim. *Kızın burnuna bir mandal takmış...*”

13

Yaşlı kadın trene binmeden önce üç gazete almıştı. Bunları okuduktan sonra dikkatle katlayarak yanına koydu. Üç gazetedeki başlıklar da birbirinin aynısıydı. İri puntolu manşetler Porsuk Ağacı Kulübesi'nde yaşanan felaketten söz ediyorlardı.

İhtiyar kadın dimdik oturmuş trenin penceresinden dışarıyı izliyorlardı. Dudaklarını büzmüştü. Kırışık, pembe beyaz yüzünde hem üzgün, hem de öfkeli bir ifade vardı.

Bayan Jane Marple sabah trenlerinden biriyle St. Mary Mead'den ayrılmış aktarma yaparak Londra'ya gitmişti. Oradan başka bir trene binerek Baydon Heath'e doğru yola çıkmıştı.

Yaşlı kadın istasyonda bir taksiye binerek, Porsuk Ağacı Kulübesi'nin adresini verdi. Bayan Marple'in, bembeyaz pamuk gibi saçları, pembe yüzüyle öyle masum bir hali vardı ki, adeta düşman tarafından sarılmış bir kaleye benzeyen eve kolaylıkla girebildi. Polis bir ordu halinde gazetecileri ve fotoğrafçıları binaya yaklaştırmazken, yaşlı kadının, hiç sorguya çekilmeden bahçe kapısından girmesine izin verildi. Herhalde onun ailenin yaşlı akrabalarından biri olduğunu sanmışlardı.

Bayan Marple bir avuç bozuk para vererek, şoföre olan borcunu ödedi. Sonra da basamaklardan çıkarak zili çaldı. Ona kapıyı Crump açtı. Bayan Marple uşağı çabucak süzdükten sonra kararını verdi. "Sinsi" bakışlı. Üstelik çok da korkuyor.

Crump karşısında duran bu uzun boylu, yaşlı kadına dikkatle baktı. Bayan Marple modası geçmiş bir tüvit mantıyla etek giymiş, boynuna da birkaç tane eşarp sarmıştı. Elinde büyükçe bir çanta, ayağının dibinde de eski fakat iyi cins küçük bir bavul duruyordu. Crump daha ilk bakışta karşısındakinin gerçek bir "lady" olduğunu hemen anlamıştı.

En kibar tavırlarıyla, "Buyrun madam," dedi.

Bayan Marple sordu. "Evin hanımını görebilir miyim?"

Crump, yaşlı kadının içeri girebilmesi için yana çekildi. Bavulu alarak bunu dikkatle hole taşıdı. Sonra da kararsız bir tavırla, "Şey, madam," diye mırıldandı. Kimi görmek istediğinizi tam anlamıyla..."

Bayan Marple ona yardım etmeye çalıştı. Öldürülen şu zavallı kız hakkında görüşmeye geldim. Gladys Martin hakkında.”

“Anlıyorum madam. O halde...” Sözünü tamamlamayarak kütüphaneye doğru baktı. Kapıda uzun boylu, genç bir kadın belirmişti. “İşte Bayan Lance Fortescue madam.”

Pat ilerledi. Bayan Marple’la birbirlerine baktılar. Yaşlı kadın biraz şaşırılmıştı. Bu evde Pat Fortescue gibi bir kadınla karşılaşacağı hiç aklına gelmemişti Bayan Marple’in. Evin içi tam düşündüğü gibiydi ama Pat buraya hiç uymuyordu.

Crump atıldı. “Gladys hakkında konuşmak istiyorlarmış madam.”

Pat kararsız bir tavırla mırıldandı. “Buraya geçelim orada kimse yok.” Kütüphaneye doğru gitti. Bayan Marple da onun peşinden ilerledi.

Pat, “Özellikle görmek istediğiniz kimse yok, değil mi?” dedi. “Aslında size pek yardımcı olacağımı sanmıyorum. Anlayacağınız kocamla birkaç gün önce Afrika’dan döndük. Evdekiler hakkında pek bir bilgimiz yok. Fakat isterseniz görümcemi veya kayınbiraderimin karısını çağırabilirim.”

Bayan Marple, genç kadına baktı. Ondan hoşlanmıştı. Onun ciddiye ve sadeliği hemen dikkati çekiyordu. Dalgın dalgın, bu genç kadın buradan, bu fazla süslü evden çok atların, köpeklerin yetiştirildiği bir yere yakışır, diye düşündü.

Sonra da eldivenlerini çıkararak, parmaklarını dikkatle düzeltti. “Mesele aslında çok basit. Gazetede Gladys Martin’in öldürüldüğünü okudum. Onu gayet iyi tanırım. Kız bizim orda. Hatta benim yanımda çalışmaya başladı. Onu ben yetiştirdim sayılır. Başına bu korkunç felaketin geldiğini öğrenince, yapabileceğim bir şey olup olmadığını sormaya geldim.”

Pat başını salladı. “Anlıyorum...” Gerçekten de anlıyordu genç kadın. Bayan Marple’in bu hareketi ona gayet normal gelmişti. Gülümsemedi. “İyi ki geldiniz. Kız hakkında kimse fazla bir şey bilmiyor. Yani akrabalarını filan demek istedim.”

Bayan Marple, “Tabii,” diye cevap verdi. “Aslında Gladys’in akrabası yok. Onu St. Faith Yetimhanesi’nden almıştım. İyi bir yetimhane-

dir, ama daima para sıkıntısı çekeriz. Oradaki kızlara özen gösterir, iyi bir şekilde yetiştirmeye çalışırız. Gladys yanımda çalışmaya başladığı zaman on yedi yaşındaydı. Ona servis yapmasını, gümüş parlatmasını filan öğrettim. Tabii yanımda uzun süre kalmadı. Daima böyle olur zaten. Biraz bir şeyler öğrenince gitti bir lokantada iş buldu. Nedense bütün kızlar garsonluk yapmak isterler. Bunun daha serbest ve eğlenceli bir hayat sürmek için uygun olduğunu sanırlar. Belki de öyledir. Bunu bilemiyorum...”

Pat, “Ben onu hiç görmedim,” dedi. “Güzel miydi?”

“Bayan Marple içini çekti. “Hayır, hayır. Burnu daima tıkalıydı. Yüzünde de sivilceler vardı. Üstelik acınacak kadar da aptaldı.” Bayan Marple düşünceli bir tavırla devam etti. “Onun arkadaş edinebileceğini hiç sanmıyorum. Karşı cinsten çok hoşlanırdı zavallı. Fakat gençler ona aldırmazdı. Kız arkadaşları ise alay ederdi.”

Pat üzülmüştü. “Ne hainlik.”

Bayan Marple başını salladı. “Evet yavrum. Korkarım hayat çok zalim. İnsan böyle Gladys gibi kızlara nasıl davranacağını bilemiyor. Böyleleri sinemaya filan gitmeye bayılır, daima olmayacak düşler kurarlar. Belki bu da bir tür mutluluktur. Fakat daima düş kırıklığına uğrarlar. Sanırım Gladys garsonlukta beklediğini bulamadı. Öyle ilgi çekici bir şey olmuyor, üstelik sürekli ayakta çalışmak onu yoruyordu. Herhalde bu yüzden tekrar hizmetçilik yapmaya karar verdi. Burada ne zaman çalışmaya başladı biliyor musunuz?”

“Hayır... Fakat Gladys’in buraya geleli çok olduğunu sanmıyorum. Herhalde bu işe bir iki ay önce başladı.” Pat bir an durdu, sonra sözlerini sürdürdü. “Onun bu işe karışmış, bu yüzden ölmüş olması korkunç bir şey. Herhalde zavallı bir şey duydu veya bir şeyin farkına vardı.”

Bayan Marple o yumuşak sesiyle mırıldandı. “Beni asıl o mandal hikâyesi sarstı.”

“Mandal hikâyesi mi?”

“Evet. Bunu gazetede okudum. Herhalde doğru bu. Gladys’i buldukları zaman burnuna çamaşır mandalı takılıymış.”

Pat başını salladı. Bayan Marple'in yanakları büsbütün pembeleşti. "İşte ben en çok buna kızdım. Bilmem beni anlıyor musunuz yavrum? Bu çok haince, horgören bir davranış. Bunu okuduğum zaman katili karşımda görür gibi oldum. İnsan böyle bir şey yapar mı? İnsanın onurunu hiçe saymak çok kötü bir şey. Özellikle öldürdüğün bir kimşenin onurunu."

Pat ağır ağır, "Sanırım ne demek istediğinizi anlıyorum," diyerek ayağa kalktı. "Yukarı çıkıp Müfettiş Neele'i görmemiz iyi olur. Soruşturmayı o yürütüyor. Kendisi şimdi burada. Ondan hoşlanacağınızı sanıyorum. Müfettişin insan tarafı çok kuvvetli." Birdenbire titredi. "Bütün bunlar korkunç bir karabasandan farksız. Anlamsız. Delice bir şey bu. Üstelik ortada hiçbir sebep de yok."

Bayan Marple, "Ben o kanıda değilim," diye cevap verdi.

Müfettiş Neele'in yorgun ve bitkin bir hali vardı. Üç kişi ölmüştü. Ülkedeki bütün gazeteciler onun peşindeydiler. Olağan vakalardan farksız gibi görünen bu hadise birdenbire içinden çıkılamayacak bir hal almıştı. Katil sandıkları Adele Fortescue ikinci kurban olmuştu. O korkunç günün sonunda müdür yardımcısı, Neele'i çağırmış iki adam bütün gece sabaha kadar konuşmuşlardı.

Müfettiş Neele çok üzülmesine karşın yine de bir bakımdan memnundu. Genç kadınla âşığı sorunu. Pek basitti bu. Onun için müfettiş daima yanılıp yanılmadığını kendi kendisine sormak zorunda kalmıştı. Şimdi de şüphelenmekte haklı olduğunu anlıyordu.

Müdür yardımcısı, çatık kaşlarla odada bir aşağı bir yukarı dolaşarak, "Mesele tamamen değişti şimdi," demişti. "Neele bana karşımda bir manyak var gibi geliyor. Önce adam, sonra karısı. Fakat bütün olanlardan bu cinayetleri yine de evden birinin işlediği anlaşılıyor. Aileden biri, Fortescue'yla kahvaltıya oturan biri adamın kahvesine veya yemeğine taksin karıştırdı. O gün aileyle birlikte çay içen biri Fortescue'nun fincanına siyanür koydu. Güvenilen, dikkati çekmeyen, aileden biri bu. Ama hangisi Neele?"

Müfettiş alay eden bir tavırla gülmüştü. "Percival orada değildi. Bu yüzden onun bu ikinci cinayetle bir ilgisi olmadığını düşünebiliriz."

Müdür yardımcısı ona dikkatle bakmıştı. “Ne var, Neele? Tavrın bir tuhaf. Ne düşünüyorsun?”

Neele’in yüzünde sakın bir ifade vardı. “Hiç, efendim. Benimki pek parlak bir fikir sayılmaz. Fakat bu durumun Bay Percival’in işine yaradığını söyleyebilirim.”

“Orası öyle...” Müdür yardımcısı biraz düşündükten sonra başını sallamıştı. “Adamın bir yolunu bulup bu cinayeti işlediğini mi düşünüyorsun, Neele? Fakat bunu nasıl yapmış olabilir? Doğrusu pek ihtimal vermiyorum. Üstelik adam çok da dikkatli davranıyor.”

“Fakat zeki bir insan.”

“Kadınların suçlu olduğunu düşünmüyorsun, öyle mi? Fakat bu işle kadınların ilgisi olabilir. Elaine Fortescue’yla, Percival’in karısının... İkisi de o sabah kahvaltıda larmış. Sonra da çayda. Bu cinayetleri ikisinden biri işlemiş olabilir. Onlarda olağan bir hal yok mu? Hoş, bu da her zaman belli olmaz ya. Belki daha önce sinir hastası falandılar.”

Müfettiş Neele cevap vermemişti Mary Dove’u düşünmekteydi. Genç kadından şüphelenmesi için bir neden yoktu ama, müfettiş yine de bazı şeyler düşünüyordu. Mary Dove’da anlatamadığı, kendisini rahatsız eden bir hal vardı. Hafif, alayla karışık bir düşmanlık mıydı bu? Rex Fortescue’nun ölümünden sonra kâhya gerçekten böyle bir tavır takınmıştı. Şimdiki hali nasıldı? Genç kadın, yine kibar bir şekilde hareket ediyordu. Fakat o eski alaycı tavrı kalmamıştı galiba. “Acaba bir iki kez onun yüzünde belirip kaybolan ifade korku muydu? Gladys Martin’in ölümünden kendimi suçlu tutuyorum. Onun halini anlayamadım. Bu tiplerin polisten daima korktuklarını düşündüm. Böyle şeylerle çok karşılaştım. Ama bu seferki böyle değildi. Gladys Martin şüphelenmesinin nedeni olan bir şey duymuş veya görmüştü. Belki bu basit, belirsiz bir şeydi. Onun için kız bundan söz etmek istemedi. Ve artık o zavallı korkak tavşan bir daha kimseyle konuşamayacak...”

Müfettiş Neele, şimdi Porsuk Ağacı Kulübesi’nde karşısına dikilen yaşlı kadının sakın yüzüne dikkatle baktı. Önce ona nasıl davranacağını bilemedi. Sonra çabucak kararını verdi. Bayan Marple’in ona yararı dokunabilirdi. Bütün yaşlı “lady”ler gibi o da kibar ve nazikti. Bol vakit

vardı. Ayrıca ihtiyar kızlar gibi o da dedikoduları çabucak duyabilirdi. Hizmetçilerden, evdeki kadınlardan onların kendisine ve adamlarına söylemeyecekleri bazı şeyleri öğrenmesi olasıydı. Konuşmalar... Var-sayımlar... Anılar... Yinelemeler... Bayan Marple bütün bunların arasından cinayetle ilgili şeyleri seçebilirdi. Bu nedenle Müfettiş Neele onunla kibar konuşmaya karar verdi.

“Buraya kadar gelmekle büyük incelik gösterdiniz Bayan Marple.”

“Bu benim görevimdi Müfettiş bey. Kız, vaktiyle benim yanımda çalışmıştı. Bu yüzden kendimi sorumlu tutuyorum. Bir bakıma komik bir kızdı Gladys.”

Müfettiş Neele ona takdirle baktı. “Evet, öyle.” Yaşlı kadının meselenin özünü anlamış olduğundan emindi.

Bayan Marple konuşmaya devam etti. “Ne yapacağını pek bilemezdi. Yani bir durum karşısında demek istiyorum. Ah, ne demek istediğimi bir türlü anlatamıyorum.”

Müfettiş Neele, “Ben anlıyorum,” dedi. “Gladys neyin önemli, neyin önemsiz olduğunu anlayamazdı. Bunu demek istiyorsunuz değil mi?”

“Evet evet, müfettiş bey.”

“Onun komik olduğunu söylerken...” Müfettiş sözlerini tamamlamadı.

Bayan Marple hemen açıkladı. “Çok kolay aldanırdı. Gladys parası olduğu takdirde bunu kolaylıkla bir dolandırıcıya kaptıracak bir tipti. Tabii fazla parası yoktu. Çünkü gider kendisine hiç yakışmayacak giysiler alırdı.”

Müfettiş sordu. “Ya erkekler bakımından?”

Bayan Marple, “Bir sevgilisi olmasını çok istiyordu,” diye cevap verdi. “Sanırım St. Mary Mead’den de bu yüzden ayrıldı. Orada rekabet fazladır. Çünkü bizim köyde genç erkek çok azdır. Gladys bize balık getiren delikanlıdan bir şeyler ümit ederdi. Fakat genç Fred çapkının biriydi. Bütün kızlara tatlı sözler söylerdi. Ama aslında hiçbir kızla ciddi bir ilişkisi yoktu. Ondan yüz bulamayınca Gladys çok üzüldü. Fakat anladığıma göre sonunda kendisine bir sevgili bulmuş. Öyle değil mi?”

Müfettiş Neele başını salladı. “Öyle sanırım. Gencin adı da Albert Evans. Anlaşılan Gladys onunla bir tatil kampında tanışmış. Kıza nişan yüzüğü filan takmamış. Onun için belki bu hikâye de uydurmadır. Aşçıya söylediğine göre genç adam makine mühendisiymiş.”

Bayan Marple, “Olacak gibi değil,” diye mırıldandı. “Herhalde genç adam Gladys’e öyle söyledi. Dediğim gibi hemen her şeye inanırdı. O gencin bu işle bir ilgisi var mı?”

Müfettiş Neele, “Hayır,” diye cevap verdi. “Arada bir bağ olduğunu sanmıyorum. Genç adam, hiçbir zaman buraya Gladys’i görmeye gelmemiş. Zaman zaman kıza bazı limanlardan kartpostal yollamış. Herhalde Baltık Denizi’nde çalışan bir geminin üçüncü makinisti filandı.”

Bayan Marple içini çekti. “Neyse... Hiç olmazsa Gladys aradığı romantik aşkı bulmuş. Hayatı böyle birdenbire sona erdiğine göre...” Dudakları gerildi, “Biliyor musunuz müfettiş bey, bu beni o kadar kızdırdı ki.” Pat Fortescue’ya söylediklerini yineledi. “Özellikle o çamaşır mandalı. İşte, müfettiş bey, bence bundan daha büyük bir kötülük olamaz.”

Müfettiş Neele ona ilgiyle baktı. “Ne demek istediğinizi anlıyorum, Bayan Marple.”

Yaşlı kadın, özür dilermiş gibi öksürdü. “Acaba... Size kadınca bir şekilde yardım etmek istesem, büyük bir kabalık yapmış olur muyum? Bu insafsızca işlenmiş bir cinayet, Müfettiş Neele. Kötüler cezasız kalmamalıdır.”

Genç adam, homurdandı. “Son zamanlarda böyle fikirleri modası geçmiş sayıyorlar. Ama ben de sizin gibi düşünüyorum.”

Bayan Marple düşünceli bir tavırla mırıldandı. “İstasyonun yakınında bir otel var... Bir de Golf Otel... Sonra bu evde misyonerlikle çok ilgilenen biri oturuyormuş. Bayan Ramsbottom isminde biri.”

Müfettiş Neele yaşlı kadını takdirle süzdü. “Evet... Bu önemli olabilir. Ben ondan fazla bir şey öğrendiğimi söyleyemeyeceğim.”

Bayan Marple, “Çok naziksiniz, Müfettiş Neele,” dedi. “Benim serüven meraklısı bir kadın olmadığımı anladığınıza çok sevindim.”

Müfettiş Neele birdenbire beklenmedik bir şekilde güldü. Bayan Marple alışılmış intikam meleklerine hiç benzemiyor, diye düşünüyor-
du. Fakat belki de aslında o gerçekten intikam meleği.

Bayan Marple mırıldandı. “Gazeteler haberleri öyle abartarak ve-
riyorlar ki. Fakat bunların gerçeğe uzaktan yakından ilgisi olduğunu
sanmıyorum.” Soru sorar gibi müfettişe baktı. “İnsan işin iç yüzünü
öğrenebilse...”

Neele ellerini açtı. “İşin iç yüzünü biz de pek bilmiyoruz. Fakat
abartılmış taraflarını atarsak durum şöyle. Bay Fortescue, taksinden
zehirlendiği için kaldırıldığı hastanede hemen öldü. Taksin porsuk ağa-
cının meyve ve yapraklarından çıkarılıyor.”

Bayan Marple, “Çok uygun,” dedi.

Müfettiş başını salladı. “Evet. Fakat zehrin buradaki ağaçlardan
elde edildiğini gösterecek bir kanıt bulamadık. Henüz demek istiyor-
um.” Bu nokta üzerinde özellikle duruyordu. Zira Bayan Marple’in
kendisine bu bakımdan yararlı olabileceğini düşünüyordu. Eğer evde
porsuk ağacı meyvelerinden bir şey yapılmışsa, Bayan Marple mu-
hakkak bunun izlerini bulacaktı. Evde likör ve konserve yapan ihtiyar
kadınlardandı. Onun için böyle bir şeyi yapma ve ortadan kaldırma
usullerini de bilmesi lazımdı.

“Ve Bayan Fortescue?”

“Bayan Fortescue ailenin diğer bireyleriyle birlikte kütüphanede
çay içti. Odadan en son üvey kızı Bayan Elaine Fortescue çıktı. Kız
kapıdan çıktığı sırada Adele Fortescue’nun fincanına tekrar çay doldur-
duğunu söylüyor. Evin kâhyası Bayan Dove yirmi dakika kadar sonra
çay tepsisini almak için kütüphaneye girdiği zaman, Bayan Fortescue
hâlâ kanepede oturuyordu. Ölmüştü. Yanında neredeyse hemen hemen
dolu bir fincan duruyordu. Buna potasyum siyanür karıştırılmıştı.”

Bayan Marple, “Bu zehir hemen etkisini gösterir değil mi?” dedi.

“Evet.”

Yaşlı kadın, “Tehlikeli bir zehir bu,” diye mırıldandı. “Tabii eşek
arılarını öldürmek için siyanür kullanıyorum ama daima dikkatli dav-
ranırım.”

Müfettiş Neele, “Doğru tahmin ettiniz,” dedi. “Bahçıvanın aletlerini koyduğu kulübede bir paket zehir bulduk.”

Bayan Marple ellerini açtı. “Mantıklı,” dedi sonra ekledi. “Bayan Fortescue bir şey yememiş mi?”

“Yemiş. Yiyecek şey pek bolmuş?”

“İki çeşit pasta? Ekmek ve yağ? Çörek? Reçel? Bal?”

“Evet, tepside bal, çörek, çikolatalı pasta, bisküvi filan varmış.” Bayan Marple’a garip bir tavırla baktı. “Potasyum siyanür çaya karıştırılmıştı.”

“Evet, evet. Bunu anladım. Ayrıntıları öğrenmeye çalışıyordum. Aslında bu oldukça anlamlı. Öyle değil mi?” Müfettiş Neele onu hafif bir hayretle süzdü. Yaşlı kadının yanakları kızarmıştı, mavi gözleri pırıl pırıl parlıyordu.

“Ya üçüncü ölüm müfettiş bey?”

“Bu aslında gayet basit görünüyor. Gladys çay tepsisini kütüphaneye götürmüş. Sonra pastaların bulunduğu tepsiyi almış. Fakat bunu nedense holde bırakmış. Anlaşılan bütün gün gayet dalgınmış. Ondan sonra kendisini gören olmamış. Aşçı Bayan Crump onun kimseye bir şey söylemeden çıkıp gittiği kanısına varmış. Bunu düşünmesine, Gladys’in en iyi naylon çoraplarıyla, en yeni ayakkabılarını giymesi neden olmuş sanırım. Sonra Gladys birdenbire çamaşırları toplamadığını hatırlamış. Onları almaya koşmuş. Çamaşırların yarısını da ipten indirmiş. O sırada biri usulca boynuna çorabı dolamış.... İşte böyle...”

Bayan Marple sordu. “Dışardan biri mi?”

Müfettiş Neele omzunu silkti. “Belki. Fakat belki de katil evden biri. Kızı yalnız ele geçirme fırsatını kollayan bir adam veya bir kadın. Gladys’i ilk sorguya çektiğimiz zaman endişeli ve sinirli bir hali vardı. Fakat korkarım ben o sırada bunun önemini anlayamadım.”

Bayan Marple bağırdı. “Nasıl anlayabilirdiniz? Çünkü çoğu kimse polis tarafından sorguya çekilirken utangaç ve suçlu gibi bir tavır takınır.”

“Evet, bütün sorun da bu ya. Fakat bu kez durum böyle değildi, Bayan Marple. Zannedersem Gladys birinin bir şey yaptığını görmüştü.

Açıklanması gereken bir duruma tanık olmuştu. Bunun pek kesin bir olay olduğunu sanmıyorum. Çünkü Gladys o zaman açık açık konuşurdu. Fakat durumu anladığını bu işle ilgisi olan kimseye belli etti. O zaman bu kişi Gladys'in kendisi için bir tehlike olacağını sezdi.

Bayan Marple kendi kendine konuşmuş gibi mırıldandı. "Bu yüzden Gladys'i boğdu ve burnuna da çamaşır mandalı taktı."

"Evet. İğrenç bir davranış bu. Katilin horgörmesini belli eden bir şey. İğrenç ve gereksiz bir meydan okuma."

Bayan Marple başını salladı. "Gereksiz olduğunu sanmıyorum. Böylece ortaya bir varsayım çıkıyor. Öyle değil mi?"

Müfettiş Neele merakla yaşlı kadına baktı. "Ne demek istediğinizi anlayamadım."

Bayan Marple hemen kekelemeye başladı. "Şey... görünüşte... yani hepsini sıraya koyarsanız insan gerçeklerden kaçamıyor, değil mi?"

"Ne demek istediğinizi anladığımı sanmıyorum."

"Yani önce Bay Fortescue öldürüldü. Rex Fortescue. Şehirdeki bürosunda ağırlaştı adam. Bayan Fortescue ise kütüphanede oturmuş çay içerken zehirlendi. Önünde çörek ve bal vardı. Sonra zavallı Gladys'in burnuna mandal taktılar. Bütün mesele anlaşılсын diye tabii. Biraz evvel görüp pek beğendiğim Bayan Lance Fortescue bana cinayetlerin çok anlamsız olduğunu söyledi. Fakat onunla aynı kanıda değilim. Bütün bunların bir anlamı olmalı değil mi?"

Müfettiş Neele ağır ağır, "Doğrusu..." dedi.

"Bayan Marple çabucak sözlerini sürdürdü. "Müfettiş Neele siz otuz beş, otuz altı yaşındasınız değil mi? Zannederseniz siz küçükken yeni bir moda çıkmıştı. Herkes o çocukça şiirlere karşıydı. Fakat insan benim gibi *Kaz Ana* masallarını dinleyerek büyürse... Yani bu çok anlamlı değil mi? Bayan Marple bir an durdu. Sonra bütün cesaretini toplayarak, "Tabii size bütün bunları söylemem büyük bir saygısızlık," dedi.

"Bana istediğiniz her şeyi söyleyebilirsiniz Bayan Marple."

"Çok nazıksınız. O halde söyleyeceğim. Fakat bunu çekinerek yaptığımdan da emin olabilirsiniz. Çok yaşlı olduğumu biliyorum. Kafam da karmakarışık. Onun için belki bu fikrimin hiçbir kıymeti yok... yani şunu demek istiyorum. Karatavuklar meselesini incelediniz mi?"

Müfettiş Neele on saniye kadar Bayan Marple'a büyük bir şaşkınlıkla baktı. Önce yaşlı kadının çıldırdığını sandı bir an. Sonra da yineledi. "Karataavuklar."

Bayan Marple heyecanla başını salladı. "Evet." Sonra derin bir soluk aldı.

"Bir şarkı söyle.

Altı peni, bir cep dolusu çavdar

Böreğin içinde pişirilen yirmi dört karatavuğun şarkısını.

Börek kesildiği zaman karataavuklar ötmeye başlamış.

Tam krala göre bir yemek değil mi bu?

Kral, hazinesindeymiş. Parasını sayıyormuş.

Kraliçe odasında ekmekle bal yiyormuş.

Hizmetçi bahçede çamaşırları asıyormuş.

Bir serçe gelerek burnunu gagalayıvermiş."

Müfettiş Neele, "Tanrım," dedi.

Bayan Marple başını salladı. "Bu çocukça şiir buradaki olaylara uyuyor, değil mi? Adamın cebinden çavdar çıkmış sanırım. Gazetelerde okudum. Bu doğru mu?"

Müfettiş Neele, "Evet," diye cevap verdi.

Bayan Marple zaferle güldü. "Gördünüz mü? Rex Fortescue, "Rex" Latince "Kral" anlamına gelir. Ve Bayan Fortescue, yani kraliçe odada ekmekle bal yiyormuş. İşte bu yüzden katil Gladys'in burnuna o mandalı takmış. Kuşun hizmetçinin burnunu gagaladığını belirtmek için."

Müfettiş Neele, "Yani," diye mırıldandı. "Adam deli mi?"

"Hemen böyle düşünmemiz doğru değil. Fakat durumun çok garip olduğu meydanda. Fakat karataavuklar hakkında soruşturma yapmalısınız. Bir yerde bir karataavuk meselesi olmalı."

Aynı anda Komiser Yardımcısı Hay telaşla içeri girerek, "Efendim," dedi Bayan Marple'ı görünce duraksadı. O arada Müfettiş Neele de kendini toplamayı başardı.

“Teşekkür ederim, Bayan Marple. O konuyu araştıracağım. Madem kızla ilgileniyorsunuz, belki odasından aldığımız eşyalarına bakmak istersiniz. Komiser Yardımcısı Hay onları biraz sonra size gösterir.”

Bayan Marple nezaketle bir şeyler söyleyerek dışarı çıktı.

Müfettiş Neele kendi kendine, “Karatavuklar,” diye mırıldandı.

Komiser Yardımcısı Hay ona hayretle baktı.

“Evet, Hay, ne var?”

Hay yine telaşla, “Efendim,” dedi. “Şuna bakın.” Kirli bir mendile sarılmış olan şeyi müfettişe uzattı. “Bunu otların arasında buldum. Arka pencerelerin birinden atılmış olabilir.” Mendili açarak, içindekini masaya, Müfettiş Neele’in önüne bıraktı. Neele eğilerek gitgide artan bir merakla buna baktı. Bu içi hemen hemen ağzına kadar marmelatla dolu bir kaptı.

Müfettiş sessiz sedasız kaba bakıyordu. Yüzünde sakın hatta aptalca bir ifade belirmişti. Bundan da Müfettiş Neele’nin kafasının içinde bir şeyler düşündüğü anlaşıyordu. Genç adamın gözlerinin önünde bir sahne canlanmıştı şimdi. Yeni bir marmelat kavanozu açılıyordu. İçinden bir parça alınarak taksinle karıştırılıyor sonra da zehirli marmelatı tekrar kavanoza koyarak ağzını kapatıyordu.

Müfettiş Hay’e döndü. “Marmelatı kavanozdan alıp kristal kaplara koymuyorlar mı?”

“Hayır, efendim. Savaş sırasında kavanozu sofraya koymaya alışmışlar. Ondan sonra da bu gelenek hiç değişmemiş.”

Neele mırıldandı. “Bu da katilin işini kolaylaştırmış tabii.”

Hay ekledi. “Bir şey daha öğrendim. Kahvaltıda sadece Bay Fortescue marmelat yemiş. Bir de Bay Percival evde olduğu zaman. Diğerleri reçel ve balı tercih ederlermiş.”

Neele başını salladı. “Evet...” İş kolaylaşıyor değil mi?”

Kısa duraksamadan sonra düşündüğü sahne değişti ve gözlerinin önünde başka bir görüntü belirdi. Aile kahvaltı masasının etrafında toplanmıştı. Rex Fortescue marmelat kavanozuna doğru uzanıyordu. Bundan bir kaşık alıyor ve marmelatı yağlı ekmeğinin üzerine sürüyordu.

Bu zehri kahveye karıştırmaktan daha kolay ve tehlikesizdi. Ve sonra? Yine kısa bir duraksama. Bu kez gözünün önünde beliren sahne çok net değildi. Bir kavanoz marmelatı bir diğeri ile değiştirip sonra onu pencereden dışarı fırlatmak. Bir el kavanozu dışarı fırlatmıştı. Ama kimin eliydi?

Müfettiş Neele, “Marmelatı tahlil ettirmemiz gerekiyor,” diye başını salladı. “Bakalım içinde taksin izi bulabilecekler mi? Hemen sonuç çıkarmaya kalkmalıyım.”

“Evet, efendim. Kavanozun üzerinde parmak izleri de olabilir.”

“Müfettiş Neele esefle kederli içini çekti. “Üzerindekilerin istediğimiz parmak izleri olacağını sanmıyorum. Herhalde Gladys’in, Crump’ın ve Fortescue’nun parmak izlerini bulacaklar. Ayrıca Bayan Crump’ın ya da bakkalın çırağının da parmak izleri olabilir! Eğer biri marmelata taksin karıştırdıysa parmak izi bırakmamıştır. Neyse... Dedğim gibi hemen sonuç çıkarmaya çalışmalıyım. Marmelatı nasıl ısmarlıyorlarmış? Bunlar nerede duruyor?”

Hay bütün soruların cevaplarını araştırmıştı. “Her seferinde altı kavanoz marmelat ve reçel alıyorlarmış. Açılmış olanının içindeki marmelat azalmaya başlayınca bir yenisini mutfığa getiriyorlarmış.”

Neele, “O halde,” dedi. “Zehir marmelata, kavanoz sofraya konulmadan birkaç gün önce karıştırılmış olabilir. Porsuk Ağacı Kulübesi’ndekiler veya eve girip çıkan herkes bu işi kolaylıkla yapabilirdi...”

Bu sözleri Hay’i biraz şaşırtmıştı. Müfettişin kafasından neler geçtiğini anlayamadı.

Oysa Neele zehir marmelata daha önce karıştırıldıysa, diye düşünüyordu. *O zaman Fortescue’nun öldüğü sabah kahvaltı sofrasına oturanlardan birinin katil olması gerekmez.* Böylece ortaya ilgi çekici yeni varsayımlar çıkıyordu. Diğerlerini yeniden sorguya çekecekti Neele. Fakat bu kez başka sorular soracaktı. Kendi kendine, “Her ihtimali düşünmeliyiz,” dedi. “Hatta Mis... neydi o ihtiyar kızın adı? Onun çocuk şiiri hakkındaki sözlerini de ciddiye alacağım. Çünkü bu şiir olaylara gerçekten şaşılacak bir şekilde uyuyor. En önemlisi beni başından beri düşündüren o bir cep dolusu çavdar...”

Müfettiş Neele, “Karatavuklar?” diye mırıldandı.

Hay hayretle ona baktı. “O gün kahvaltıda tavuk yediklerini hiç sanmıyorum efendim.”

Müfettiş Neele, Mary Dove’u aramaya çıktı.

Genç kadını ikinci kattaki yatak odalarından birinde buldu. Mary yataktaki temiz çarşafaları toplamakta olan Ellen’i denetliyordu. Bir sandalyeye temiz havlular konulmuştu.

Müfettiş Neele şaşkın şaşkın baktı. “Misafir mi geliyor?”

Mary Dove ona gülümsedi. Somurtkan ve aksi tavırlı Ellen’e karşılık genç kadın her zamanki gibi sakın ve güler yüzlüydü. “Tahminlerinizin aksi...”

Neele kaşlarını kaldırdı.

Mary, “Bu odayı Bay Gerald Wright için hazırlamıştık,” diye mırıldandı.

“Gerald Wright? O da kim?”

“Bayan Elaine Fortescue’nun bir arkadaşı.” Mary’nin sesi kuru ve anlamsız çıkmıştı.

“Buraya mı gelecekti o? Ne zaman?”

“Zannedersem kendisi Bay Fortescue’nun ölümünden bir gün sonra Golf Otel’e geldi.”

“Ölümünden bir gün sonra mı?”

“Bayan Fortescue öyle söyledi.” Mary’nin sesi hâlâ kuru ve anlamsızdı. “Bana onun gelip evde kalmasını istediğini söyledi. Bunun üzerine bu odayı hazırlattım. Şimdi diğer iki felaketten sonra Gerald Wright’ın yine otelde kalması daha doğru olacak.”

“Golf Otel’de mi?”

“Evet.”

Müfettiş Neele, “Pekâlâ,” dedi.

Ellen çarşafaları ve havluları toplayarak odadan çıktı.

Mary Dove merakla Neele’i süzüyordu. “Beni mi görmek istiyor-dunuz?”

Neele dostça bir tavırla, "Saatleri kesin olarak saptayamadık," diye cevap verdi. "Önem kazanmaya başladı bu. Aile üyeleri saat konusunda tutarsız şeyler söylüyorlar. Bir bakıma onlara hak vermek gerek. Fakat siz saatler konusunda bize yardımcı olacağınızı düşünüyorsunuz, Bayan Dove."

"Bu bakımdan da bana hak vermek gerek."

"Evet belki. Doğrusu herkesin paniğe kapılmasına rağmen evin düzenini bozmadan yönettiniz. Sizi kutlamak gerekiyor, Bayan Dove. Bu cinayetler herkesi dehşete düşürdü." Durdu. Sonra da merakla sordu. "Bu işi nasıl başardınız?"

Mary Dove'un en zayıf noktasını bulmuştu. Genç kadın becerikliliği ve evi en iyi şekilde yönetmesiyle övünüyordu. Mary Dove cevap verirken yüzünde daha yumuşak bir ifade belirdi.

"Crump'lar hemen buradan ayrılmaya kalktılar tabii."

"Buna izin veremezdik."

"Biliyorum. Onlara ayrıca Bay Percival'in kendisini zor durumda bırakmayanlara karşı daha cömert davranacağını söyledim."

"Ya Ellen?"

"O gitmek istemiyor."

Neele tekrarladı. "Ellen gitmek istemiyor. Sinirleri sağlam olmalı."

Mary Dove, "Ellen felaketlerden zevk alıyor," dedi. "Ayrıca cinayet onda zevkli birer dram etkisi uyandırıyor."

"Bakın bu çok ilgi çekici. Sizce Bayan Percival bu felaketlerden zevk aldı mı?"

"Hayır, hayır. O kadar ileri gitmek istemem. Bence bütün bu olaylar diğerlerinin karşısında boyun eğmemeyi ona öğretti..."

"Peki, olanlar sizi nasıl etkiledi Bayan Dove?"

Genç kadın omzunu silkti. "Doğrusu bu pek de hoş bir serüven sayılmaz," dedi alaycı bir tavırla.

Müfettiş Neele yine bu soğukkanlı kadını gafil avlama isteğine kapıldı. Bu ihtiyatlı ve becerikli kadının kafasından neler geçiyordu acaba?

Sert bir sesle, “Şimdi saatleri hatırlamaya çalışalım,” dedi. “Gladys Martin’i en son çaydan önce holde gördünüz, değil mi? O sırada beşe yirmi vardı?”

“Evet, ona çayı getirmesini söyledim.”

“Siz nereden geliyordunuz?”

“Yukardan inmiştim. Bana bir iki dakika önce telefon çalmış gibi gelmişti.”

“Telefona Gladys mi cevap vermişti?”

“Evet. Burayı yanlışlıkla aramışlardı. Biri Baydon Heath çamaşırhanesini arıyordu.”

“Kızı en son o zaman mı gördünüz?”

“On dakika kadar sonra çay tepsisini kütüphaneye getirdi.”

“Ondan sonra da Bayan Elaine Fortescue içeri girdi, değil mi?”

“Evet. Üç dört dakika sonra. Ben de yukarı çıkıp Bayan Percival’e çayın hazır olduğunu haber verdim.”

“Bunu daima yapar mıydınız?”

“Hayır... Herkes çaya istediği zaman inerdi. Fakat Bayan Fortescue herkesin nerede olduğunu sormuştu. Bayan Percival’in ayak seslerini duyduğunu sandım. Fakat sonradan yanlış olduğunu anladım...”

Neele onun sözünü kesti. Yeni bir şeydi bu. “Yani birinin yukarda dolaştığını mı işittiniz?”

“Evet. Ayak seslerinin merdivenin başından geldiğini sandım. Fakat aşağıya kimse inmedi. Bunun üzerine yukarı çıktım. Bayan Percival odasındaydı. Dışardan yeni gelmişti. Yürüyüşe çıkmıştı...”

“Yürüyüşe çıkmıştı da ne demek. Anlıyorum. O sırada saat kaçtı?”

“Beşe geliyordu sanırım...”

“Sonra Bay Lancelot Fortescue geldi değil mi? Saat kaçta?”

“Ben aşağıya indikten birkaç dakika sonra. Onun daha önce geldiğini sanıyordum... Fakat...”

Müfettiş Neele tekrar genç kadının sözünü kesti. “Neden onun daha önce geldiğini düşündünüz?”

“Sahanlıktaki pencereden baktığım zaman bahçede birini gördüm. Onun Bay Lancelot olduğunu sandım.”

“Bahçede?”

“Evet. Sözüünü ettiğim kimse porsuk çitin arkasında gözden kayboldu. Ben de onun Bay Lancelot olabileceğini düşündüm.”

“Bahçedeki adamı, Bayan Percival Fortescue’ya çayın hazır olduğunu haber verdikten sonra aşağıya inerken mi gördünüz?”

“Hayır... hayır... o zaman değil. Daha önce oldu bu. Aşağıya ilk indiğim zaman.”

Müfettiş Neele hayretle ona baktı. “Bundan emin misiniz, Bayan Dove?”

“Tabii eminim. Bu yüzdendir. Lancelot daha sonra zili çaldığı zaman oldukça şaşırdım.”

“Müfettiş Neele başını salladı. Heyecanlandığını belli etmemeye çalışıyordu. “Bahçede gördüğünüz Lancelot Fortescue olamaz. İstasyona 4.28’de ulaşması gerek, ama dokuz dakika gecikmişti. O Baydon Heath İstasyonu’na 4.37’de indi. Taksi bulabilmek için birkaç dakika bekledi. Çünkü o tren her zaman çok kalabalıktır. Arabayla istasyondan ayrıldığı zaman beşe çeyrek vardı. Yani bu sizin bahçedeki adamı gördüğünüzden beş dakika sonra oldu. Bay Lancelot da buraya on dakika sonra erişti. Burada arabadan inip şoföre para verdiği zaman saat beşe beş vardı. Hayır, gördüğünüz Lancelot Fortescue değildi.”

“Bahçede birini gördüğümünden eminim.”

“Evet, birini gördüğünüz muhakkak. Fakat hava kararıyordu. Onu iyice fark etmiş olmanız imkânsız.”

“Orası öyle... Adamın yüzünü göremedim. Sadece biçimini fark ettim. İnce ve uzundu. Biz de o sırada Lancelot Fortescue’yu bekliyorduk. Bu yüzden gördüğüm adamın o olduğunu sandım.”

“Adam... Ne tarafa doğru gidiyordu?”

“Evin doğusuna doğru uzanan porsuk çitinin arkasından ilerlemekteydi.”

“Evin yan kapısı orada. Kilitli miydi?”

“O kapı ancak gece kilitlenir. Diğer kapılarla birlikte.”

“O halde, herhangi biri evdekilere görünmeden o kapıdan içeri girebilirdi.”

Mary Dove bir an düşündü. “Sanırım evet.” Sonra hemen ekledi. “Yani... Daha sonra yukarda dolaştığını duyduğum kimse yan kapıdan içeri mi girmişti? Onu mu demek istiyorsunuz. Adam yukarıya mı saklanmıştı?”

“Mümkün değil bu.”

“Fakat kim?”

“Elbet bunu da öğreneceğiz. Teşekkür ederim. Bayan Dove.”

Genç kadın çıkmak için dönerken, Müfettiş Neele sakın sakın, “Bana *karatavuklar* hakkında bilgi vermeniz herhalde mümkün değil?” diye mırıldandı.

Mary Dove karşılaştıklarından beri ilk kez şaşırmış gibiydi. “Ben... ne dediniz?”

“Size *karatavukları* soruyordum.”

“Yani...”

Müfettiş Neele, “*Karatavuklar*,” dedi. Yüzünde gayet aptalca bir ifade belirmişti.

“Geçen yaz ki o budalaca olayı mı söylemek istiyorsunuz? Fakat herhalde onun...” Genç kadın, birdenbire duraksadı.

Müfettiş Neele, tatlı tatlı, “Bundan biraz söz ettiler,” diye mırıldandı. “Fakat sizin bana bu konuyu daha anlaşılır bir şekilde anlatacığınızdan emindim.”

Mary Dove yine o sakın ve becerikli genç kadın olup çıkmıştı. “Bence bu saçma ve tatsız bir şakaydı Bay Fortescue’nun buradaki çalışma odasına, masasının üzerine dört tane ölü *karatavuk* koymuşlardı. Yazdı. Odanın camları kapıları açıktı. Bu işi bahçıvanın oğlunun yaptığını sandık. Fakat çocuk *karatavuklar*la hiçbir ilgisi olmadığını söyleyip durdu. Aslında bunlar bahçıvanın vurup meyve ağaçlarına astığı *karatavuklardı*.”

“Demek biri onları dalından indirip Bay Fortescue’nun masasının üzerine koymuştu.”

“Evet.”

“Neden böyle bir şey yapmış olabilir? *Karatavuk* sözü size bir şey hatırlatıyor mu?”

Mary başını salladı. “Hayır.”

“Bay Fortescue bu hadiseyi nasıl karşıladı? Sinirlendi mi?”

“Tabii ki sinirlendi.”

“Fakat endişelenmedi değil mi?”

“Doğrusu bunu hatırlamıyorum.”

Müfettiş Neele, “Anlıyorum,” dedi.

Onun başka bir şey söylemek istemediğini anlayan genç kadın dönerek dışarı çıktı. Fakat sanki müfettişin ne düşündüğünü sormak öğrenmek istiyormuş gibi istemeye istemeye gidiyordu. Neele büyük bir nankörlükle, Bayan Marple’a kızdığını hissetti. Yaşlı kadın ona karata-vuklar olması gerektiğinden söz etmişti. Onun söylediği gibi de olmuş-tu. Fakat bu ne anlama geliyordu? Müfettiş Neele bunu bilmiyordu işte.

15

Sizi tekrar rahatsız ettiğim için özür dilerim, Bayan Fortescue. Fakat durumu iyice anlamamız gerek. Bayan Adele Fortescue’yu en son gören sizsiniz değil mi? Kütüphaneden beşi yirmi beş gece çıktınız?”

Elaine, “Hemen hemen,” diye cevap verdi. “Zamanı kesin olarak söyleyemeyeceğim.” Sonra da kendisini savunuyormuş gibi ekledi. “İn-san durmadan saate bakmaz ki.”

“Tabii, tabii. Diğerleri çıktıktan sonra, Bayan Adele Fortescue’yla yalnız kaldığınız zaman, nelerden söz ettiniz?”

“Nelerden söz ettiğimiz o kadar önemli mi?”

Müfettiş Neele gülümsedi. “Belki de değil. Fakat bu sayede Adele Fortescue’nun neler düşündüğünü tahmin edebilirim.”

“Yani... Onun intihar ettiğini mi düşünüyorsunuz?”

Neele, kızın gözlerinin parlayıverdiğini fark etmişti. Polis, Adele’in intihar ettiğine inandığı takdirde bütün aile rahatlayacaktı.

Müfettiş Neele intihar olasılığını aklından bile geçirmemişti. Ade-le Fortescue intihar edecek bir kadına benzemiyordu. Kocasını zehirle-

diği gerçeği ortaya çıksa bile kadın asla canına kıyacak bir tip değildi. Ama aklından geçenleri Elaine'ye belli etmedi.

“İntihar etmiş de olabilir, Bayan Fortescue. Belki şimdi bana onunla neler konuştuğunuzu anlatırsınız.”

“Daha çok benim işlerimden söz ettik.” Elaine bir an kararsızca duraksadı.

Neele, ona dostça baktı. “Sizin işleriniz...”

“Bir arkadaşım bu yöreye gelmişti de... Adele'e onu... eve davet etmenin bir sakıncası olup olmadığını soruyordum.”

“Ya?... Kim bu arkadaşınız?”

“Bay Gerald Wright adında biri. Kendisi öğretmendi. O... o Golf Otel'de kalıyor.”

“Belki de samimi bir arkadaşınız...” Müfettiş Neele babacan bir tavırla genç kıza baktı. Bu haliyle olduğundan on beş yaş büyük görünüyordu. “Belki de pek yakında mutlu bir haber duyacağız...”

Kızın birdenbire yüzünün kızardığını, elleriyle beceriksizce birtakım işaretler yaptığını fark ederek kendi kendisinden utandı. Elaine'in genç adama âşık olduğu her halinden belliydi.

“Onunla daha nişanlı değiliz... Şu ara bunu ilan da edemeyiz. Fakat... Şey... Gerald'la muhakkak evleneceğiz.”

Müfettiş Neele gülümsedi. “Tebrikler. Demek Bay Wright Golf Otel' de kalıyor? Ne zamandan beri orada?”

“Babam öldüğü zaman kendisine telgraf çektim.”

Müfettiş Neele başını salladı. “Ve o da hemen kalkıp geldi. Anlıyorum. Peki, Bay Wright'ı buraya davet etmek istediğini söylediğiniz zaman Bayan Fortescue ne yaptı?”

“Pekâlâ,” dedi. “Buraya istediğini çağırabilirsin.”

“Demek Adele Fortescue anlayış gösterdi?”

“Pek de anlayış gösterdi denilemez. Yani o...”

“Evet?”

Elaine'in tekrar yüzü kızardı. “Budalaca birtakım şeyler söyledi. ‘Artık kendine daha iyi bir koca bulabilirsin,’ dedi. Tam Adele'in söylebileceği bir şeydi bu.”

Müfettiş Neele, onu yatıştırmaya çalıştı. “Aldırmayın... Akrabalar, daima böyle şeyler söylerler.”

“Evet, gerçekten öyle. Zaten çoğu kimse Gerald’ı... Gerald’ı takdir etmiyor. O bir entelektüel. Başkalarının hoşuna gitmeyen, değişik fikirleri var.”

“Babanızla bu yüzden mi geçinmiyordunuz?”

Elaine’in yüzü öfkeden morardı. “Babamın peşin hükümleri vardı. Üstelik adaletli bir insan değildi. Gerald’a karşı çok haksızlık etti. Onu kırdı. Hatta Gerald babama o kadar çok sinirlendi ki, buradan uzaklaştı. Haftalarca kendisinden haber alamadım.”

Müfettiş Neele, baban ölüp sana para bırakmasaydı ondan yine de haber alamazdın, diye düşündü. Sonra da, “Bayan Adele Fortescue’yla başka bir şey konuştunuz mu?” diye sordu.

“Hayır. Hayır, sanmıyorum.”

“Bu konuşma beşi yirmi beş gece sularında oldu değil mi? Bayan Adele Fortescue’nun cesedini altıya beş kala buldular. O yarım saatlik zaman sırasında kütüphaneye tekrar dönmediniz değil mi?”

“Hayır.”

“Peki ne yaptınız?”

“Çıktım... çıkıp biraz dolaştım.”

“Golf Otel’e mi gittiniz?”

“Şey... evet. Fakat Gerald orada değildi.”

Müfettiş Neele tekrar, “Anlıyorum,” diye mırıldandı.

Elaine ayağa kalktı. “Başka soracağınız bir şey var mıydı?”

“Yok, Bayan Fortescue. Teşekkür ederim.” Kız kapıya doğru giderken, “Bana karatavuklar hakkında bir şey söyleyebilir misiniz?” diye sordu.

Elaine hayretle genç adama baktı. “Karatavuklar mı? Şu börektekileri mi kastediyorsunuz?”

Müfettiş Neele, karatavukların böreğin içinden çıkacaklarını bilmediydi, diye düşündü. Sonra da, “Ne zaman oldu bu?” dedi.

“Hım... Üç dört ay önce... Babamın masasının üstünde de karatavuklar buldular. Babam öyle öfkelenmişti ki...”

“Demek öfkelenildi? Etraftakileri sorguya çekti mi?”

“Tabii. Fakat karatavukları oraya kimin koyduğunu bir türlü öğrenemedik.”

“Babanızın neden o kadar öfkelenildiğini biliyor musunuz?”

“Bu iğrenç bir şakaydı. Öyle değil mi?”

Neele dikkatlice genç kızı süzdü. Fakat onun bir şey saklamaya çalışmadığı belliydi. Müfettiş, “Bir şey daha var, Bayan Fortescue,” dedi. “Acaba üvey anneniz bir vasiyetname hazırladı mı? Bunu biliyor musunuz?”

Elaine, başını salladı. “Hayır, bilmiyorum. Ama herhalde yapmıştır. Doğal bir şey değil mi bu?”

“Öyle ama herkes vasiyetname yapmaktan hoşlanmaz. Örneğin siz Bayan Fortescue bir vasiyetname hazırlatmayı düşündünüz mü?”

“Hayır... hayır... hazırlamadım. Şimdiye kadar bırakacak hiçbir şeyim yoktu. Tabii şimdi...”

Kızın bakışlarından durumun çok değişmiş olduğunu artık iyice anlamaya başladığı belliydi. “Evet, Bayan Fortescue elli bin sterlin az para değil. Büyük bir sorumluluk bu. Birçok şeylerin değişmesine de neden olacak.”

Elaine Fortescue odadan çıktıktan sonra, Müfettiş Neele bir süre düşündü. Düşünmek için yeni bir neden vardı. Mary Dove saat 4.35 sularında bahçede bir adam gördüğünü söylemişti. Bu da yeni olasılıklara yol açıyordu. Kendisi de Adele Fortescue’nun oturma odasında, halının ortasında bir çamur parçası bulmuştu. Müfettiş, genç kadının küçük, zarif yazı masasını hatırladı. Bunda güya gizli bir çekmece vardı. Adele bu çekmeye Vivian Dubois’in yazdığı üç aşk mektubunu saklamıştı. İhtiyatlı bir adamın mektuplarıydılar bunlar...

Müfettiş Neele otele giderek o gün Vivian Dubois’in 4.15’le 06.00 arasında sokağa çıkıp çıkmadığını öğrenmeyi düşünüyordu. Vivian da Lance gibi esmer, ince ve uzundu. Adam belki de Porsuk Ağacı Kulübesi’ne gelmiş, usulca yukarı çıkarak mektupları aramıştı. Peki

bunları bulamayınca ne yapmıştı. Yukarda beklemiş, sonra kütüphane boşalınca Adele'in yanına mı gitmişti...

Neele, "Acele etmeli..." dedi.

Mary Dove'la, Elaine Fortescue'yu sorguya çekmişti. Şimdi sıra Percival'in karısındaydı...

16

Müfettiş Neele kadını yukarıda, kendi oturma odasında buldu. Jennifer Fortescue mektup yazıyordu. Genç adam içeri girince telaşla ayağa kalktı.

"Bir şey mi... Ne oldu?"

"Rica ederim oturun Bayan Fortescue. Size sadece birkaç soru daha sormak istiyordum."

"Öyle mi? Buyrun Müfettiş Neele. Korkunç bir olay bu, değil mi? Korkunç." Endişeli bir tavırla koltuğa oturdu. Müfettiş ise onun yakınındaki dik arkalı sandalyeye geçti.

"Korkarım bu tip olaylarda herkese tekrar tekrar birtakım sorular sormak zorunda kalıyoruz. Herhalde hepiniz de bütün bunlardan bıktınız. Bunu anlıyorum. Fakat her şey saatleri kesin olarak cevaplamaya bağlı. Anladığıma göre çaya biraz geç inmişsiniz. Hatta Bayan Dove yukarı çıkıp sizi çağırmış."

"Evet. Evet, çağırdı. Buraya gelip çayın hazır olduğunu söyledi. Ben de mektup yazıyordum."

Müfettiş Neele yazı masasına bir göz attı. "Anlıyorum. Oysa benim aklımda siz yürüyüşe çıkmışsınız gibi kalmış."

"Öyle mi söylemiştim? Evet... tabii... şimdi hatırladım. Siz haklısınız. Burası boğucuydu. Başım da çok ağrıyordu. Onun için... biraz dolaştım. Hava aldım."

"Anlıyorum. Yürüyüşte birilerine rastladınız mı?"

"Rastladım mı?" Kadın hayretle ona baktı. "Ne demek istiyorsunuz?"

“Dolaşırken birinin sizi görüp görmediğini... veya sizin biriyle karşılaşp karşılaşmadığınızı anlamak istiyordum.”

“Sadece uzaktan bahçivani gördüm.” Şüpheli gözlerle müfettiş bakıyordu.

“Sonra eve döndünüz. Odanıza çıktınız. Tam soyunurken Bayan Dove gelip size çayın hazır olduğunu haber verdi. Öyle değil mi?”

“Evet, evet. Ben de aşağıya indim.”

“Kütüphanede kimler vardı?”

“Adele’le Elaine. Bir iki dakika sonra da Lance geldi. Yani kayın-biraderim. Kenya’dan döndü o.”

“Sonra hepiniz çay mı içtiniz?”

“Evet, çay içtik. Sonra Lance, Effie teyzesini görmek için yukarı çıktı. Ben de mektuplarımı tamamlamak için buraya geldim. Elaine’i kütüphanede Adele’le bıraktım.”

Müfettiş başını salladı. “Evet. Siz çıktıktan sonra Bayan Elaine, Bayan Adele Fortescue’nun yanında beş on dakika kalmış sanırım. O sırada kocanız daha gelmemişti değil mi?”

“Hayır, hayır. Percy. Val... eve altı buçuk yedi arası döndü. Şehirdeki işleri uzamıştı.”

“Trenle mi döndü?”

“Evet. İstasyondan buraya da taksiyle geldi.”

“Kendisi çoğunlukla trene mi biner?”

“Bazen. Ama pek sık değil. Zannedersem şehirde arabayı kolayca park edemeyeceği yerlere gitmişti. Cannon Caddesi’nden trene binmek ona daha kolay geliyor.”

“Anlıyorum... Kocanıza, Adele Fortescue’nun ölmeden önce vasiyetname yapıp yapmadığını sordum. Yapmadığını düşündüğünü söyledi. Sizin bu konuda bir bilginiz var mı?”

Neele, Jennifer Fortescue’nun hızla başını salladığını görünce şaşırıldı. Kadın, “Evet,” dedi. Adele vasiyetname yaptı. Bana bunu kendisi söyledi.”

“Ya? Ne zaman oldu bu.”

“Yakın bir zamanda. Bir ay kadar önce sanırım.”

Müfettiş Neele mırıldandı. “İşte bu çok ilginç.”

Jennifer Fortescue heyecanla öne doğru eğildi. Birdenbire neşesi yerine gelmişti. Bu konu hakkında bilgisi olan tek kişi olduğu için seviyordu. “Val’in bundan haberi yoktu. Kimsenin bundan haberi olduğunu zannetmiyorum. Bu konuyu sadece ben biliyordum. Sokaktaydım. Mektup kâğıdı almıştım. Adele’in avukatın yazıhanesinden çıktığını gördüm. High Caddesi’nde Ansell ve Worrall’ın bürosundan.”

Neele başını salladı. “Ah... Avukatlar bu yörede demek?”

“Evet. ‘Adele’e orada ne için vardı?’ dedim. ‘Merak ettin değil mi?’ diye güldü. Birlikte yürümeye başladık. Sonra o, ‘Sana anlatayım, Jennifer,’ dedi. ‘Vasiyetnamemi hazırladım.’ Çok şaşırdım. ‘Adele? Hasta değilsin ya?’ diye sordum. Yine güldü. ‘Tabii hasta değilim. Hiç kendimi bu kadar iyi hissettiğimi hatırlamıyorum. Fakat herkesin vasiyetname yapması gerekir. Kalkıp bu ailenin Londra’daki ukala avukatlarına gidecek değildim. Çünkü o sinsi herifler mutlaka herkese haber verirlerdi. Sonuçta vasiyetnamede yazdıklarım sadece beni ilgilendirir. Onun için de bunu istediğim gibi hazırlattım. Kimse de bunu bilmeyecek.’ O zaman, ‘Merak etme, ben de bundan kimseye söz etmem,’ dedim. Omzunu silkti. ‘Bunu öğrenmiş olman önemli değil. Nasıl olsa vasiyetnamede ne olduğunu bilmiyorsun.’ Fakat ben yine de bundan kimseye söz etmedim. Hatta bu konuyu Percival’e bile söylemedim. Bence kadınlar birbirlerini tutmalıdırlar. Öyle değil mi, Müfettiş Neele?”

Neele bir diplomat tavrıyla gülümsedi. “Bu düşünceniz gerçekten alkışlanmaya değer, Bayan Fortescue.”

Jennifer, “Kötü bir kadın olmadığımı umarım,” diye mırıldandı. “Adele’ den pek hoşlanmazdım. Ne demek istediğimi anlıyorsunuz değil mi? Onun istediğini elde etmek için her şeyi yapabilecek bir kadın olduğunu düşünürdüm. Fakat artık o öldü... Zavallı, belki de onu yanlış tanıdım.”

“Bana yardım ettiğiniz için minnettarım Bayan Fortescue.”

“Rica ederim... Elimden gelen her şeyi yapmak isterim. Ne acı bir olay değil mi? Bu sabah gelen yaşlı kadın kimdi?”

“Bayan Marple adında biri. Büyük bir lütufta bulunmuş ve Gladys hakkında bize bilgi vermek için kalkıp buralara kadar gelmiş. Anladığıma göre Gladys Martin bir zamanlar onun yanında çalışıyormuş.”

“Sahi mi? Çok ilginç.”

“Bir şey var, Bayan Percival. Karatavuklar hakkında bir şey biliyor musunuz?”

Jennifer Fortescue irkildi. Mendilini yere düşürdü. Bunu almak için eğildi. “Karatavuklar mı, Müfettiş Neele? Karatavuklar? Ne biçim karatavuklar?” Kesik kesik soluk alıyordu.

Müfettiş Neele hafifçe gülümsedi. “Sadece karatavuklar... Ölü veya diri... Veya sembolik...”

Jennifer Fortescue sert bir sesle, “Neden söz ettiğinizi anlayamadım,” dedi. “Sözlerinize bir anlam veremiyorum.”

“Demek karatavuklar hakkında hiçbir şey bilmiyorsunuz, Bayan Fortescue?”

Kadın yavaşça mırıldandı. “Galiba geçen yaz börekten çıkanları kastediyorsunuz. Güllünç bir olaydı o.”

“Kütüphanedeki masaya da karatavuk bırakılmıştı, değil mi?”

Bu saçma ve tatsız bir şakaydı. Bilmiyorum size bütün bunlardan kim söz etti? Kayınpederim bu olaya sinirlenmişti.”

“Sadece sinirlenmiş miydi? Hepsini o kadar mı?”

“A, ne demek istediğini anladım. Evet, bu doğru sanırım. Bize etrafta yabancıların olup olmadığını sormuştu.”

“Yabancılar mı?” Müfettiş Neele kaşlarını kaldırdı.

Bayan Jennifer kendisini savunmaya çalıştı. “Kayınpederim öyle söyledi.”

Neele düşünceli bir tavırla yineledi. “Yabancılar...” Sonra sordu. “Kayınpederinizin korkmuş gibi bir hali var mıydı?”

“Korkmuş gibi mi? Ne demek istediğinizi anlayamadım.”

“Yabancılardan çekinir miydi?”

“Evet. Gerçekten çekiniyordu. Tabii olayı pek iyi hatırlamıyorum. Birkaç ay önce oldu bu. Bana kalırsa bu saçma bir şakadan başka bir şey değildi. Belki de bu işi Crump yaptı. Bana kalırsa Crump dengesiz

bir tip. Onun içki içtiğinden de eminim. Bazen küstahça davranıyor. Zaman zaman, “Acaba kayınpederime karşı kin mi besliyordu?” diyor. Acaba bu mümkün mü, Müfettiş Neele?”

Müfettiş Neele, “Her şey mümkün,” diye mırıldanarak dışarı çıktı.

“Percival Fortescue, Londra’daydı. Fakat Müfettiş Neele, Lance-
lot’la karısını kütüphanede buldu. Karşılıklı oturmuş satranç oynuyor-
lardı.

Neele özür diler gibi, “Oyununuza engel olmak istemem,” dedi.

“Vakit geçirmeye çalışıyoruz, Müfettiş Neele. Öyle değil mi Pat?”

Genç kadın başını salladı.

Neele, “Soracağım soruyu sanırım komik bulacaksınız,” dedi.
“Karataavuklar hakkında bir şey biliyor musunuz, Bay Fortescue?”

“Karataavuklar hakkında mı?” Lance’ın yüzünde neşeli bir ifade
belirdi. “Hangi karataavuklar? Kuşları mı kastediyorsunuz, yoksa esir
tüccarlarını mı?... Biliyorsunuz onlara da Karataavuk deniliyor.”

Müfettiş Neele birdenbire şirin bir tavırla güldü. “Doğrusunu is-
terseniz ben de neyi kastettiğimi pek bilmiyorum Bay Fortescue. Sade-
ce bir ara karataavuklardan söz edildi.”

“Tanrım!” Lance’ın yüzünde birdenbire merak dolu bir ifade belir-
mişti. “Yoksa demek istediğiniz şu ‘Karataavuk Madeni’ mi?”

Lance düşünceli bir tavırla kaşlarını çatı. “Doğrusunu isterseniz
bu konuyu pek iyi hatırlamıyorum. Bunun babamın geçmişiyile ilgili
bir iş olduğunu sanıyorum. Batı Afrika kıyısındaymış. Yanılmıyorsam
Effie teyze bir keresinde bunu onun yüzüne vurmuştu. Fakat bu konu
hakkında fazla bilgim olduğunu söyleyemeyeceğim.”

“Effie teyze? Bu Bayan Ramsbottom değil mi?”

“Evet.”

Müfettiş Neele, “Gidip kendisiyle konuşayım,” diye mırıldandı.
Sonra da gülümseyerek ekledi. “O insanı korkutuyor, Bay Fortescue.
Ondan bayağı çekiniyorum.”

Lance bir kahkaha attı. “Evet, Effie teyze garip bir kadındır. Fakat
belki size yardım edebilir. Ama onun suyuna gitmeyi bilmek gerekiyor.

Özellikle geçmişi karıştırmaya kalktığınız zaman. Effie teyzenin hafızası çok kuvvetlidir. Hoşa gitmeyecek şeyleri hatırlamaktan da zevk alır.” Düşünceli bir tavırla başını salladı. “Bir şey daha var. Buraya geldikten bir süre sonra onu görmek için yukarı yanına çıktım. Yani o gün hemen çaydan sonra. Bana Gladys’ten söz etti. Şu öldürülen hizmetçi kızıdan. Tabii o sırada onun öldürülmüş olduğunu bilmiyorduk. Fakat Effie teyze, Gladys’in bir şey bildiğini ve bunu polise açıklayamadığını iddia etti.”

Müfettiş Neele, “Gerçekten de öyle olduğu anlaşılıyor,” diye cevap verdi. “Zavallı artık bunu kimseye anlatamayacak.”

“Öyle. Effie teyze, kızı bildiklerini polise anlatmasını söylediği zaman çok haklıymış. Ne yazık ki Gladys onu dinlememiş.”

Müfettiş Neele başını salladı. Sonra da Bayan Ramsbottom’la konuşmak için odasına gitti. Bayan Marple’in da orada olduğunu görünce bayağı şaşırdı. İki yaşlı kadın misyonerlerden söz ediyorlardı.

Bayan Marple telaşla ayağa kalktı. “Ben gideyim, müfettiş bey.”

Müfettiş, “Buna gerek yok madam,” dedi.

Bayan Ramsbottom atıldı. “Bayan Marple’i buraya davet ettim. O gülünç Golf Otel’e para vermesi anlamsız. Günahkârlar yuvası orası. Bütün akşam içki içip kâğıt oynuyorlar. Onun gelip dindar kimselerin evinde kalması çok daha doğru olur. Benim yanımdaki oda boş. Orada en son kadın misyoner Doktor Mary Peters kalmıştı.”

Bayan Marple mırıldandı. “Çok naziksiniz. Fakat yasta olan bir eve gelmem pek doğru olmaz.”

Bayan Ramsbottom bağırdı. “Yasta olan bir eve mi? Saçma. Bu evde Rex için ağlayacak kimse yok. Veya Adele için? Yoksa polisten mi endişe ediyorsunuz? Bayan Marple’in burada kalmasına karşı mısınız Müfettiş Neele?”

“Hayır madam.”

Bayan Ramsbottom, Bayan Marple’a dönerek, “Gördünüz mü?” dedi.

Bayan Marple ona minnetle baktı. “Çok teşekkür ederim. Gidip otele telefon edeyim, beni beklemesinler.” Odadan çıktı.

Bayan Ramsbottom, Neele'ye sert bir tavırla, "E, ne istiyorsunuz?" diye sordu.

"Bana karatavuk madeni hakkında bilgi verip veremeyeceğinizi soracaktım."

Effie Ramsbottom birdenbire tiz bir kahkaha attı. "Hah! O işin kokusunu aldınız demek? Geçen günkü belirtmek istediğim şeyi anladınız o halde. Öğrenmek istediğiniz nedir?"

"Her şeyi öğrenmek istiyorum madam."

"Size fazla bir şey anlatamayacağım. Uzun zaman önceydi. Yirmi, yirmi beş yıl kadar önce Doğu Afrika'da bir maden işiyle ilgili. Kayın-biraderim MacKenzie adında biriyle ortak oldu. İkisi oraya madeni görmeye gittiler. MacKenzie Afrika'da sıtmadan öldü. Rex ise İngiltere'ye dönerek madenin değersiz olduğunu söyledi. Bütün bildiğim bu kadar. Diğerlerini başkalarından duydum. Bana başkalarından duyulan şeylerin geçersiz olduğunu söylediler."

"Şu anda mahkemede değiliz madam."

"Doğrusu size fazla bir şey anlatamayacağım. Bu olaydan sonra MacKenzie'ler kıyameti kopardılar. Bütün bildiğim bu kadar. Onlar Rex'in McKenzie'yi dolandırdığını iddia ettiler. Rex'in böyle bir şey yaptığından eminim. O çok zeki fakat hilekâr bir adamdı. Ama herhalde MacKenzie'yi büyük bir ustalıkla dolandırdı. Tereyağından kıl çeker gibi yaptı bu işi. Sonunda da MacKenzie'ler hiçbir şey kanıtlayamadılar. Bayan MacKenzie dengesiz bir kadındı. Buraya gelerek, intikam alacağını haykırdı, tehditler savurdu. Gülünç, melodrama kaçan bir sahneydi bu. Kadın biraz deliydi sanırım. Gerçekten bu olaydan bir süre sonra tımarhaneye gitti. Buraya geldiği zaman yanında iki küçük çocuk vardı. Zavallılar çok korkmuşlardı. Kadın çocuklarını intikam almaları için büyüteceğim, diye haykırdı. Saçma sapan işler. Bütün bildiğim bu kadar. Yalnız şunu da ekleyeyim. Karatavuk madeni Rex'in ilk dolandırıcılığı değildi. Eğer biraz eşerseniz daha böyle bir sürü olay çıkar ortaya. Bu karatavuk olayını nereden duydunuz? Yoksa MacKenzie'lerle ilgili bir şey mi buldunuz?"

"MacKenzie ailesi ne oldu madam?"

Bayan Ramsbottom omzunu silkti. “Bilmiyorum. Doğrusunu söylemek gerekirse Rex’in McKenzie’yi öldürdüğünü pek sanmıyorum. Fakat adamı rahatlıkla ölüme terk etmiştir. Tanrı’nın gözünde bu aynı şey tabii. Ama yasaya göre öyle değil. Eğer Rex böyle yaptıysa, sonunda da cezalandırılmış demektir. Size söyleyebileceğim başka bir şey yok. Bana soru sormanızın da yararı yok.”

Müfettiş Neele, “Anlattıklarınız için teşekkür ederim,” dedi.

Effie Ramsbottom onun arkasından seslendi. “O Marple denilen kadını buraya yollayın. Belki benim kadar dindar değil ama hayır işlerinden çok iyi anlıyor doğrusu.”

Müfettiş Neele birkaç yere telefon etti. Önce Avukat Ansell ve Wor-rall’a, sonra da Golf Kulübü’ne. Hay’e evden kısa bir süreliğine ayrılacağını ve buraya gelmesini söyledi.

“Önce bir avukatın yazıhanesine gideceğim. Daha sonra da mühim bir şey olursa beni Golf Otel’de bulabilirsiniz.”

“Peki efendim.”

Müfettiş Neele omzunun üzerinden ekledi. “Karatavuklar hakkında da bilgi toplamaya çalış.”

Hay şaşkın şaşkın tekrarladı. “Karatavuklar hakkında mı efendim?”

“Evet, öyle dedim. Kahvaltıda tavuk yiyip yemediklerini öğrenmeni istemiyorum. Sadece karatavuklar hakkında bilgi edin.”

Hay hayretle bakakaldı. “Emredersiniz efendim.”

17

Müfettiş Neele, küçük bir avukatlık firmasının ortaklarından Bay Ansell’i ziyaret etti. Avukat haklarını korumaktansa elinden geldiğince polise yardım etmeye hevesli biriydi.

Avukat Ansell, “Evet,” dedi. “Bayan Adele Fortescue’nun vasiyetnamesini biz hazırladık. Tabii Bayan Fortescue bu iş için kocasının avukatlarına gitmeyi pek istemiyordu.”

“Vasiyetnamenin şartları?”

Ansell öksürdü. “Bayan Adele Fortescue her şeyini Vivian Dubois’e bırakıyordu...” Müfettişe baktı. “Anladığım kadarıyla genç kadın pek zengin değilmiş.”

Müfettiş Neele başını salladı. Bir taraftan da, Adele Fortescue vasiyetnamesini yaptığı sırada gerçekten öyleydi, diye düşünüyordu. “Fakat ondan sonra Rex Fortescue öldü ve genç kadına yüz bin sterlin kaldı. Herhalde bu para şimdi Vivian Dubois’in.”

Müfettiş Neele, Golf Otel’de Vivian Dubois’i kendisini endişeyle bekler buldu. Genç adam, oradan ayrılmayı düşünüyordu. Hatta müfettiş kendisine telefon ettiği sırada bavullarını toplamaktaydı.

Genç adam, “Beni burada tutmanız çok anlamsız Müfettiş Neele,” diye söze başladı. “Başka yerde halletmem gereken işlerim var.”

Neele nazikçe gülümsedi. “Sizin çalıştığınızı bilmiyordum Bay Dubois.”

“Ne yazık ki son zamanlarda hemen herkes çalışmak zorunda.”

“Bayan Adele Fortescue’nun ölümü sizi çok sarsmış olmalı. Onunla dosttunuz değil mi?”

Dubois başını salladı. “Evet. Hoş bir kadındı. Birlikte arada sırada golf oynardık.”

“Herhalde onu çok arayacaksınız?”

“Gerçekten öyle.” Genç adam içini çekti. “Doğrusu korkunç bir olay bu.”

“Zannedersem onun öldürüldüğü gün, öğleden sonra kendisine telefon etmişsiniz?”

“Öyle mi? Doğrusu pek hatırlamıyorum.”

“Saat dörtte telefon etmişsiniz.”

“A, evet. Öyle sanırım.”

“Onunla ne hakkında konuştuğunuzu da hatırlamıyor musunuz, Bay Dubois?”

“Öyle önemli bir şeyden söz etmedik. Ona kendisini nasıl hissettiğini, bir şeye ihtiyacı olup olmadığını sordum. Kocasının ölümü hak-

kında yeni bir şey öğrenip öğrenmediğini merak ediyordum... Böyle zamanlarda sorulan şeylerdi bunlar.”

Müfettiş Neele, “Anlıyorum,” dedi. “Sonra da yürüyüşe çıktınız, değil mi?” diye sordu.

“Şey... evet, çı... çıktım. Daha doğrusu yürüyüş yapmadım. Biraz golf oynadım.”

Neele dostça bir tavırla başını salladı. “Sanmıyorum, Bay Dubois... O gün golf oynamadınız. Otelin kapıcısı o gün sizin Porsuk Ağacı Kulübesi’ne doğru gittiğinizi görmüş.”

Vivian Dubois’le göz göze geldiler. Sonra genç adam korkuyla gözlerini kaçırdı. “Korkarım hatırlamıyorum Müfettiş Neele.”

“Belki de Adele Fortescue’yu görmeye gittiniz.”

Dubois çabucak, “Ne münasebet!” diye bağırdı. “Evin yakınına bile gitmedim.”

“O halde nereye gittiniz?”

“Üç Güvercin Villası’na kadar o yoldan ilerledim. Sonra da döndüm ve golf sahasının yanından saptım.”

“Porsuk Ağacı Kulübesi’ne gitmediğinizden emin misiniz?”

“Kesinlikle eminim, Müfettiş Neele.”

Neele başını salladı. “Yapmayın Bay Dubois bizimle açıkça konuşmanız çok daha iyi olur. Oraya gitmenizin gayet masum ve makul bir sebebi var herhalde.”

“Ben o gün Bayan Adele Fortescue’yu görmeye gitmedim.”

Müfettiş ayağa kalktı. “Bence sizi de sorguya çekmemiz daha doğru olacak. Bu sırada avukatınız da yanınızda bulunabilir.”

Vivin Dubois’in rengi soldu. Yakışıklı çehresi şimdi yeşilimsiydi. “Beni tehdit ediyorsunuz... Beni tehdit ediyorsunuz...”

“Ne ilgisi var...” Müfettiş Neele’in sesi hayret doluydu. “Bizim böyle bir şey yapmamıza kesinlikle izin verilemez. Tersine, ben size bazı haklarınız olduğunu hatırlatmaya çalışıyordum.”

“Benim bu işle hiçbir ilgim yok! Hiçbir ilgim!”

“Yapmayın, Bay Dubois. Siz o gün dört buçukta Porsuk Ağacı Kulübesi’ndeysiniz. Pencereden bakan biri sizi bahçede gördü.”

“Bahçede dolaştım ama eve hiç girmedim.”

Müfettiş Neele kaşlarını kaldırdı. “Öyle mi? Evin yan kapısından ikinci kata çıkmadınız mı? Yavaşça Adele Fortescue’nun kendi oturma odasına süzülmediniz mi? Oradaki yazı masasında bir şey aramadınız mı?”

Dubois somurttu. “Herhalde mektuplar sizde... O budala Adele bunları saklamış olacak. Oysa bana onları yaktığına dair yemin etmişti. Fakat düşündüğünüz türde mektuplar değil onlar.”

“Yani Adele Fortescue’la samimi olduğunuzu inkâr mı ediyorsunuz, Bay Dubois?”

“Hayır, ne münasebet. Mektuplar sizde. Artık böyle bir şeye nasıl kalkışabilirim? Sadece mektuplarda gizli kapaklı imalar bulunduğunu sanmanızı istemiyorum. Bizim... Adele’in... Rex Fortescue’yu ortadan kaldırmayı düşündüğünü zannetmeyin. Ben öyle bir adam değilim!”

“Fakat belki de Adele Fortescue öyle bir kadındı.”

Vivian Dubois bağırdı. “Saçma! Adele de öldürülmedi mi?”

“Evet, evet.”

“Kocasını öldüren adam onu da zehirlemiş olamaz mı?”

“Olabilir... Tabii olabilir. Fakat başka ihtimaller de var. Örneğin... Tabii bunların hepsi varsayım Bay Dubois... Örneğin Adele Fortescue kocasını ortadan kaldırdı. Fakat adamın ölümünden sonra başka biri için büyük bir tehlike oluşturmaya başladı. Ona yardım etmeyen, ama kadına cesaret veren, onun bu cinayeti işlemesine neden olan biri. Bu yüzden kadın bu kişi için tehlikeli olabilirdi.”

Dubois kekeledi. “Be-be-beni suçlayamazsınız. İmkânsız bu.”

Müfettiş Neele, “Belki biliyorsunuz,” dedi. “Adele Fortescue bir vasiyetname hazırlamış. Bütün parasını, malını mülkünü size bırakıyordu.”

“Para pul istemem. Hiçbir şey istemem.”

Müfettiş Neele konuşmaya devam etti. “Tabii aslında kadının fazla bir şeyi yoktu. Birkaç mücevher ve bir kürk, fazla parası olduğunu da sanmıyorum.”

Dubois hayretle ona baktı. Ağzı bir karış açık kalmıştı. “Fakat ben Adele’in kocasının...” Duraksadı.

“Evet, Bay Dubois?” Neele’nin sesi buz gibiydi. Bu çok ilgi çekici. Ben de Rex Fortescue’nun vasiyetnamesinin şartlarını bilip bilmediğinizi merak ediyordum...”

Müfettiş Neele, Golf Otel’de Vivian Dobois’ten sonra Gerald Wright’la konuştu. Elaine Fortescue’nun sevgilisi zayıf, ukala, kendisini herkesten yüksek gören bir gençti. Müfettiş onun boy bos bakımından Vivian Dubois’e benzediğini fark etti.

Gerald, “Size ne gibi bir yardımda bulunabilirim, Müfettiş Neele?” diye sordu.

“Bize biraz bilgi vereceğinizi düşünüyorduk, Bay Wright.” Sizden Porsuk Ağacı Kulübesi’ndeki son olaylarla ilgili bazı şeyler öğrenmek istiyorduk. Olanları duydunuz tabii?” Müfettiş Neele’nin sesinde hafif bir alay seziliyordu.

Gerald Wright ukalaca bir tavırla güldü. “Duymak sözcüğü pek de uygun değil. Gazeteler bu olaylardan başka hiçbir şeyden söz etmiyorlar. Bizim basın kana ne kadar düşkün! Ne biçim bir çağda yaşıyoruz. Bir tarafta atom bombası yapıyorlar. Bana soracak bazı sorularınız olduğunu söylediniz. Bunların neler olduğunu tahmin edemiyorum porsuk ağacı olayını bilmiyordum. Bay Rex Fortescue öldürüldüğü zaman ben Man Adası’ndaydım.”

“Olaydan hemen sonra buraya geldiniz değil mi Bay Wright? Zannedersem Elaine Fortescue size telgraf çekti?”

“Bizim polis de her şeyi biliyor. Öyle değil mi? Evet Elaine beni çağırdı. Tabii ben de hemen kalkıp geldim.”

“Anladığıma göre pek yakında Bayan Fortescue’yla evlenecekmişsiniz?”

“Evet, Müfettiş Neele. Buna bir itirazınız olmadığını umarım.”

“Bu sadece Bayan Fortescue’yu ilgilendiren bir sorun. Anladığıma göre aranızdaki bağ oldukça eski. Onunla altı yedi ay önce tanışmışsınız sanırım?”

“Evet, öyle.”

“Bayan Fortescue’yla nişanlıymışsınız. Fakat Bay Fortescue evlenmenize izin vermemiş. Size kızı kendisinden izinsiz evlendiği takdirde kendisine kesinlikle para vermeyeceğini söylemiş. Bunun üzerine siz de nişanı bozarak buradan ayrılmışsınız.”

Gerald Wright, Müfettiş Neele’ye acıyormuş gibi bir tavırla gülmüsedti. “Konuyu pek de kaba bir şekilde anlattınız Müfettiş Neele. Aslında ben fikirlerimin kurbanı oldum. Rex Fortescue korkunç derecede bencil ve kendi çıkarı için her şeyi yapan birisiydi. Tabii inançlarımı ve fikirlerimi para uğruna kurban edemezdim.”

“Fakat 50.000 sterlin mirasa konmuş bir kızla evlenmeye hiçbir itirazınız yok.”

Gerald mutlulukla güldü. “Tabii yok, Bay Müfettiş. Bu parayı cemiyete yararlı bir şekilde kullanacağız. Fakat herhalde buraya benim mali durumum veya fikirlerim hakkında konuşmaya gelmediniz?”

“Hayır Bay Wright. Sizinle basit bir meseleyi görüşecektim. Bildiğiniz gibi Adele Fortescue 5 Kasım günü öğleden sonra siyanürden zehirlenerek öldü. Siz o sırada Porsuk Ağacı Kulübesi’nin yakınında olduğunuz için belki olayla ilgili bir şey duymuş veya görmüş olabilirsiniz diye düşündüm.”

“Benim Porsuk Ağacı Kulübesi’nin yakınında olduğumu da nereden çıkardınız?”

“O gün dördü çeyrek geçte otelden ayrıldınız. Porsuk Ağacı’na giden yolda ilerlediniz. Bundan da oraya gittiğiniz sonucuna vardım tabii.”

Gerald Wright, “Bunu düşünmedim değil,” dedi. “Fakat sonra bunun anlamsız olacağına karar verdim. Zaten Elaine’le altıda otelde buluşmayı kararlaştırmıştık. Ama caddeden sonra yolda ilerledim ve altıya doğru otele döndüm. Fakat Elaine gelmedi. Tabii bu şartlar altında gelmesi imkânsızdı.”

“Yolda birilerine rastladınız mı, Bay Wright?”

“Zannedersem yanımdan birkaç araba geçti. Fakat tanıdık kimseyi görmedim. Bunu demek istiyorsunuz değil mi? Yol, bir patikadan farksızdı. Otomobillerin geçemeyeceği kadar da çamurluydu.”

“Demek otelden ayrıldığınız anda... yani dördü çeyrek geçeyle altı arasında nerede olduğunuzu yalnız sizden öğrenebileceğiz?”

Gerald Wright yine ukalaca bir tavırla güldü. “Bu ikimiz için de üzülecek bir şey Müfettiş Neele ama ne yaparsınız?”

Müfettiş Neele usulca, “O halde biri Porsuk Ağacı Kulübesi’ndeki sahanlık penceresinden baktığını ve sizi 4.35’te bahçede gördüğünü iddia ettiği takdirde...” diye mırıldandı. Fakat cümlesini tamamlamadı.

Gerald Wright kaşlarını kaldırarak başını salladı. “O sırada karanlık basmaya başlamış olmalı. Onun için kimi gördüklerinden pek emin olamazlar.”

“Bay Vivian Dubois’i tanıyor musunuz? O da bu otelde kalıyor.”

“Dubois? Dubois? Hayır tanıdığımı sanmıyorum. Sözüne ettiğiniz süet ayakkabılara meraklı, uzun boylu, esmer adam mı?”

“Evet. O da aynı gün yürüyüşe çıkmış. Otelde ayrılarak Porsuk Ağacı’na doğru ilerlemiş. Yolda kendisine rastladınız mı?”

“Hayır, hayır. Rastladığımı söyleyemeyeceğim.” Gerald Wright’ın yüzünde ilk kez bir kaygı belirmişti.

Müfettiş Neele düşünceli bir tavırla, “O gün hava pek de yürüyüşe uygun değildi,” dedi. “Bilhassa hava karardıktan sonra çamurlu bir yolda yürümek pek de hoş bir şey olmasa gerek. Ama nedense o gün herkes yürüyüşe çıkmak istemiş.”

Müfettiş Neele eve döndüğü zaman Komiser Yardımcısı Hay onu memnun bir tavırla karşıladı.

“İstedığınız gibi karatavuk meselesini öğrendim efendim.”

“Öyle mi?”

“Evet efendim. Böreğin içindeymiş bunlar. Pazar akşamı için hazırlanan soğuk börekte. Biri kilerde böreğin üzerini açmış. İçindeki etleri çıkarmış. Daha başka ne varsa iyice boşaltmış. Bunların yerine ne koymuş dersiniz? Bahçıvan kulübesinden aldığı kokmuş karatavukları. İğrenç bir şaka bu, değil mi, efendim?”

“Müfettiş Neele mırıldandı. *“Krallara yaraşır bir yemek değil mi bu?”*

Hay hayretle arkasından bakarken uzaklaştı.

Bayan Ramsbottom, “Bir dakika,” dedi. “Galiba bu sefer pasyans açılıyor,” dedi. Bir Papaz’la, bunun üzerine dizdiği kâğıtları boş bir yere geçirdi. Siyah sekizlinin üzerine kırmızı bir yedili koydu. Maça birlesinin üzerine ikili, üçlü, dörtlü ve beşliyi attı.

“Buna çift pasyans derler. Her zaman açılmaz.” Memnun bir tavırla arkasına yaslandı. Sonra da başını çevirerek şöminenin yanında duran genç kadına baktı. Demek sen Lance’ın karısısın?”

Yukarıya, Effie Ramsbottom’un huzuruna çağırılmış olan Pat sadece başını salladı. “Evet.”

Bayan Ramsbottom mırıldandı. “Uzun boylusun. Çok sağlıklı görünüyorsun.”

“Gerçekten sağlıklıyım.”

Effie Ramsbottom sevinçle başını salladı. “Percival’in karısı sarı bir şey. Durmadan çikolata şekerleme yiyor, fazla da hareket etmiyor. Otur, yavrum, otur. Yeğenimle nerede tanıştın?”

“Kenya’da. Oraya dostlarımın yanına gitmiştim.”

“Daha önce de evlenmişsin sanırım.”

“Evet. İki kez.”

Effie Ramsbottom manidar bir şekilde burnunu çektı. “Herhalde boşandın?”

Pat, “Hayır,” diye cevap verdi. “Sesi hafifçe titremeye başlamıştı. İkisi de... öldü. İlk kocam bombardıman uçağı pilotuydu. Savaşta öldü.”

“Ya ikinci kocan? Hım... dur bakayım biri bana bundan söz etmişti sanırım. O kendisini vurdu değil mi?”

Pat başını salladı.

“Suç sende miydi?”

Pat, “Hayır,” dedi. “Suç bende değildi.”

“O at yarışlarına meraklıydı galiba?”

“Evet.”

Bayan Ramsbottom homurdandı. “Ömrümde hiç at yarışına gitmedim. Bahislere girmek... İskambil oynamak... Şeytan işi bunlar.”

Pat cevap vermedi.

Effie Ramsbottom ekledi. “Sinema ve tiyatroya da adımımı atmam... Neyse... Dünya çok kötüleşti artık. Bu evde de birçok kötülük oluyordu bu yüzden Tanrı’nın gazabına uğradılar.”

Pat hâlâ ne söyleyeceğini bilemiyordu. Genç kadın kendi kendine, acaba Lance’ın Effie teyzesi deli mi, diye düşünüyordu. Fakat yaşlı kadının zeki bakışları da kendisini biraz şaşırtıyordu.

Effie teyze, “Lance’la evlenince bu ailenin bir üyesi oldun,” dedi. “Aile hakkında ne biliyorsun?”

Pat mırıldandı. “İnsan evlendiği adamın ailesi hakkında ne bilebilir?”

“Hım... Bak bu bakımdan haklısın. Çok haklısın. Sana şunu söyleyeyim. Kız kardeşim budalaydı. Rex ahlaksızın tekiydi. Percival sinsidir. Lance ise daima ailenin en kötü kişisi sayılır.”

Pat hemen kocasını savundu. “Bence saçma bu.”

Birdenbire Effie Ramsbottom beklenmedik bir şey söyledi. “Belki de haklısın. İnsanlara etiket yapıştırmak doğru değildir. Fakat Percival’i sakın aşağı görme. Üzerine iyi insan damgası vurulan çoğu kimselerin aptal olduğu düşünülür. Oysa Percival hiç budala değildir. Tersine bütün ukalalığına karşın oldukça zekidir. Ondan hiç hoşlanmam. Sana şunu da söyleyeyim. Lance’e hiç güvenmem. Hareketleri hiç hoşuma gitmez. Ama yine elimde olmadan onu severim... Deli dolu bir çocuktur o. Daima öyleydi zaten. Onun dizginlerini daima elinde tut. Fazla ileri gitmesine engel ol. Ona, Percival’i adam yerine koymamak gibi bir budalalık etmemesini de söyle. Percival’in sözlerine kesinlikle inanmasın. Bu evdekilerin hepsi de yalancıdır.” Yaşlı kadın, derin bir memnuniyetle ekledi. “Hepsi de cezalarını çekecekler.”

Müfettiş Neele’nin Scotland Yard’la yaptığı telefon konuşması sona eriyordu.

Karşı taraftan müdür yardımcısı, akıl hastanelerine haber yollarız,” dedi. “Böylece istediğin şeyi de öğreniriz. Tabii kadın ölmüş olabilir.”

“Herhalde. Aradan uzun zaman geçmiş.”

Eski günahların gölgeleri uzundur. Bunu Bayan Ramsbottom söylemişti. Hem de ona bir imada bulunuyormuş gibi anlamlı bir tavırla, müdür yardımcısı mırıldandı. “Çok garip bir varsayım bu.”

“Ben de bunun farkındayım efendim. Fakat buna aldırmazlık da edemeyiz. Sanki her şey yerli yerine oturuyor...”

“Evet... evet... çavdar... karatavuklar... Fortescue’nun küçük ismi...”

Neele, “Diğer ihtimallerin de üzerinde duruyorum,” dedi. “Dubois’in katil olması ihtimal dahilinde. Wright da öyle. Gladys onlardan birini yan kapının dışında görmüş olabilir. Belki de kız o yüzden ikinci tepsiyi holde bırakarak, ne olduğunu anlamak için dışarı çıktı. O zaman katil kendisini hemen oracıkta boğdu. Sonra da cesedi sürükleyerek çamaşır ipinin asılı olduğu yere götürdü. Burnuna da o mandalı taktı...”

“Çılginca bir şey bu! Üstelik iğrenç del!”

“Evet. O ihtiyarı yani Bayan Marple’ı da bu sinirlendirdi. Çok sevimli bir ihtiyar. Bir hayli de zeki. Eve de girdi. Böylece Bayan Ramsbottom’a yakın olacak. Onun olup bitenlerden hemen haberdar olacağından da eminim.”

“Şimdi ne yapacaksın Neele?”

“Londra’daki avukatlarla randevum var. Rex Fortescue’nun işleri hakkında bilgi almak istiyorum. Uzun yıllar önce olmasına rağmen şu karatavuk meselesini de iyice öğrenmek niyetindeyim.”

Avukat Bay Billingsley oldukça nazik bir adamdı. Aslında karşındakine detaylı bilgi verir gibi bir tavır takınır ama hiçbir şey söylemezdi. Bu, Müfettiş Neele’nin avukatla ikinci görüşmesiydi. Fakat adamın bu kez bildiklerini polise açıklamak niyetinde olduğu anlaşılıyordu.

“Çok garip bir olay bu... Çok garip... Şimdiye kadar meslek hayatımda böyle bir vakayla karşılaştığımı hiç hatırlamıyorum.”

Müfettiş Neele, “Bay Billingsley,” dedi. “Açıkcası herkesin yardımına ihtiyacımız var.”

“Bu bakımdan bana güvenebilirsiniz efendim. Size elimden geldiği kadar yardım etmeye çalışacağım.”

“Size önce şunu soracağım. Rex Fortescue’yu iyi tanır mıydınız? Onun şirketi hakkında bilginiz var mı?”

“Rex Fortescue’yu oldukça iyi tanırdım. On altı yıldan beri hukuki işleriyle biz ilgileniyoruz. Fakat onun işlerini yalnızca bizim avukatlık firması takip etmiyordu.”

Müfettiş Neele başını salladı. Billingsley, Horsethorpe & Walters herkesin saygısını kazanmış kimselerdi. Ciddi işlere bakarlardı onlar. Neele, Rex Fortescue’nun karışık işleri için başkalarından yararlandığını biliyordu.

Billingsley, “Öğrenmek istediğiniz nedir?” diye sordu. “Size onun vasiyetnamesi hakkında bilgi vermiştim.”

Müfettiş Neele gülümsedi. “Beni şimdi Rex Fortescue’nun karısının vasiyetnamesi ilgilendiriyor. Bay Fortescue’nun ölümü üzerine ona yüz bin sterlin kalmıştı değil mi?”

“Billingsley başını salladı. “Oldukça hatırı sayılır bir para bu. Aramızda kalsın Müfettiş Neele. Fakat şirket bu parayı vermekte zorluk çekecek.”

“Demek şirket fazla bir şey kazanmıyor?”

Billingsley, “Açıkçası,” dedi. “Şirket iflasa sürükleniyor. Bir buçuk yıldan beri durum böyle. Tabii bu aramızda Müfettiş Neele.”

“Peki bu iflasın belirli bir sebebi var mı?”

“Evet. Bu sebep Rex Fortescue’nun kendisi diyebilirim. Bu son yıl Rex Fortescue adeta bir çılgın gibi hareket etti. Sağlam hisse senetlerini satıyor, sonunun ne olacağı bilinmeyenleri alıyordu. Üstelik gayet garip bir şekilde yüksekten atarak, övünüyordu. Söz de dinlemiyordu. Oğlu Percival buraya gelerek, babasına durumu anlatmamı istedi. O elinden geleni yapmış fakat Rex Fortescue’ya söz geçirememişti. Ben de elimden geleni yaptım. Ama Rex Fortescue söz dinleyecek halde değildi. Doğrusu adam çok değişmişti.”

Müfettiş Neele, “Fakat öyle endişeli, üzgün bir hali yoktu, değil mi?” diye sordu.

“Hayır, hayır. Tersine. Dediğim gibi çok övünüyordu.”

Müfettiş Neele başını salladı. Kafasında beliren fikri gitgide kuvvetleniyordu. Percival’le babasının son zamanlarda neden geçinemediklerini anlamaya başlamıştı.

“Billingsley sözlerini sürdürdü. “Fakat bana karısının vasiyetnamesini sormanız gereksiz. Çünkü ben böyle bir vasiyetname hazırlamadım.”

Neele, “Bunu biliyorum,” dedi. “Ben sadece kadının bırakacak parası olup olmadığını tekrar öğrenmek istedim. Kısacası... yüz bin sterlin.”

Billingsley başını salladı. “Hayır, hayır. Bu konuda yanılıyorsunuz, efendim.”

“Yani... bu para Adele Fortescue’ya hayatta olsaydı eşit parçalara bölünüp mü verilecekti?”

“Hayır, hayır... Bu para kendisine doğrudan doğruya verilecekti aslında vasiyetnamede bununla ilgili bir şart da vardı. Yani... Adele Fortescue yüz bin sterlini kocasının ölümünden bir ay sonra alacaktı. Kadına bu para Rex Fortescue’nun ölümünden sonra hayatta kalmış olsaydı verilecekti. Son zamanlarda birçok vasiyetnameye bu şartı koyuyoruz. Bunun nedeni de uçak kazaları tabii. Bir karıkoca, aynı uçak kazasında öldükleri zaman hangisinin daha sonra öldüğü, kimin mirasçısı olduğunu saptamak çok güç.”

Müfettiş Neele, hayretle avukata bakıyordu.

“O halde Adele Fortescue’nun mirasçısına bırakacak parası yoktu. Peki o para ne olacak?”

“Artık o yüz bin sterlin şirketin.”

“Tabii bir bakıma bu Percival’e kalıyor da sayılabilir...”

Billingsley, “Evet,” dedi. “Percival Fortescue’ya kalıyor.” Sonra da ihtiyatı bir tarafa bıraktı. “Açıkçası şirketin de bu paraya çok ihtiyacı var.”

Müfettiş Neele’nin doktor arkadaşı içini çekti. Siz polisler de ne garip sorular soruyorsunuz...”

“Haydi Bob, söyle.”

“Neyse yalnızız. Sonradan bir iddiada bulunamazsınız. Fakat tahmininin doğru olduğunu sanıyorum. Anlattıklarından adamda protein eksikliğinden doğan dengesizlik olduğu anlaşılıyor. Aile de bundan şüphelenmiş ve onun doktora gitmesini istemiş. O buna yanaşmamış tabii. Belirtiler tanımladığın gibidir. Megalomani yanlış kararlar vermek, öfke, övünme ve yüksek hayaller. Örneğin kendilerini ticari alanda bir dâhi sanmak. Bu derde tutulanlar, kendilerine engel olunmadıkça koskoca bir şirketi iflasa sürükleyebilirler. Ama onlara engel olmak kolay değildir. Özellikle senin amacını anladıkları zaman... Evet, arkadaşlarının şansı varmış ki adam ölmüş.”

Neele mırıldandı. “Onlar benim arkadaşım değil...” Sonra daha önce söylemiş olduğu bir sözcüğü yineledi. “*Hepsi de iğrenç insanlar...*”

19

Bütün Fortescue ailesi Porsuk Ağacı Kulübesi’nin misafir salonunda toplanmıştı. Şöminenin rafına dayanmış olan Percival Fortescue konuşuyordu.

“Pekâlâ pek güzel ama... durum hiç de hoş değil. Polisler gelip gidiyor fakat bize hiçbir şey söylemiyorlar. Belki bazı ipuçlarını izliyorlar. Ama bu arada ortada bir şey yok. İnsan bir plan yapamıyor, gelecek hakkında karar veremiyor.”

Jennifer atıldı. “Düşüncesizlik bu... Budalalık...”

Percival devam etti. “Evden ayrılmamıza hâlâ izin verilmiyor. Fakat kendi aramızda gelecekle ilgili kararlarımızdan söz edebiliriz sanırım. Sen Elaine? Zannedersen sen... ismi neydi onun... hah... Gerald Wright... Sen onunla evleneceksin değil mi?... Ne zaman?”

Elaine, “En kısa zamanda,” diye cevap verdi.

Percival kaşlarını çatı. “Yani altı ay sonra mı?”

“Ne münasebet! Neden altı ay bekleyelim?”

Percival, “Böylesi daha uygun olur,” dedi.

Elaine homurdandı. “Saçma. Bir ay. En fazla bir ay bekleyeceğiz.”

Percival omzunu silktilti. “Sen bilirsin. Peki evlendikten sonra ne yapacaksın? Buna karar verdiniz mi?”

“Bir okul açmayı düşünüyoruz.”

Percival başını salladı. “Sonu belli olmayan bir iş bu. Tehlikeli. Çalışacak adam yok. Uygun öğretmen bulmak çok güç. Aslında fena bir fikir değil. Fakat ben senin yerinde olsaydım, bu işe girişmeden önce iyice düşünürdüm.”

“Biz iyice düşündük. Gerald bu ülkenin geleceğinin uygun bir eğitimle olacağına inanıyor.”

Percival, “Öbür gün Bay Billingsley’i göreceğim,” dedi. Onunla mali sorunları da konuşacağız. Geçen gün bana, “Elaine babasından kalan parayı şirketten çekmesin,” dedi. Tabii şartlı olarak... Bunun işletilmesinden gelecek kârı da kendisi ve çocukları harcar. Bence bu hiç de fena bir fikir değil.”

Elaine bağırdı. “Olmaz. Okulu açmamız için o para bize gerek. Satılık bir ev var. Tam bize göre. Ev, Cornwall’da. Geniş bahçeli, güzel bir bina. Tabii buna birkaç bölüm ilave edilmesi gerek.”

“Yani bütün parayı şirketten çekecek misin? Elaine bence hiç de akıllıca bir şey değil bu.”

Elaine homurdandı. “Herhalde parayı çekmek, şirkette bırakmaktan daha akıllıca bir hareket olur. Son zamanlarda bir sürü şirket iflas etti. Val sen de babam ölmeden önce işlerin hiç de iyi olmadığını söylemiştin.”

Percival mırıldandı. “İnsan böyle şeyler söyler, canım. Fakat bütün sermayeyi çekmen, onunla okul almak, yerleştirmek ve orayı yönetmek için harcaman delilik olur. Okul başarıya ulaşmadığı takdirde ne olacak? Beş parasız kalacaksın.”

Elaine inatla, “Okul başarıya ulaşacak,” dedi.

“Ben seni destekliyorum...” Bir koltuğa uzanırcasına oturmuş olan Lance, kız kardeşine cesaret vermek istermiş gibi bakıyordu. “Bu işi bir

dene bakalım Elaine. Bana kalırsa seninki pek garip bir okul olacak. Ama istediğin de bu. Senin ve Gerald'ın istediği. Paranı kaybetse bile, hiç olmazsa istediğin bir şeyi yapmış olmanın zevkini yaşarsın.”

Percival öfkeyle, “Senden de böyle bir söz beklenirdi Lance,” diye atıldı.

Lance başını salladı. “Biliyorum, biliyorum... Ben savurgan ve kötü bir adamım. Fakat bana sorarsan hayatın zevkini senden çok ben çıkardım, oğlum.”

Percival soğuk bakışlarla onu sözdü. “Bu ‘zevk’ sözcüğüyle ne demek istediğine bağlı... Böylece sıra senin planlarına gelmiş oldu Lance. Herhalde sen Kenya’ya döneceksin. Veya Kanada’ya gideceksin... Everest Tepesi’ ne tırmanacaksın. Ya da buna benzer delice bir şey yapacaksın.”

Lance sordu. “Bu da nereden geldi aklına?”

“Sen İngiltere’de oturmaktan pek hoşlanmazdın. Öyle değil mi?”

Lance mırıldandı. “Yıllar geçtikçe insan değişiyor. İçinde bir yere yerleşme isteği oluşuyor. Percival oğlum biliyor musun, şöyle ciddi bir iş adamı olmayı denemeyi düşünüyorum.”

“Yani...”

“Yani ben de seninle birlikte şirkette çalışacağım.” Lance gülümsedi. “Tabii senin hissen daha fazla. Aslan payı seninki. Benimki pek az. Fakat yine de hissem var. Onun için şirkette çalışmak benim de hakkım. Öyle değil mi?”

“Şey... tabii. Öyle olmasına öyle. İnan bana şirkette canın çok sıkılacak.”

“Bilmem ki... Sıkılacağımı hiç sanmıyorum.”

Percival kaşlarını çatı. “Ciddi misin Lance? Gerçekten şirkette çalışacak mısın?”

“Bu işlere burnunu sokmak isteyeceğin anlamına mı geliyor? Evet. Gerçekten öyle yapacağım.”

Percival başını salladı. “Açıkcası şirketin durumu kötü. Bunu nasıl olsa öğreneceksin. Elaine parasını alma konusunda ısrar ederse bu bizi epey zorlar.”

Lance, kız kardeşine döndü. “Gördün mü, Elaine? Para varken hisseni alıp kaçmakta çok haklısın.”

“Lance rica ederim.” Percival’in sesi öfkeliydi. “Bu şakaların hem yersiz hem tatsız.”

Jennifer de atıldı. “Sözlerine biraz dikkat etsen iyi olur Lance.”

Gruptan uzakta, pencerenin yakınında oturmakta olan Pat hepsini teker teker süzdü. Lance, Percival’in damarına basacağını söylediği zaman bunu kastetmişti galiba. Percival’in o eski sakın ve soğukkanlı hali kalmamıştı artık.

Tekrar öfkeyle, “Ciddi misin Lance?” diye sordu.

“Çok ciddiylim.”

“O işte kalamayacaksın. Çok geçmeden canın sıkılacak.”

“Sıkılmam. Düşün, benim için ne büyük bir değişiklik. Şehirde bir büro. Daktilocular girip çıkıyor. Tamam. Bayan Grosvenor gibi sarışın bir sekreter isterim. Kadının adı Grosvenor’du değil mi? Herhalde onu hemen kovdun? Ama ne olursa olsun ben yine ona benzeyen bir sekreter istiyorum. ‘Evet, Bay Lancelot... Hayır, Bay Lancelot... Çayınız, Bay Lancelot.’”

Percival homurdandı. “Aptallığı bırak şimdi.”

“Neden bu kadar kızırıyorsun ağabeyciğim? Dertlerini benimle paylaşmak hoşuna gitmeyecek mi?”

“İşlerin ne kadar karmakarışık olduğundan haberin bile yok.”

“Öyle mi? Bütün bunları anlatman gerek.”

“Önce şunu iyice öğren. Babam, son altı... hayır bir yıldan beri adeta kendinde değişti. İnanılmayacak kadar budalaca işler yapıyordu. Değerli senetleri satıyor, adı sanı duyulmamış şirketlerininkini alıyordu. Zaman zaman parayı etrafa saçıyordu sanki. Bunu para harcama zevkini tatmak için yapıyordu.”

Lance, “Yani,” dedi. “Adamın çayına taksin karıştırmaları bütün aile için iyi oldu...”

“Yerinde bir ifade olmalı. Ama bir bakıma doğru. Bizi iflastan ancak bu kurtardı. Fakat başlangıçta çok dikkatli ve ölçülü davranmamız gerek...”

Lance başını salladı. “Ben seninle aynı kanıda değilim. İhtiyatın kimseye yararı olmamış. İnsanın bazı tehlikeleri göze alması, çıkışlar yapması gerekir. Büyük bir iş çevirmeliyiz.”

Percival, “Ben öyle düşünmüyorum,” diye cevap verdi. “İhtiyatlı ve iktisat. Parolamız bu olmalı.”

Lance omzunu silkti. “Benim parolam bu olamaz.”

Percival homurdandı. “Hissenin benimkinden az olduğunu unutma.”

“Pekâlâ pekâlâ. Ama benim de fikirlerimi açıklamaya hakkım var.”

Percival endişeli bir tavırla odada bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başlamıştı. “Yararsız Lance. Ben seni severim ama...”

Lance, ağabeyinin sözünü kesti. “Öyle mi?”

Percival onu duymamış gibiydi. “Seninle birlikte çalışabileceğimizi pek sanmıyorum. Görüş açılarımız birbirine ters düşüyor.”

Lance, “Belki böyle olması daha iyi,” diye cevap verdi.

Percival, “En iyisi,” dedi. “Ortaklığı sona erdirmek.”

“Yani hissemi alıp beni şirketten atacaksın. Öyle mi?”

“Dostum, en doğrusu da bu. Çünkü seninle anlaşamıyorum.”

“Elaine’e kalan parayı vermekte güçlük çekecekmişsin. Benim hissemi neyle satın alacaksın?”

Percival döndü. “Sana peşin para vereceğimi söylemedim. Seninle hisse senetlerini paylaşıyoruz.”

“Yani, sağlam hisse senetlerini sen alacaksın. Bana da ne olacakları bilinmeyenler kalacak öyle mi?”

Percival, “Senin böyle şeyleri yeğlediğin anlaşılıyor,” dedi.

Lance birdenbire güldü. “Bir bakıma haklısın oğlum Percival. Fakat ben artık her istediğimi yapacak durumda değilim. Pat’i de düşünmem gerek.”

İki kardeş dönüp genç kadına baktılar. Pat bir şey söylemek için ağzını açtı. Sonra yine de kapadı. Lance bir oyun oynuyordu sanırım. Bu yüzden onun işine karışmamak daha doğru olacaktı. Pat, kocasının

belirli bir şeyin peşinde olduğundan emindi. Fakat bunun ne olduğunu bilmiyordu.

Lance bir kahkaha attı. “Hisse senetlerini sıraya diz Percival’ciğim. Uydurma pırlanta madenleri, çıkarılamayan yakutlar, aydaki petrol kuyuları. Benim görüldüğüm kadar budala olduğumu mu sanıyorsun?”

Percival mırıldandı. “Evet bu hisse senetlerinin ne olacakları belli değil. Fakat günün birinde bunların birdenbire değerinin artabileceğini de unutma.”

Lance hâlâ gülüyordu. “Bakıyorum farklı konuşmaya başladın. Herhalde bana babamın en son aldığı beş para etmez hisse senetleriyle Karatavuk Madeni’ni vereceksin. Ha, aklıma gelmişken. Müfettiş sana bu Karatavuk Madeni’ni sordu mu?”

Percival yine kaşlarını çattı. “Evet sordu. Bunun sebebini de anlamadım. Ona fazla bir şey söyleyemedim tabii. O sırada sen de ben de çocuktuk. Babamın oraya gittiğini, sonra da döndüğü zaman madenin hiçbir işe yaramayacağından söz ettiğini hayal meyal hatırlıyorum.”

“Ne madeniydi bu? Altın madeni mi?”

“Sanırım. Babam geri döndüğü zaman madende hiç altın olmadığından emindi. Üstelik o bu işlerde hata yapacak bir adam da değildi.”

“Bu maden işine onu kim karıştırdı? MacKenzie adında biri galiba... Öyle değil mi?”

“Evet. MacKenzie orada öldü.”

Lance düşünceli bir tavırla mırıldandı. “MacKenzie orada öldü mü? Gerçekten, bu yüzden bir olay da çıkmamış mıydı?... Bir şeyler hatırlar gibi oluyorum. Bayan MacKenzie buraya gelmiş, babama bağırıp çağırmıştı. Ona lanet de etmişti sanırım. Eğer yanılıyorsam, kadın kocasını babamın öldürdüğünü sanıyordu.”

Percival sıkıntıyla. “Doğrusu ben böyle bir şey hatırlamıyorum,” diye mırıldandı.

Lance cevap verdi. “Ama ben hatırlıyorum. Tabii ben senden biraz küçüktüm. Belki de o yüzden bu sahne aklımda kaldı. Bence bu tiyatro

seyretmekten farksızdı... Karatavuk Madeni neredeydi? Batı Afrika'da değil mi?"

"Evet, sanırım."

Lance güldü. "Şirkete geldiğim zaman şu maden işiyle de biraz ilgileneyim."

Percival omzunu silkti. "Babamın bu konuda hata yapmadığından emin olabilirsiniz. O geri döndüğü zaman altın olmadığını söyledi. Demek ki Karatavuk Madeni'nde gerçekten altın yok."

Lance başını salladı. "Herhalde haklısın... Zavallı Bayan MacKenzie. Acaba kadına ne oldu? Ya yanında getirdiği iki çocuk? Çok garip... tabii onlar da artık koskocaman olmuşlardır."

20

Müfettiş Neele, Pinewood Akıl Hastanesi'nde ziyaretçi salonunda oturuyordu. Karşısında kır saçlı, yaşlı bir kadın vardı. Bu kadın Helen MacKenzie'ydi. Kadın altmış üç yaşında olmasına rağmen daha genç görünüyordu. Biraz uzun olan üst dudağı zaman zaman seğiriyordu. Müfettiş Neele kendisiyle konuşurken kadın, kucağında tuttuğu büyük kitaba bakıyordu. Müfettiş ise hastanenin Başhekimi Doktor Crosbie'yle yaptığı konuşmayı düşünüyordu.

Doktor Crosbie, "O buraya kendi isteğiyle geldi," demişti. "Böyle bir yere kapatılacak kadar hasta olduğunu düşünmüyorum."

"O halde tehlikeli bir deli değil?"

"Hayır değil. Çoğu zaman bizim gibi doğru dürüst konuşuyor. Şu ara yine çok iyi. Onun için kendisiyle normal bir konuşma yapabileceğinizden eminim."

Bunları hatırlayan Neele dostça bir tavır takındı.

"Benimle konuşma nezaketini gösterdiğiniz için çok teşekkür ederim madam. Adım Neele. Sizi yakın bir zamanda ölen Fortescue adında bir adam dolayısıyla aradım. Rex Fortescue. Herhalde bu ismi biliyorsunuz."

Bayan MacKenzie'nin gözleri hâlâ kitaptaydı. "Neden söz ettiğimizi anlayamadım."

"Bay Fortescue madam, Rex Fortescue."

Bayan MacKenzie, "Hayır," dedi. "Hayır. Ne münasebet."

Müfettiş Neele biraz şaşırıldı. Doktor Crosbie'nin normal dediği bu muydu?"

"Bayan MacKenzie, bana kalırsa siz onu tanıyorsunuz."

Bayan MacKenzie, "Yo," diye cevap verdi. "Dün öldü o."

Müfettiş Neele mırıldandı. "Anlıyorum." Sonra devam etti. "Zannederseniz yıllar önce onun Porsuk Ağacı adlı evine gitmişsiniz."

Bayan MacKenzie dudak büktü. "Pek gösterişli bir ev."

"Evet. Evet, öyle de denilebilir." Kısa süren bir sessizliğin ardından Müfettiş Neele konuşmaya devam etti. "Bay MacKenzie'yle, Bay Fortescue Afrika'ya madene bakmaya gittiler."

Bayan MacKenzie, "O maden kocamındı," diye cevap verdi. "Orasını o buldu. Adına tescil ettirdi. Fakat madeni işletmek için paraya ihtiyacı vardı. Rex Fortescue'ya gitti. Eğer bu konuda daha fazla bilgim olsaydı, onun bunu yapmasına izin vermezdim."

"Evet anlıyorum. Fakat dediğim gibi birlikte Afrika'ya gittiler ve kocanız orada öldü. Sıtmadan sanırım."

Bayan MacKenzie, "Kitabımı okumalıyım," dedi.

"Bayan MacKenzie, Bay Fortescue'nın bu Karatavuk Madeni işinde kocanızı dolandırdığını düşünüyor musunuz?"

Bayan MacKenzie kafasını kitaptan kaldırmadan cevap verdi. "Ne kadar budalasınız."

"Evet. Evet, herhalde öyleyim... Fakat bildiğiniz gibi bu olay yıllar önce olmuş... bu kadar zaman sonra bu olay hakkında soruşturma yapmak bir hayli güç. Sonunda bu konu kapanıp gitmiş."

"Kapanıp gittiğini kim söyledi?"

"Anlıyorum... Yani sizce bu sorun kapanmadı mı?"

"Hiçbir sorun doğru olarak bir çözüme kavuşturulmamışsa, o sorun çözümlenmiş sayılmaz. Bunu Kipling söylemiş. Son zamanlarda kimse Kipling okumuyor. Fakat büyük bir adam o."

“Peki bu sorunun bugünlerde doğru bir şekilde çözümlenebileceğinden emin misiniz?”

“Bay Fortescue öldü değil mi? Bunu kendiniz söylediniz.”

Müfettiş Neele, “Onu zehirlediler,” diye mırıldandı.

Kadın onu şaşırtan bir tavırla birdenbire güldü. “Saçma... O sıtmadan öldü.”

“Ben Bay Rex Fortescue’dan söz ediyorum.”

“Ben de öyle.” Bayan MacKenzie birdenbire başını kaldırarak açık mavi gözlerini Neele’nin yüzüne dikti. “Haydi, haydi. O da yatağında öldü değil mi? Yatağında öldü?”

Müfettiş, “Rex Fortescue, St. Jude’s Hastanesi’nde can verdi,” dedi.

Bayan MacKenzie içini çekti. “Benim kocamın, nerede öldüğünü kimse bilmiyor. Onun nasıl öldüğünden, nereye gömüldüğünden de kimsenin haberi yok... Herkes sadece Rex Fortescue’nun söylediklerini biliyor. O da yalancının biriydi.”

“Bu işte bir kötülük mü var, dersiniz?”

“Kötülük, kötülük... Tavukların yumurtladıklarını bilmiyor musunuz siz?”

“Kocanızın ölümüne Rex Fortescue’nun sebep olduğunu mu düşünüyorsunuz?”

Kadın. “Bu sabah kahvaltıda yumurta yedim,” dedi. “Gayet de taze idi. Olay 30 yıl önce olduğu için bu çok şaşılacak bir şey.”

Neele derin bir soluk aldı. Bu gidişle bir şey öğreneceğini pek sanmıyordu ama sabırla soru sormaya devam etti. “Biri Rex Fortescue’nun ölümünden bir, iki ay önce adamın yazı masasına ölü karatavuklar bıraktı. Bunu biliyor muydunuz, madam?”

“İşte çok ilginç... Çok çok ilginç.”

“Bunu kim yapmış olabilir madam? Bu konuda bir fikriniz var mı?”

“Fikirlerin kimseye bir yararı yoktur. İnsanın harekete geçmesi gerekir. Biliyor musunuz, ben de onları harekete geçebilmeleri için yetiştirdim.”

“Çocuklarınızdan mı söz ediyorsunuz?”

Kadın çabucak başını salladı. “Evet. Donald ve Ruby. Babaları öldüğü zaman biri dokuz, biri de yedi yaşındaydı. Onlara her şeyi anlattım. Her gün anlattım. İkisine de her gece yemin ettirdim.”

Müfettiş Neele öne doğru eğildi. “Onlara ne için yemin ettirdiniz?”

“Rex Fortescue’yu öldürmeleri konusunda.”

“Anlıyorum.” Müfettiş bu sözleri sanki duyduğu dünyanın en normal sözüymüş gibi bir tavırla söylemişti. “E, onlar da intikam aldılar mı bari?”

“Donald Dunkirk’e gitti. Bir daha da dönmedi. Bana onun öldüğünü bildiren bir telgraf çektiler. “Kendisinin harekât sırasında öldüğünü söylediler... Harekât... Ama istediğim gibi bir harekât değildi bu.”

“Buna çok üzıldüm madam. Ya kızınız?”

Bayan MacKenzie homurdandı. “Benim kızım yok.”

Neele, “Biraz önce ondan söz ettiniz,” dedi. “Kızınız Ruby.”

“Ruby... Evet, Ruby...” Başını Neele’ye doğru uzattı. “Ruby’ye ne yaptığımı biliyor musunuz?”

“Hayır madam. Ona ne oldu?”

Bayan MacKenzie birdenbire fısıldadı. “Kitaba bakın.”

Neele o zaman kadının dizindeki bir İncil olduğunu gördü. Çok eskiydi bu. Bayan MacKenzie kitabın baş sayfasını açtı. Buraya bir takım isimler yazılmıştı. Herhalde bir aile İncil’iydi. Eski âdete uyularak ailede yeni doğan çocuğun adı buraya geçirilmişti. Bayan MacKenzie sıksa parmağıyla son iki ismi işaret etti. Donald MacKenzie... yanında doğum tarihi. Ruby MacKenzie... yanında doğum tarihi. Fakat Ruby’nin ismi kalın bir kalemle çizilmişti.

Kadın, “Görüyor musunuz?” diye sordu. “Onun adını kitaptan sildim. Onunla olan bütün bağlarımı kestim. Kayıt meleşği Ruby’nin adını bu kitapta bulamayacak.”

“Demek kızınızın adını karaladınız? Fakat niye madam?”

Bayan MacKenzie ona kurnaz kurnaz baktı. “Bunun nedenini biliyorsunuz.”

“Fakat bilmiyorum. Emin olun madam gerçekten bilmiyorum.”

“Yeminine sadık kalmadı o. Bunu siz de biliyorsunuz?”

“Kızınız şimdi nerede madam?”

“Size söyledim ya. Benim kızım yok. Artık Ruby MacKenzie diye biri yaşamıyor.”

“Yani o öldü mü?”

“Öldü mü?” Kadın birdenbire bir kahkaha attı. “Keşke ölseydi. Bu onun için daha iyi olurdu. Daha iyi olurdu. Çok daha iyi olurdu.” İçini çekerek, sandalyesinde sıkıntılı sıkıntılı kımıldandı. Sonra gayet resmi fakat kibar bir tavır takındı. “Çok üzgünüm, fakat korkarım artık sizinle fazla konuşamayacağım. Gördüğünüz gibi zaman azaldı. Halbuki benim kitabımı bitirmem lazım.”

Bayan MacKenzie, Müfettiş Neele’nin ondan sonraki sözlerine hiç cevap vermedi. Öfkeli bir hareket yaparak İncil’i okumaya devam etti. Parmağıyla satırları takip ediyordu.

Neele kalkarak oradan ayrıldı. Başhekimle tekrar, kısaca konuştu. “Bayan MacKenzie’nin akrabaları kendisini görmeye geliyorlar mı? Örneğin kızı?”

Başhekim başını salladı. “Sanırım benden önceki arkadaşın zamanında kızı kendisini ziyarete gelmiş. Fakat bu gelişti hastayı o kadar heyecanlandırmış ki, kendisine onu bir daha ziyaret etmemesinin daha iyi olacağı söylendi. Ondan beri her şey avukatları vasıtasıyla hallediliyor.”

“Şimdi Ruby MacKenzie’nin nerede olduğunu bilmiyorsunuz, değil mi?”

“Hayır. Bu konuda hiçbir bilgim yok.”

“Örneğin evlenip evlenmediği hakkında da bir şey bilmiyor musunuz?”

“Bilmiyorum. Fakat size sadece bizimle konuşan avukatların adreslerini verebilirim.”

Neele o avukatları zaten bulup konuşmuştu. Adamlar kendisine bir şey anlatamayacaklarını, çünkü hiçbir bilgileri olmadığını söylemişler veya öyle olduğunu iddia etmişlerdi. Bayan MacKenzie için bankaya para yatırılmıştı. Bunu da onlar yönetiyorlardı. Bu işler birkaç yılda

düzene konmuştu. O zamandan beri de Ruby MacKenzie'yi görmemişlerdi.

Müfettiş Neele hastanedekilerden Ruby MacKenzie'yi tarif etmelerini istedi. Fakat yine de başarılı bir sonuç alamadı. Birçok hastaya akrabaları ziyarete geliyordu. Birkaç yıl sonra onları kolaylıkla hatırlamak güçtü. Veya insan onları birbirleriyle karıştırıyordu. Yıllardan beri hastanede çalışmakta olan başhemşire, Ruby MacKenzie'nin ufak tefek, esmer olduğunu sanıyordu. Eski hemşirelerden biri ise onun tombul ve sarışın olduğunu iddia etti.

Müfettiş Neele daha sonra müdür yardımcısıyla konuşurken, "İşte böyle efendim," dedi. "Karmakarışık bir iş bu. Fakat her şey birbirine uyuyor. Bunların bir anlamı olmalı."

Müdür yardımcısı düşünceli bir tavırla başını salladı. "Börekteki karatavukların, 'Karatavuk Madeni'yle ilgisi var... Ölünün cebinden çavdar çıktı. Adele Fortescue'nun yanında ballı çörek bulundu... Bu pek kesin değil tabii. Çok kişi çayla birlikte ballı çörek yiyebilir. Üçüncü cinayette, hizmetçi kız çorapla boğuldu. Burnuna da çamaşır mandalı takılmıştı. Evet, delice bir şey bu. Fakat göz önüne almamak da hata olur."

Neele atıldı. "Bir dakika efendim."

"Ne var?"

Müfettiş kaşlarını çatmıştı. "Demin söylediklerinizden biri yanlıştı. Bu işte bir terslik var..." Başını sallayarak içini çekti. "Fakat bunun ne olduğunu anlayamadım."

21

Lance'la Pat, Porsuk Ağacı Kulübesi'nin büyük, bakımlı bahçesinde dolaşıyorlardı.

Genç kadın, "Seni incitmek istemiyorum ama," diye mırıldandı. "Fakat bu gördüğüm bahçeler içinde en çirkinlerinden biri."

Lance cevap verdi. “Neden incineyim? Gerçekten burası çirkin mi? Doğrusu hiç dikkat etmemiştim. Ama üç bahçıvanın da durmadan çalıştıklarının farkındayım.”

Pat, “Belki de bahçenin çirkin oluşunun sebebi bu,” dedi. “Buraya çok fazla para harcanmış. Ama belli birinin zevkini ifade edecek hiçbir şey yok bahçede. Uygun redodondronlar seçilmiş, mevsimi gelince soğanlar ekilmiş... işte o kadar...”

“Peki Pat, senin bir bahçen olsaydı onu nasıl düzenlerdin?”

Pat gülümsedi. “Benim bahçemde yaseminler, hanımelleri olurdu. Soğan dikip söktürmezdim. Ve bahçemde bu korkunç porsukları hiç istemezdim.” Koyu renkli porsuk çite tiksintiyle baktı.

Lance omzunu silkti. “Çünkü bu aklına kötü şeyler getiriyor.”

Pat yüzünü buruşturdu. “İnsanları zehirleyerek öldüren bir adam korkunç biri olmalı. Durmadan intikam almayı kuran bir ruh hastası olmalı.”

“Sana öyle mi geliyor? Garip... Bense adamın işini bilen soğukkanlı bir insan olduğumu düşünüyordum.”

“Belki buna bu açıdan da bakılabilir...” Genç kadın hafifçe titreyerek sözlerine devam etti. “Buna rağmen üç kişiyi öldürmek... Katil kimse yine de deli olmalı.”

Lance alçak sesle, “Evet,” dedi. “Korkarım öyle. Sonra birdenbire sesi sertleşti. “Tanrı aşkına, Pat buradan çık git. Devonshire’a veya göllere kaç... Stratford on - Avon’a doğru uzan. Veya Norfolk’a... Polis sana izin verir. Senin bu işlerle hiçbir ilgin yok. Babam öldürüldüğü zaman Paris’teydin. Diğer ikisi öldürüldüğü zaman ise Londra’daydın. Senin burada kalman beni çok endişelendiriyor.”

Pat bir an cevap vermedi. Sonra yavaşça, “Katilin kim olduğunu biliyorsun, değil mi?” diye fısıldadı.

“Hayır, bilmiyorum.”

“Fakat bildiğini sanıyorsun... İşte bu yüzden bana bir şey olmasından korkuyorsun... Şüphelerini bana söyleseydin...”

“Söyleyemem. Hiçbir şey bilmiyorum. Fakat Tanrı aşkına buradan git.”

Pat, “Sevgilim,” dedi. “Bir yere gidecek değilim. Burada kalacağım. İyi şeyler de olsa, kötü şeyler de olsa, yanından ayrılmayacağım. Böyle işte.” Sesi boğuklaştı. “Ama nedense benim başıma daima kötü şeyler gelir.”

“Ne demek istiyorsun Pat?”

“Ben herkese uğursuzluk getiriyorum. Onu demek istedim. Karşılaştığım herkese uğursuzluk getiriyorum.”

“Sevgili küçük budala. Bana hiç uğursuzluk getirmedi. Unuttun mu? Seninle evlenir evlenmez, babam benimle barışmak istedi ve beni buraya çağırdı.”

“Evet ama evine döndüğün zaman ne oldu? Bana inan. Ben herkese uğursuzluk getiriyorum.”

“Yavrum, bu saçma düşüncüyü aklından çıkar. Bu sadece batıl bir inanç.”

“Elimde değil. Bazı insanlar uğursuzdur. İşte ben de onlardan biriyim.”

Lance, karısını omuzlarından sıkıca kavrayarak onu şiddetle sarstı. “Sen benim Pat’imsin. Seninle evlendiğim için de kendimi dünyanın en şanslı insanı sayıyorum. Bunu o küçük kafana iyice sok anladın mı?” Sonra da sakinleşerek, daha ciddi bir tavırla konuşmaya devam etti. “Fakat... çok dikkatli davranmalısın Pat. Eğer bu evde bir deli varsa... onun sana ateş etmesini veya çayına baldıran karıştırmasını istemiyorum.”

“Evet... Baldıran...”

“Ben burada değilken, o ihtiyarın yanından ayrılma. Adı neydi onun? Hah, Bayan Marple. Acaba Effie teyze onun burada kalmasını neden istedi?”

“Effie teyzenin neyi neden yaptığı belli mi? Lance, burada ne kadar kalacağız?”

Genç adam, omzunu silkti. “Bu soruyu cevaplandırmak zor.”

Pat mırıldandı. “Burada kalmamızdan hoşlandıklarını pek sanmıyorum.” Bunları söylerken tereddütlü bir hali vardı. “Ev şimdi herhal-

de ağabeyine ait. Öyle değil mi? O bizim burada kalmamızı istemiyor sanırım.”

Lance birdenbire bir kahkaha attı. “Hayır. Bu ara bizi başından kolay kolay atamayacak.”

“Ya daha sonra? O zaman ne yapacağız Lance? Doğru Afrika’ya mı döneceğiz?”

“Sen bunu mu istiyorsun Pat?”

Genç kadın çabucak başını salladı.

Lance gülümsedi. “İşte bu çok iyi. Çünkü ben de bunu istiyorum. Son zamanlarda İngiltere pek hoşuma gitmiyor.”

Pat’in yüzü aydınlanıverdi. “Çok sevindim. Geçen günkü sözlerini duyunca burada kalmak isteyeceğinden korktum.”

Lance’in gözlerinde muzip bir pırıltı belirdi. “Sakin planlarından kimseye söz etme Pat. Sevgili ağabeyim Percival’in damarına biraz daha basmayı istiyorum.”

“Lance dikkatli ol.”

“Merak etme yavrum. Dikkatli olacağım. Fakat Percival’in her istediğini yapabileceğini sanması hiç hoşuma gitmiyor.”

Bayan Marple, Bayan Percival Fortescue’yla büyük salonda oturuyordu. Yaşlı kadın bir papağan gibi başını yana eğmiş, Jennifer Fortescue’nun anlattıklarını dinliyordu. Bir taraftan da, tıpkı bizim banka müdürünün zavallı karısı Bayan Emmett’e benziyor. Onu da kimse pek sevmez ve saymazdı... diye düşünüyordu.

Bayan Percival çok şeye katlanmasını bilmişti. Şimdi bütün bunları bu yabancı kadına açıklarken rahatladığını hissediyordu.

“Tabii hiçbir zaman şikâyet etmek istemiyorum. Ben öyle durmadan dırdır eden kadınlardan değilim. Daima insan her şeye katlanmalıdır, diye düşünürüm. Düzeltilemeyecek bir şeye katlanılır. Onun için şimdiye kadar kimseye bir tek söz söylemiş değilim. Zaten kime söyleyebilirdim ki? İnsan bir bakıma burada yapayalnız. Bu evde kendi dairemiz olması iyi bir şeydi. Böylece tasarruf da edebiliyorduk. Fakat

bu insanın kendi evi olmasına hiç benzemiyor. Benimle aynı kanıda olduğunuzdan eminim.”

Bayan Marple mırıldandı. “Tabii.”

“Neyse yeni evimiz artık oturmak için hazır. Boyacılarla dekoratörler de işlerini bitirseler... Ustaların elleri çok ağır. Tabii burada oturmak kocamın hoşuna gidiyor. Ama durum bir erkek için değişik sayılır. Bunu daima söylerim. Durum erkekler için değişiktir. Siz de bu kanıda değil misiniz?”

“Evet. Erkekler kadınlardan farklıdır.”

“Kocam bütün gün şehirde. Eve yorgun dönüyor. Bir köşeye oturarak, gazetelerini okumak istiyor. Buna karşılık ben bütün gün burada yalnızım. Yakın bir kimse yok. Rahatım yerinde. Yemek fevkalade. Fakat insanın neşeli ahabplara da ihtiyacı var. Buradaki kimseler aslında bana göre değil. Bir kısmı, briç düşkünü, sonradan görme kimseler. Oynadıkları briç hoş değil. Oysa ben oynamayı çok severim. Ama tabii buradakiler çok zengin. Ortaya bol para koyuyor, durmadan da içiyorlar. Bana göre değiller onlar. Tabii bu civarda, ellerinde çapayla dolaşıp bahçeleriyle uğraşan birtakım ihtiyar kedicikler de var.”

Bayan Marple’in yüzünde kendisini suçlu buluyormuş gibi bir ifade belirdi. Çünkü o da bahçesine çok düşküncü.

Bayan Percival konuşmaya devam etti. “Ölülerin arkasından konuşmak istemem. Fakat kayınpederim Bay Fortescue’nun yaptığı ikinci evlilik komik ve budalaca bir şeydi. Kadın benimle aynı yaşıydı. Tabii aslında Adele erkek delisiydi. Ya para harcaması? Kayınpederim ona bayılıyordu. Yaptığı harcamalara da hiç aldırılmazdı. Bu Percival’i çok kızdıırırdı. Çok çok kızdıırırdı. Percival para konusunda da çok dikkatlidir. Savurganlıktan nefret eder. Son zamanlarda Bay Fortescue üstelik çok değişmişti. Fazlasıyla sinirliydi. Birdenbire bağırıp çağırmaya başlıyordu. Olmayacak işler için su gibi para harcıyordu.”

Bayan Marple, “Herhalde,” dedi. “Bu da kocanızı endişelendirmişti.”

“Endişelendirmez olur mu? Percival bu son yıl çok üzgündü. Bu yüzden zavallı çok değişti. Hatta bana karşı olan tavırları bile farklı-

laştı. Kendisiyle konuştuğum zaman bazen bana cevap vermiyordu.” Bayan Percival içini çekti. “Sonra görümcem Elaine... O da garip biz kızdır. Durmadan kırlarda gezer. Düşmanca hali yoktur ama insana pek fazla da yakın davranmaz. Londra’ya gidip elbiseler almayı, tiyatroya gitmeyi istemez.” Bayan Percival tekrar içini çekerek mırıldandı. “Tabii şikâyet etmek istemiyorum.” Birdenbire kaygılanmıştı. “Bir yabancı olmanıza rağmen belki sizinle böyle açık açık konuşmamı onaylamazsınız. Fakat o kadar sarsıldım ki... Olaylar beni şimdi etkilemeye başladı. Onun için... birine içimi dökmek ihtiyacı duydum. Bana baktığım hastalardan birini hatırlatıyorsunuz. Onunla çok iyi dost olmuştuk. Hastaneden çıkarken de bana tilki kürkünden bir kap hediye etmişti. Onun bu hareketi beni çok duygulandırmıştı.”

Bayan Marple, “Neler hissettiğinizi anlıyorum,” diye cevap verdi. Gerçekten de anlıyordu. Percival’in karısından artık iyice bıktığı anlaşılıyordu. Onunla ilgilenmiyordu bile. Zavallı Jennifer o yörede arkadaş da bulamamıştı. Bayan Marple o tatlı ve nazik sesiyle, “Kala-balığımı bağışlayın,” dedi. “Fakat bence Bay Rex Fortescue hiç de iyi bir insan değilmiş.”

Bayan Percival başını salladı. “Öyle... söz aramızda iğrenç bir ihtiyardı. Doğrusu birinin onu... ortadan kaldırmasına hiç şaşmadım.”

“Katilin kim olduğunu...” Bayan Marple birdenbire duraksadı. “Belki de bu soruyu sormamam gerek. Sizce katil kim olabilir?”

Bayan Percival, “Bence bu işi o iğrenç Crump yaptı,” dedi. “Ondan hiçbir zaman hoşlanmadım. Hali kaba değil ama yine de belli etmeden kabaca davranıyor. Daha doğrusu çok küstah.”

“Fakat onun cinayet işlemesi için bir sebep olması gerek.”

“Crump gibi bir adamın cinayet işlemek için bir sebebe ihtiyacı yok sanırım. Herhalde bir mesele yüzünden Bay Fortescue onu azarladı. Bana kalırsa Crump fazla içki içiyor. Bence dengesiz biri gibi görünmüyor. Hani şu evde herkesi vuran uşak gibi... Tabii sizinle açık konuşacağım. Başında Bay Fortescue’yu Adele’in zehirlediğini sandım. Ama artık o zavallının zehirlendiğini düşünüyorum. Onun için Adele’den şüphelenemeyiz. Belki de Adele gidip Crump’ı cinayet iş-

lemekle suçladı. Uşak da ne yapacağını şaşırdı. Sandviçlere zehir karıştırdı. Tabii bunu Gladys gördü. Bu yüzden Crump onu da öldürmek zorunda kaldı. Bence bu adamı hâlâ bu evde tutmaları hata. Tanrım, şuradan bir gidebilsem. Tabii o korkunç polisler hiçbirimizin bu evden ayrılmasına izin vermez.” Birdenbire eğilerek, tombul elini Bayan Marple’in koluna koydu. “Bazen içimden buradan çıkıp gitmek geliyor. Eğer bu durum böyle sürerse günün birinde bu evden kaçacağım.”

Arkasına yaslanarak, Bayan Marple’in yüzüne baktı. “Fakat belki de böyle bir işe kalkışmak hatalı olur.”

“Gerçekten öyle... Herhalde polis çok geçmeden sizi bulur.”

“Bulur mu? Sahi bulur mu? O bunu yapacak kadar zeki mi dersiniz?”

“Polisleri aşağı görmek çok hatadır. Müfettiş Neele bana çok zeki bir insanmış gibi geldi.”

“Sahi mi? Oysa ben de onun aptal olduğunu düşünüyordum.”

Bayan Marple başını salladı. “Tersine...”

“Fakat bana...” Jennifer Fortescue duraksadı. “Burada kalmak çok tehlikeliymiş gibi geliyor.”

“Yani sizin için mi tehlikeli?”

“E... evet... şey, evet...”

“Bildiğiniz bir şeyden dolayı mı?”

Bayan Percival derin bir soluk aldı. “Hayır, hayır! Benim bir şey bildiğim yok! Ne bilebilirim ki? Fa... Fakat... sinirlerim çok bozuk. O Crump denilen adam...”

Jennifer’in yumruklarını açıp açıp sıkmasını seyreden Bayan Marple aslında senin kastettiğin Crump değil, diye düşündü. “Bilmiyorum neden, fena halde korkuyorsun...”

22

Hava kararıyordu. Bayan Marple kütüphanenin penceresinin önündeki kanepeye oturmuş yün örüyordu. Yaşlı kadın Pat Fortescue'nun terasta bir aşağı bir yukarı yürüdüğüünün farkındaydı. Sonunda yaşlı kadın pencereyi açarak seslendi.

“İçeri girin yavrum. İçeri girin. Hava hem soğuk hem rutubetli. Orada öyle paltosuz dolaşmayın.”

Pat ihtiyar kadının sözünü dinledi. İçeri girerek, iki lambayı yaktı.

“Evet. Hava hiç iyi değil.” Kanepeye Bayan Marple'in yanına oturdu. Ne örüyorsunuz?”

“Bir zıbın yavrum. Bir bebek için. Bebeklerin bir sürü zıbını olması gerekir. Örerken büyük olmasına hep dikkat ederim çünkü bebekler çok çabuk büyürler.”

Pat uzun bacaklarını şömineye doğru uzattı. “Bugün burası çok hoş. Şöminede ateş... Lambalar... Siz bebek zıbını örüyorsunuz. Burasının ılık ve tatlı bir havası var. Bence İngiltere daima böyle olmalı.”

Bayan Marple, “Aslında İngiltere hep böyledir yavrum,” diye cevap verdi. “Her yerde porsuk ağacı bulunmaz.”

Pat başını salladı. “Öyle olmasa daha iyi. Bu evin pek de mutlu bir yer olduğunu sanmıyorum. Burada oturanların hiçbiri her şeyleri olmalarına rağmen hiçbir zaman mutlu olamamışlar.”

Bayan Marple da aynı kanıdaydı. “Öyle. Burasının mutlu bir yuva olduğu pek söylenemez.”

Pat, “Belki Adele mutluydu,” dedi. “Onunla hiç karşılaşmadım. Onun için bu bakımdan fazla bir şey söyleyemeyeceğim. Fakat Jennifer oldukça mutsuz görünüyor. Elaine ise kendisini o genç adam için yiyip bitiriyor. Üstelik nişanlısının kendisini hiç sevmediğini hissettiğinden de eminim. Tanrım, buradan uzaklaşmayı o kadar çok istiyorum ki!” Bayan Marple'a bakarak, birdenbire gülümsedi. “Biliyor musunuz Lan-

ce bana sizin yanınızdan mümkün olduğu kadar ayrılmamamı söyledi. Bu şekilde güvende olacağımı düşünüyor.”

Bayan Marple, “Kocanız aptal değil,” dedi.

“Evet, Lance hiç de aptal değildir. Daha doğrusu bazı yönlerden aptaldır. Fakat bana neden korktuğunu açıkça söyleseydi sevinirdim. Gerçek olan bir şey varsa o da bu evde yaşayanlardan birinin deli olduğu. Delilik insanı daima korkutur. Çünkü bir çılgının kafasının nasıl çalıştığını katiyen bilemezsiniz. Onların ne yapacağını tahmin edemezsiniz.”

Bayan Marple mırıldandı. “Zavallı yavrum.”

“Aslında o kadar acınacak halde değilim. Artık böyle şeylere alışmış olmam lazım.”

Yaşlı kadın şefkatle, “Çok mutsuz oldunuz değil mi, yavrum?” diye sordu.

“Evet. Fakat mutluluğu tattığım zamanlar da oldu. İrlanda’da harikulade bir çocukluk geçirdim. Ata biner, ava giderdim. Koskocaman içi hemen hemen boş pencerelerinden rüzgâr giren fakat güneşli bir evimiz vardı. Çocukluğunuzu mutlu geçirmişseniz, sonradan bunu kimse elinizden alamaz, öyle değil mi? Fakat daha sonra... büyüdüğüm zaman... her şey ters gitmeye başladı...”

“İlk kocanız pilottu değil mi?”

“Evet. Don’ın uçağını düşürdükleri zaman henüz bir aylık evliy-dik.” Gözlerini şöminedeki alevlere dikti. “O zaman ben de ölmeyi istedim. Zalimce bir şeydi bu. Haksızlıktı. Fakat... sonunda... böylesinin daha iyi olduğunu anlamaya başladım. Don savaşta çok iyi dövüşüyordu. Cesur, pervasız ve neşeli. Bunlar savaşa girenler için gerekli şeyler. Fakat herhalde Don daha sonra sakın bir hayata ayak uyduramayacaktı. O... nasıl anlatayım bilmem ki?... Küstah ve aksiydi. Sivil hayata uymayacak, bir yere yerleşemeyecekti. Birtakım koşullara ayak uyduramayacaktı. Bir bakıma insanlara da düşmandı. Hayır. Dingin bir hayata ayak uyduramayacaktı.”

“Bunu anlamakla akıllılık etmişsiniz yavrum.” Bayan Marple tekrar örgüsünün üzerine eğilerek, bir ilmek aldı. Yavaşça mırıldanıyordu. “Üç düz, iki ters...” Sonra yüksek sesle. “Ya ikinci kocanız yavrum?” dedi.

“Freddy mi? O kendisini vurdu.”

“Vah vah. Ne acı? Ne büyük bir felaket.”

Pat, “Onunla çok mutluyduk,” diye içini çekti. “Evlendikten iki yıl sonra Freddy’nin pek de dürüst olmadığını anlamaya başladım. Meydana gelen olayları öğrendim. Fakat ikimiz açısından önemli değildi bu. Çünkü Freddy beni seviyordu. Ben de onu. Olanları görmezden gelmeye çalıştım. Belki bu korkakça bir şeydi. Fakat onu değiştirmem imkânsızdı. İnsan kimseyi değiştiremez.”

Bayan Marple başını salladı. “Doğru. Kimseyi değiştiremezsiniz.”

“Freddy böyle bir adamdı. Ben onunla tanışmış, kendisine âşık olmuş ve evlenmişim. O yüzden de artık olanlara katlanmam gerektiğini düşünüyordum. Sonra işler karıştı. Freddy diğerlerinin karşısına çıkmayacaktı. Bu yüzden canına kıydı. Onun ölümünden sonra Kenya’ya giderek arkadaşlarımla yanında kaldım. İngiltere’de oturmaya, durumu bilen eski dostlarla karşılaşmaya dayanamayacaktım. Ve Kenya’da Lance’la tanıştım.” Yüzünün ifadesi değişerek yumuşadı. Gözleri hâlâ alevlere dikiliydi. Bayan Marple ise dikkatle onu süzüyordu. Pat ona doğru dönerek, “Söyleyin Bayan Marple, Percival hakkında ne düşünüyorsunuz?” diye sordu.

“Doğrusu onunla çok fazla karşılaşmadım. Kendisini sadece kahvaltıda görüyorum. İşte o kadar. Benim burada kalmam pek hoşuna gitmiyor sanırım.”

Pat birdenbire güldü. “O cimri. Para harcanmasına kızıyor. Lance onun daima böyle olduğunu söylüyor. Bundan Jennifer da çok şikâyetçi. Percival, Bayan Dove’la harcamaları denetliyor, her şeye müdahale ediyormuş. Fakat Bayan Dove onunla başa çıkmasını biliyor. Çok iyi bir kadın Bayan Dove. Öyle değil mi?”

“Gerçekten öyle. O bana bizim köydeki Bayan Latimer’i hatırlatıyor. İzçileri, yardım derneklerini o yönetirdi. St. Mary Mead’de el atmadığı şey yoktu zaten. Bu iş böyle tam beş yıl sürdü. Sonra günün birinde farkına vardık ki... Neyse, dedikodu yapmak doğru değil. Üstelik insanın karşısındaki bilmediği yerlerden, tanımadığı kimselerden söz açılınca bayağı sıkılır. Kusuruma bakmayın yavrum.”

“St. Mary Mead, iyi bir köy müdür?”

“Bilmiyorum, iyiden ne kastediyorsunuz yavrum. St. Mary Mead güzel bir köydür. Orada hem çok iyi, hem de çok kötü insanlar oturur. Başka köylerde olduğu gibi orada da bazı garip olaylarla karşılaşsınız. İnsanların huyu her yerde aynıdır. Öyle değil mi?”

Pat, “Siz sık sık Bayan Ramsbottom’ı görüyorsunuz değil mi?” diye sordu. “İşte bakın o beni çok korkutuyor.”

“Korkutuyor mu? Neden?”

“Çünkü onun deli olduğunu sanıyorum. Dinle bozmuş o. Effie teyze gerçekten deli mi sizce?”

“Ne demek istediğini anlayamadım.”

“Ne demek istediğimi pekâlâ anladınız Bayan Marple. Yukarda oturuyor. Dışarı hiç çıkmıyor. Durmadan günahkârları düşünüyor. Belki de sonunda günahkârları cezalandırma görevinin kendisine düştüğüne inanmaya başladı.”

“Kocanız böyle mi düşünüyor?”

“Lance’in ne düşündüğünü bilmiyorum ki. Bana hiçbir şey söylemiyor. Fakat bir şeyden eminim. Lance katilin deli ve aileden biri olduğunu sanıyor. Bana kalırsa Percival’in aklı başında. Jennifer aptal ve oldukça zavallı. Biraz sinirli ama işte o kadar. Elaine ise acayip, fazla heyecanlı, ruhsal yönden dengesiz kızlardan. O gence deli gibi âşık. Onun kendisiyle parası için evlendiğini de hiçbir zaman kendi kendisine bile itiraf etmeyecek.”

“Sizce Gerald, Elaine’le parası için mi evleniyor?”

“Evet. Bundan eminim. Siz de öyle düşünmüyor musunuz?”

Bayan Marple, “Evet,” dedi. “Tıpkı bizim köydeki genç Ellis gibi. O da zengin demircinin kızı Marion’la evlenmişti. Kız, çok çirkindi. Ellis için de deli oluyordu. Fakat sonunda her şey düzeldi. Bu Ellis’le, Gerald Wright, sadece aşk uğruna parasız bir kızla evlendikleri zaman bütün kötü huyları ortaya çıkan tiplerden. Böyle bir hata yaptıkları için kendi kendilerine o kadar kızıyorlar ki, bunun acısını zavallı kızdan çıkarıyorlar. Fakat zengin bir kızla evlendikleri takdirde ona hürmet göstermeye devam ediyorlar.”

Pat kaşlarını çattı. “Bu işi dışardan birinin yapmış olabileceğini hiç sanmıyorum. İşte bu yüzden de evdeki hava böyle gergin. Herkes birbirini gözetliyor. Fakat pek yakında bir şeyler olması gerek...”

Bayan Marple, “Artık başka kimse ölmeyecek,” diye cevap verdi. “Daha doğrusu ben öyle sanıyorum.”

“Bundan emin olamazsınız.”

“Doğrusunu isterseniz oldukça eminim. Anlayacağınız, katil amacına ulaştı.”

“Nasıl bir amaç bu?”

Bayan Marple başını salladı. Bunu henüz kendisi de pek bilmiyordu.

23

Bayan Somers yine sekreter odasında çay yapıyordu. Ve yine suyu iyice kaynatmadan demliğe dolduruyordu. E, tarih “tekerrürden ibaretir”. Uzatılan fincanı alan Bayan Griffith, Bay Percival’le Somers hakkında konuşmam gerek, diye düşündü. “Daha iyi birini bulacağımızdan eminim. Fakat o acı olaylardan sonra Bay Percival’i de böyle basit bir sorun yüzünden rahatsız etmek istemiyorum.”

Bayan Griffith her zamanki gibi sert bir ses tonuyla, “Somers,” dedi. “Su yine kaynamamış.”

“Sahi mi? Oysa bu kez iyice kaynadığından emindim.”

Birdenbire içeriye Lance Fortescue girdiği için konuşmalar kesildi. Genç adam, dalgın bir tavırla etrafına bakınırken, Bayan Griffith ayağa fırlayarak onun yanına koştu.

“Bay Lance,” diye bağırdı.

Genç adam ona doğru döndü. Yakışıklı yüzünü tatlı bir tebessüm aydınlattı. “Merhaba! Siz Bayan Griffith’siniz değil mi?”

Bu yaşlı, kadının pek hoşuna gitti. Onu görmeyeli on bir yıl olmuştu ama yine de adını hatırlıyordu işte. Şaşkın şaşkın, “Demek hatırladınız?” dedi.

Lance bütün şirinliğini takınmıştı. “Tabii. Hatırlamaz olur muyum?”

Sekreter odasında bir heyecan rüzgârı esmeye başlamıştı. Bayan Somers çay dersini unutmuş, ağzı bir karış açık Lance’a bakıyordu. Bayan Bell daktilosunun üzerinden hayran hayran genç adama bakıyordu. Bayan Chase ise burnunu pudralıyordu. Lance Fortescue etrafına bakındı.

“Her şey yine eskisi gibi.”

“Fazla bir değişiklik olmadı Bay Lance. Ne kadar yanmışsınız. Sağlığınızın da çok iyi olduğu belli. Herhalde yaşamınız çok ilginçti.”

Lance güldü. “Bir bakıma öyle. Fakat belki bundan sonra Londra’da kalıp daha ilginç bir hayat sürmeye çalışırım.”

“Tekrar şirkete mi geleceksiniz?”

“Belki.”

“Ah, ne kadar hoş.”

Lance, “Beni pek paslanmış bulacaksınız,” dedi. “Artık bana her şeyi yeniden öğretmeye çalışırsınız Bayan Griffith.”

Yaşlı kadın sevinçle güldü. “Geri dönmeniz çok iyi olacak Bay Lance. Gerçekten pek hoş olacak.”

Lance, ona takdirle baktı. “Çok iyisiniz... Çok iyisiniz...”

“Biz hiçbir zaman o sözlere inanmadık...” Bayan Griffith kıpkırmızı kesilerek duraksadı.

Lance onun kolunu okşadı. “Şeytanın söylendiği kadar kara olmadığına inandınız demek? Belki de o aslında öyle kapkara değildi. Ama artık bütün bunlar çok geride kaldı. Geçmiş düşünmek anlamsız. Bundan sonra yalnız geleceğin üzerinde durmalı.” Ekledi. “Ağabeyim burada mı?”

“Bürosunda sanırım.”

Lance başıyla selam vererek çıktı. Bekleme odasındaki masanın başında sert görünüşlü orta yaşlı bir kadın oturuyordu. Lance’ı görünce adeta tehditkâr denilecek bir tavırla ayağa kalktı.

“Adınız ve işiniz?”

Lance bir an duraksadı. Sonra ona baktı. “Siz... siz Bayan Grosvenor musunuz?”

Bayan Grosvenor’u ona çekici bir sarışın, diye tarif etmişlerdi. Rex Fortescue’nun ölümüyle ilgili resmi soruşturmayı yayımlayan gazeteler de genç kadının fotoğrafını basmışlardı. Fotoğraflardan onun gerçekten güzel olduğu anlaşılıyordu. Şimdi karşısındaki bu kadın, Bayan Grosvenor olamazdı.

“Bayan Grosvenor geçen hafta buradan ayrıldı? Ben Bay Percival Fortescue’nun özel sekreteri Bayan Hardcastle’ım.”

Lance, tam Percival’e göre, diye düşündü. O güzel kızı kovup yerine bu ejderhayı almış. Neden acaba? Emin olmak için mi? Yoksa bu kadın daha ucuza mı çalışıyor?

“Ben Lancelot Fortescue’yum. Sizinle henüz tanışmadık.”

“Ah, özür dilerim, Bay Lancelot.” Bayan Hardcastle ezilip büzülmeğe başlamıştı. “Yanılmıyorsam şirkete ilk kez geliyorsunuz?”

Lance gülümsedi. “İlk kez geliyorum ama bu sonuncusu olmayacak.”

İlerleyerek, babasının eski bürosunun kapısını açtı. Sonra da masanın başında tahmin ettiği gibi ağabeyi Percival’in değil de, Müfettiş

Neele'nin oturduğunu fark etti. Neele sıraya dizdiği kâğıtlardan başını kaldırarak genç adamı selamladı.

“Günaydın Bay Fortescue. İşin başına geçmeye geldiniz galiba?”

“Demek şirkette çalışmaya başladığımı duydunuz?”

“Bunu ağabeyiniz söyledi.”

“Öyle mi? Herhalde buna pek seviniyordur?”

Müfettiş Neele güldüğünü belli etmemeye çalıştı. Ciddi ciddi, “Sevinme belirtisi görmedim,” dedi.

Lance mırıldandı. “Zavallı Percival.”

Müfettiş Neele ona merakla baktı. “Gerçekten artık Londra’da mı çalışacaksınız?”

“Bunu düşünmüyor muydunuz Müfettiş Neele?”

“Bu size göre bir şey değil Bay Fortescue.”

“Neden? Ben de babamın oğluyum.”

“Annenizin de.”

Lance başını salladı. “Bu bir şey ifade etmez ki, Müfettiş Neele. Annem romantik biriydi. Sıradışı küçük adlarımızdan onun nasıl eserler okumaya meraklı olduğunu anlamışsınızdır. Hastalıklıydı. Ve kanımca gerçeklerle de pek ilgisi yoktu. Ben öyle değilim. Benim romantik olduğum söylenemez. Tam anlamıyla gerçekçi bir adamım ben.”

Müfettiş Neele itiraz etti. “İnsanlar kendilerini yanlış tanırlar.”

Lance, “Haklısınız sanırım,” diye mırıldandı. Bir sandalyeye oturarak her zamanki gibi bacaklarını ileriye doğru uzattı. Kendi kendine gülümsüyordu. Sonra birdenbire, “Siz benim ağabeyimden daha zekisiniz, Müfettiş Neele,” dedi.

“Ne demek istiyorsunuz Bay Fortescue?”

“Ben bizim Percival’i iyice korkuttum. O benim şirkette çalışmak niyetinde olduğumu sanıyor. Bütün işlerine burnunu sokacağımdan çekiniyor. Hemen harekete geçerek şirketin parasını çar çur edeceğimi, başına işler açacağımı zannediyor. Doğrusu sırf eğlenmek için bu işi yapmaya değer. Ama bir dereceye kadar... Ben büro hayatına dayana-

mam, Müfettiş Neele. Açık havadan, ufak çapta da olsa maceralardan hoşlanırım. Böyle bir yerde boğulurum ben.” Çabucak ekledi. “Ama bu ikimizin arasında kalsın. Bunları Percival’e söylemeyin, olur mu?”

“Bu konunun açılacağını sanmıyorum Bay Fortescue.”

Lance, “Percival’le biraz eğlenmek istiyorum,” dedi. “Onu terletmem gerek. E, biraz intikam almak da benim hakkım değil mi?”

Neele ona baktı. “Beni şaşırttınız, Bay Fortescue. Ağabeyinizden niçin intikam alacaksınız?”

Lance omzunu silkti. “Eski bir hikâye bu. Anlatmaya değmez.”

“Yıllarca önce bir çek olayı olmuş. Kastettiğiniz bu olmasın?”

“Sizin de bilmediğiniz yok Müfettiş Neele.”

Neele, “Anladığıma göre soruşturma yapılmamış,” dedi. “Herhalde babanız bunu istemedi.”

“Hayır. O sadece beni kovdu.”

Müfettiş Neele düşünceli bakışlarla onu süzdü. Fakat o anda Lance Fortescue’yu değil, Percival’i düşünüyordu. Dürüst, çalışkan ve hesaplı Percival’i. Bu konu ne tarafa dönerse dönsün, Percival Fortescue denilen bu anlaşılmaz adamla karşılaşılıyordu. Onun dış görünüşünü herkes biliyordu ama iç yüzünü anlamak pek de kolay değildi. Görünüşte renksiz, silik bir adamdı Percival. İnsan onun daima babasının emirlerine baş eğmiş olduğunu düşünebilirdi. Müdür muavininin dediği gibi ukala Percival. Şimdi Neele, Lance vasıtasıyla Percival’in iç yüzünü daha iyi anlamaya çalışıyordu.

“Galiba ağabeyiniz... nasıl söyleyeyim bilmem ki?... daima babanızın sözünden çıkmamış.”

“Öyle mi dersiniz?” Lance bir an konuyu düşündü. “Acaba? Evet, etrafta böyle bir etki bırakmış olabilir. Fakat bunun gerçekten uzaktan yakından ilgisi yok. Biliyor musunuz, dönüp geriye baktığım zaman Percival’in daima her istediğini yaptırmış olduğunu görüyor ve oldukça şaşıırıyorum. Hem de bunu yavaşça kimseye belli etmeden yapmış. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz?”

Neele evet, diye düşündü. “Bu gerçekse şaşılacak bir şey.” Önümdeki kâğıtları karıştırarak içlerinden bir tanesini seçti ve bunu masanın üzerinden Lance’a doğru itti.

“Bu geçen ağustosta yazdığınız mektup değil mi Bay Fortescue?”

Lance kâğıdı aldı ve bir göz attıktan sonra müfettişe geri verdi. “Evet. Bunu geçen yaz Kenya’ya döndükten sonra yazdım. Demek babam bu mektubu saklamış? Neredeydi bu? Büroda mı?”

“Hayır Bay Fortescue. Bu mektubu babanızın Porsuk Ağacı Kulübesi’ndeki kâğıtlarının arasında bulduk.”

Müfettiş masada önünde duran mektuba düşünceli düşünceli baktı. Pek uzun değildi bu.

“Baba,

Pat’le o konuyu konuştum. Önerini kabul ediyorum. Fakat buradaki işlerimi bırakmam biraz zaman alacak. Bu ekimin sonuna veya kasımın ilk haftasına kadar sürer sanırım. Daha sonra sana zamanı bildiririm. Seninle eskisinden daha iyi anlaşacağımızı umuyorum. Her neyse, ben elimden geleni yapacağım. Başka bir şey söyleyemem. Kendine iyi bak.

*Sevgiler,
Lance.”*

Bu mektubu nereye yollamıştınız Bay Fortescue? Buraya mı? Yoksa Porsuk Ağacı’na mı?”

Lance hatırlamaya çalışarak, kaşlarını çatı. “Aradan uzun zaman geçti... Galiba hatırlayamayacağım. Anlayacağınız aradan üç ay geçti. Büroya yolladım sanırım. Evet, evet, buraya şirkete gönderdiğimden eminim.” Bir an durdu. Sonra da belirgin bir merakla sordu. “Neden?”

Müfettiş, “Merak ettim,” dedi. “Babanız bu mektubu burada özel belgelerin durduğu dosyaya koymamış. Alıp Porsuk Ağacı’na götürmüş.

Mektubu ben oradaki yazı masasında buldum. Acaba neden böyle bir şey yaptı?”

“Lance güldü. “Herhalde mektubu Percival’in görmesini istemiyordu.”

Neele, “Evet,” diye mırıldandı. “Öyle görünüyor. Demek ağabeyiniz babanızın buradaki özel dosyasını istediği zaman alabiliyor?”

“Hım...” Lance bir an duraksadı. Sonra da kaşlarını çattı. “Pek de değil. Belki o dosyadaki kâğıtlara istediği zaman bakıyordu ama aslında...”

Müfettiş onun yerine cümleyi tamamladı. “Kendisine böyle bir izin verilmemişti.”

Lance neşeyle güldü. “Tamam. Açıkçası sinsice bir şey bu. Fakat galiba Percival böyle şeylere alıştı.”

“Müfettiş Neele başını salladı. Percival Fortescue böyle sinsice işler yapmış olabilir. Galiba adamın karakterine uygun bir şeydi bu.

Aynı anda kapı açılarak Percival içeriye girdi Lance, “İti an...” diye mırıldandı. Percival tam müfettişle konuşmak üzereyken, Lance’ı fark ederek kaşlarını çattı.

“Merhaba. Sen burada mısın? Bana bugün şirkete geleceğini söyledin.”

Lance, “Birdenbire büyük bir çalışma isteğine kapıldım,” diye cevap verdi. “Onun üzerine kalkıp geldim. Elimden geldiği kadar yardıma hazırım. İşe nereden başlamamı istersin?”

Percival aksice söylendi. “Şu ara bir şey yapmanı istemiyorum. Hiçbir şey yapmanı istemiyorum. Önce seninle işin hangi kısmına bakacağın konusunda anlaşmalıyız. Daha sonra da sana burada bir oda ayarlamalıyız.”

Lance gülerek sordu. “Oğlum, neden o güzel Grosvenor’u kovdun? Onun yerine dışardaki at suratlı kadını aldın?”

Percival sertçe bağırdı. “Lance rica ederim!”

Lance, “Bu kötüye doğru giden bir değişiklik,” dedi. “Oysa ben de çekici Grosvenor’la tanışacağım anı sabırsızlıkla bekliyordum. Onu neden kovdun? Yoksa bazı şeyler mi biliyordu?”

“Ne münasebet! Buna da nereden çıkardın?” Percival’in sesi öfkeden titriyordu. Solgun yüzü kızarmıştı. Müfettişe döndü. “Siz kardeşime aldırmayın. O böyle saçma sapan şakalardan hoşlanır. Bence Bayan Grosvenor hiç de zeki bir kadın değildi. Bayan Hardcastle’ın bonservisleri çok iyi. İşini de çok iyi yapıyor. Ayrıca ücreti de o kadar yüksek değil.”

Lance gözlerini tavana dikti. “Hiç yüksek değil... Biliyor musun, Percival, büro personeli bakımından ekonomi yapılmasına hiç taraf tar değilim. Ha, aklıma gelmişken. Memurlarımız, bu felaket sırasında bize ne kadar sadık olduklarını gösterdiler. Hepsinin de aylığını artırmamız iyi olmaz mı?”

Percival Fortescue, “Ne münasebet!” diye homurdandı. “Lüzumsuz ve yersiz bir şey bu.”

Müfettiş Neele, Lance’ın gözlerindeki şeytani pırıltıyı fark etmişti. Fakat Percival bunu göremeyecek kadar öfkeliydi. “Zaten senin aklına daima olmayacak şeyler gelir,” diye kekeledi. “Şirketin halini biliyorsun. Tek ümit harcamaları kısıtlamak.”

Müfettiş Neele özür diler gibi öksürdü. Percival’e, “Ben de sizinle bunun hakkında konuşmak istiyordum, Bay Fortescue,” dedi.

“Evet, Müfettiş Neele?” Percival gözlerini müfettişe dikti.

“Size bazı şeylerden söz etmek istiyordum, Bay Fortescue. Anladığım kadarıyla altı aydan... hatta belki de bir yıldan beri babanızın hali ve davranışları sizi her zaman kaygılandırmış.”

Percival evet anlamında başını salladı. “Babam iyi değildi. Hiç iyi değildi.”

“Onu doktora gitmesi için ikna etmeye çalışmışsınız. Fakat bunu başaramamışsınız. Bunu daima reddetmiş. Öyle mi?”

“Evet.”

“Babanızın protein eksikliğinden doğan dengesizlik adıyla bilinen bir hastalığı olup olmadığını sormak istiyorum. Bu kişiler delilik belirtileri gösterirmiş. Böyle yerlerde tutulanlar gayet öfkeli ve megaloman olurlarmış. Sonunda da çıldırırlarmış.”

Percival’ın yüzünde hayret dolu bir ifade belirdi. “Çok zekisiniz Müfettiş Neele, ben de bundan korkuyordum. Bu yüzden babamın tedavi edilmesini çok istiyordum.”

Neele devam etti. “Bu arada babanızı tedavi olmaya iknaya çalışırken o işi altüst edebilirdi, değil mi?”

Percival içini çekti. “Gerçekten öyle.”

Müfettiş başını salladı. “Güç bir durum.”

“Korkunç. Kimse ne çektiğimi bilemez.”

Neele usulca, “İş bakımından babanızın ölmüş olması mucize sayılabilir,” diye mırıldandı.

Percival sert bir tavırla, “Bu şekilde düşününce babamın ölmüş olması beni sevindirmedir.”

“Ben sizin bu meseleye hangi gözle bakacağınızdan söz etmiyorum, Bay Fortescue. Ben gerçeklerden bahsediyorum. Babanız, şirket iflas etmeden önce öldü, değil mi?”

Percival sabırsızca cevap verdi. “Evet, evet. Bu bakımdan haklısınız.”

“Bu bütün aile için de sevinilecek bir durumdu. Çünkü hepsinin geleceği bu şirkete bağlıydı.”

“Evet... Fakat ne demek istediğini anlayamadım Müfettiş Neele...” Percival birdenbire sustu.

Neele, “Benim bir şey belirtmek istediğim yok,” diye cevap verdi. “Sadece meseleyi anlamaya çalışıyorum. Bir şey daha var... Kardeşinizle, o İngiltere’den ayrıldığından beri kendisiyle görüşmüyor musunuz?” “Doğru.”

“Fakat aslında öyle değil sanırım, Bay Fortescue. Geçen bahar, babanızın sağlığı için endişelenmeye başladığınız zaman Afrika’ya

kardeşinize mektup yazdınız değil mi? Ona babanızın hareketleri dolayısıyla çok endişeli olduğunuzu anlattınız. Zannedersem kardeşinizin sizinle birlikte olmasını, onun yardımıyla babanızı tedavi ettirmeyi ve gerekli olduğu takdirde onu bir hastaneye kapatmayı istiyordunuz...”

“Ben... ben... anlayamıyorum...” Percival fena halde şaşırdı.

“Öyle değil mi, Bay Fortescue?”

“Ben bunun en doğru hareket olacağını düşünüyordum. Neticede Lancelot da şirketin hissedarlarındandı.”

Müfettiş, Lance’a baktı. Genç adam gülümsüyordu. Müfettiş, “Siz bu mektubu aldınız mı?” diye sordu.

Lance, evet anlamında başını salladı.

“Mektuba ne cevap verdiniz?”

Lance’ın yüzündeki gülümseme genişledi. “Percival’e, kendi işlerine bakmasını, ihtiyarla uğraşmamasını yazdım. Bizim ihtiyarın ne yaptığını bildiğinden emin olduğunu da ekledim.”

Müfettiş Neele’nin bakışları Percival’e kaydı. “Kardeşiniz gerçekten böyle mi cevap verdi?”

“Ben... ben... sanırım... böyle bir şey. Tabii konuşması daha kabaydı.”

Lance, “Meseleyi müfettişe daha kibarca anlatmayı yeğledim,” dedi. Sonra da devam etti. “Açıkcası Müfettiş Neele babamın mektubunu aldığım zaman buraya dönmemin bir nedeni de buydu. Ne olduğunu kendi gözlerimle görmeyi istiyordum. Fakat babamla yaptığım o konuşma sırasında onda hiçbir gariplik göremedim. Sadece çok çabuk heyecanlanıyordu. O bana kendi işlerini kolaylıkla idare edebiliyormuş gibi geldi. Her neyse... Afrika’ya dönüp meseleyi Pat’le konuştuktan sonra eve dönmeye ve babama karşı bir haksızlık yapılmasına engel olmaya karar verdim.” Konuşurken, Percival’e bir göz attı.

Percival bağırdı. “Hayır... Gerçekleri saptırıyor... Onun dediklerini kabul etmiyorum. Babamın halinden yararlanmak niyetinde değildim.

Ben sadece onun sağlığı için endişe ediyordum. Tabii şirketin de beni ilgilendirdiğini...” Duraksadı.

Lance hemen atıldı. “Yani kendi çıkarını da düşünüyordun. Öyle değil mi? Percival’ın küçük cebini.” Birdenbire ayağa kalktı. Tavrı da değişmişti. “Pekâlâ, Percival ben vazgeçtim. Seninle bir süre daha alay etmek niyetindeydim. Burada çalışıyormuş gibi yapıp seni sinirlendirecektim. Her istediğini yapmana engel olmayı istiyordum. Fakat artık bu oyunu sürdüreceğim değilim. Açıkçası seninle aynı odada olmak bile midemi bulandırıyor. Sen sinsi, kötü, aşağılık bir adamsın. Bütün ömrünce de öyleydin. Her şeye burnunu sokar, sinsi sinsi gammazlık yapar, herkesin başını derde sokmaya çalışırdın. Sana bir şey daha söyleyeceğim. Bunu kanıtlayamam fakat o kavganın çıkmasına neden olan sahte çekin de senin eserin olduğundan eminim. Onun yüzünden babam beni kovdu. Bir kere gayet kötü, beceriksizce yapılmış bir sahtekârlıktı bu. Daha ilk bakışta çekin sahte olduğu anlaşılıyordu. Bir hayli maceram olduğu için suçsuz olduğumu kanıtlayamadım. Fakat bana kalırsa ihtiyar sonradan, Lance imzama taklit etseydi bunu daha iyi bir şekilde yapardı, diye düşündü. Lance devam etti. Sesi gitgide yükseliyordu. “Artık bu gülünç oyunu sürdüreceğim değilim Percival. Hem bu ülkeden, hem de bu şehirden hoşlanmıyorum. Senin gibi kibar tavırlı, dalavereci küçük adamlardan da tiksiniyorum. Söylediğin gibi paylaşıyoruz. Ben de Pat’le başka bir ülkeye giderim. Soluk alınabilinecek, rahatça dolaşılacak bir ülkeye. Hisse senetlerini sen paylaş. Sağlam, kâr getiren senetler senin olsun. Bana kendi deyimimle babamın son zamanlarda parasını çarçur ettiklerini ver. Herhalde çoğu beş para etmez. Ama sonunda bir ikisinin bana, sana düşen hisse senetlerinden çok daha fazla para getireceğinden eminim. Babam kurnaz herifin biriydi. Bazı riskleri göze alırdı. Ben de onun hem tecrübesine, hem şansına güveniyordum. Sana gelince sümüklüböcek...” Lance ağabeyine doğru gitti, Percival geriledi. Lance, “Merak etme,” dedi. “Sana elimi süreceğim değilim. Benim şirketten çıkmamı istiyordun. Bu istediğine de ulaşacaksın. Buna

sevinmelisin.” Kapıya doğru giderken ekledi. “İstersen bana Karatavuk Madeni’ni de ver. Eğer kana susamış MacKenzie’ler peşimizdelerse, onları Afrika’ya çekerim.” Kapıda durdu. “Fakat onların bu kadar yıl sonra intikam almaya kalkışacaklarını pek sanmıyorum. Oysa Müfettiş Neele bu işi ciddiye alıyor. Öyle değil mi?”

Percival mırıldandı. “Saçma. İmkânsız bu.”

Lance, “Ona sor,” diye homurdandı. “Karatavuklarla, babamın cebinden çıkan çavdarla neden o kadar ilgileniyor?”

Müfettiş Neele parmağını üst dudağına sürdü. “Geçen yaz yaşanan karatavuk olayını hatırlıyorsunuz, değil mi, Bay Fortescue? Bunun soruşturulması gereken bazı noktaları var.”

Percival tekrar, “Saçma,” dedi. “MacKenzie’lerin adını yıllardır duymadık.”

Lance atıldı. “Buna rağmen aramızda bir MacKenzie olduğuna dair yemine hazırım. Müfettiş de böyle düşünüyor sanırım.”

Müfettiş Neele, Lancelot Fortescue’a, genç adam tam sokağa çıktığı sırada yetişti. Lance ona bakarak mahcup bir tavırla gülümsedi. “Öyle bağırıp çağırmak niyetinde değildim. Fakat birdenbire tepem attı. Neyse... Nasıl olsa, eninde sonunda olacaktı bu. Pat’le Savoy’da buluşacağım. Siz de o tarafa mı gidiyorsunuz?”

“Hayır. Ben Baydon Heath’e döneceğim. Fakat size sormak istediğim bir şey var.”

“Evet?”

“Büroya girip beni gördüğünüz zaman şaşırdınız. Neden?”

“Herhalde sizi orada bulacağımı sanmıyordum. Percival’in odada olduğunu düşünüyordum.”

“Size onun çıktığını söylememişler miydi?”

Lance merakla ona baktı. “Hayır. Bana onun bürosunda olduğunu söylediler.”

“Anlıyorum... Kimse onun çıktığını bilmiyordu. Büronun ikinci bir kapısı yok. Fakat o küçük bekleme odasından koridora açılan bir kapı var. Herhalde ağabeyiniz oradan çıktı. Fakat Bayan Hardcastle’ın size bunu söylememiş olmasına şaşırdım.”

Lance güldü. “Herhalde kadın çayını almaya gitmişti.”

“Evet... evet... herhalde.”

Lance ona döndü. “Ne var, müfettiş bey?”

“Sadece basit bir iki noktayı anlamaya çalışıyordum Bay Fortescue...”

24

Baydon Heath’e giden trende Müfettiş Neele gazetesini okumaya çalıştı ama akıllı başka yerdeydi. Japonya’da deprem olmuş, Tanga-nika’da uranyum madenleri bulunmuştu, bir denizcinin cesedi Southampton’da karaya vurmuştu. Rıhtım işçileri de grev yapmaya hazırlanıyordu. Vereme çok iyi gelen bir ilaç bulunmuştu. Birkaç kişi başlarına vurulan sopayla öldürülmüşlerdi.

Fakat Müfettiş Neele, Porsuk Ağacı Kulübesi’ne geldiği zaman bazı kararlar vermişti. Hay’e, “O kadın nerede?” diye sordu. “O hâlâ burada mı?”

“Bayan Marple mı? Evet, hâlâ burada. Yukardaki ihtiyar kadınla çok iyi anlaştılar.”

“Anlıyorum...” Neele bir an durdu. Sonra da, “O şimdi nerede?” dedi. “Kendisiyle konuşmam gerekiyor.”

Birkaç dakika sonra Bayan Marple genç adamın yanına geldi. Yanakları kızarmıştı, kesik kesik soluk alıyordu. “Beni mi görmek istediniz. Müfettiş Neele? Sizi bekletmediğimi umarım... Aşçıbaşı Bayan Crump’la yemekten bahsediyorduk, onu böreklerinden dolayı tebrik ettim. Onunla dost olmam gerekiyordu.”

Müfettiş Neele gülümsedi. “Çünkü kendisine Gladys Martin hakkında bazı sorular sormak istiyordunuz.”

Bayan Marple başını salladı. “Evet. Gladys hakkında, Bayan Crump’ın bana birçok şey anlatabileceğinden emindim. Cinayetle ilgili olarak değil tabii. Fakat Gladys’in son zamanlardaki tavırlarıyla ilgili...”

Müfettiş Neele, “Bunların size bir yararı oldu mu?” diye sordu.

Bayan Marple başını salladı. “Oldu ya. Bence artık her şey yavaş yavaş belirlenmeye başladı. Siz de o kanıda değil misiniz?”

Neele mırıldandı. “Hem o kanıdayım hem de değilim.” Hay’in odadan çıkmış olduğunu anlayınca daha dostça bir tavır takındı. “Bura bakın, Bayan Marple. Sizinle ciddi şekilde konuşmak istiyorum.”

“Evet, Müfettiş Neele?”

“Bir bakıma sizinle değişik görüş açılarını temsil ediyoruz. Yard’da sizden söz edildiğini işitmiştim Bayan Marple.” Gülümsedi. “Orada çok iyi bir ününüz var.”

Bayan Marple adeta kuş gibi cıvıladı. “Nasıl oluyor bilmiyorum... Fakat kendimi çoğunlukla benimle ilgisi olmayan meselelerin ortasında buluyorum. Yani cinayetlerin, garip olayların...”

Müfettiş Neele, “Oldukça ünlüsünüz...” diye devam etti. “Daha önce de dediğim gibi sizinle birbirine zıt iki görüş açısının temsilcisiyiz. Bunlardan biri delice, biri akıllıca.”

Bayan Marple başını yana eğdi. “Bu sözlerle neyi kastediyorsunuz?”

“Bayan Marple bir olaya akla yakın bir görüş açısından bakılabilir. Bir cinayet birkaç kişinin işine yaramıştır. Bunların içinde özellikle biri bu ölümden çok yararlanacaktır. İkinci cinayet de aynı kişinin işine gelmektedir. Üçüncü ölüm ise katilin kendisini güvenceye almak için işlediği bir cinayettir.”

Bayan Marple sordu. “Fakat üçüncü cinayet dediğiniz hangisi?” Parlak çini mavisi gözlerinde zekice bir ifadeyle müfettişe bakıyordu.

Neele başını salladı. “Evet. Belki bu bakımdan haklısınız. Geçen gün müdür yardımcısı bana bu cinayetlerden söz ederken bütün bunlarda ters bir şey varmış gibi geldi. Bunu sonra anladım. O sırada çocuk şiiirini düşünüyordum. Kral hazinesinde kraliçe odada, hizmetçi çamaşırları asıyor. Bu sıra yanılttı.”

Bayan Marple, “Evet,” diye cevap verdi. “Görünüşte sıra böyle. Fakat aslında Gladys’in Bayan Adele Fortescue’den daha önce öldürülmüş olması gerek. Öyle değil mi?”

Neele, “Evet,” dedi. “Öyle olduğunu sanıyorum. Kızın cesedi o gece geç vakit bulundu. Bu yüzden onun ne zaman öldüğü kesin olarak saptanamadı. Fakat bana kalırsa kız beş civarında öldürüldü. Yoksa...”

Bayan Marple onun sözünü kesti. “Çünkü kız o zaman ikinci tepsiyi de kütüphaneye götürdü.”

“Evet. Kız ilk çay tepsisini kütüphaneye bıraktı. İkinci tepsiyle hole çıktığı sırada bir şey oldu. Gladys ya bir şey gördü ya bir şey işitti. Bütün mesele bunun ne olduğunu öğrenebilmekte. Belki kız, Bayan Adele Fortescue’nun odasından çıkarak, merdivenlerden inen Vivian Dubois’in ayak seslerini duydu. Veya Elaine’in sevgilisi Gerald Wright’ın yan kapıdan girdiğini. Bu ne ise, kız tepsiyi bıraktığı gibi dışarı koştu. Ondan sonra da öldürüldü sanırım. Hava soğuktu. Kızın sırtında ince bir üniforma vardı.”

Bayan Marple, “Haklısınız,” dedi. “Yani bu ‘hizmetçi bahçede çamaşır asıyordu,’ cümlesine uygun bir şey değildi. Akşamın o saatinde çamaşır asmazdı Gladys. Çamaşırları toplamaya ise o soğuk havada sırtına palto almadan gitmezdi. Bu da, Gladys’in burnuna takılan mandal gibi, bir kamuflelajdı. Katil cinayetleri şiiire uydurmaya çalışıyordu.”

Müfettiş Neele bağırdı. “Tamam. Delilik bu. İşte ben bu yönden sizinle aynı kanıda değilim. Bu çocuk şiiiri meselesine inanamıyorum.”

“Fakat bu olanlara uyuyor Müfettiş Neele. Bunu kabul etmelisiniz.”

Neele içini çekti. “Evet, uyuyor. Ama buna rağmen sıra yine de yanlış. Yani şiirde üçüncü olarak öldürülen hizmetçi. Fakat biz üçüncü kurbanın kraliçe olduğunu biliyoruz. Adele Fortescue beşi yirmi beş geçeyle, altıya beş kala arası öldürüldü. Herhalde o sırada Gladys çoktan ölmüştü.”

Bayan Marple mırıldandı. “Bu da çocuk şiirine uymuyor, öyle değil mi? Onun için de çok manalı...”

Müfettiş Neele omzunu silkti. “Belki de biz fazla ince eleyip sık dokuyoruz. Fakat ben şu anda görüş açım sizinkinin aynıymış gibi konuşuyorum, Bayan Marple. Şimdi de size meseleyi kendi açımdan anlatacağım. Karatavukları, çavdarları bir tarafa bırakıyorum. Akli başında bir insanın cinayet işlemesinin nedenlerini sayacağım. Önce... Rex Fortescue’nun ölümü. Bundan kim yararlandı. Bir sürü kimse. Fakat en başta oğlu Percival. Fakat Percival o sabah Porsuk Ağacı Kulübesi’nde değildi. Ama artık bu da önemli sayılmaz...”

Bayan Marple’in gözleri parladı. “Demek bu işin de bir yöntemi vardı? Ben de bunu tahmin etmeye çalışıyordum.”

Neele, “Size açıklamamda sakınca yok,” dedi. “Taksin marmelata karıştırılmıştı. Kavanozun üstündeydi bu. Marmelatı da Rex Fortescue yedi. Daha sonra da kavanoz bahçeye atıldı.”

Yaşlı kadın mırıldandı. “Demek böyle...”

Müfettiş devam etti. “Şirket iflasa sürükleniyordu. Adele Fortescue’ya kocasından kalan yüz bin sterlini verdikleri takdirde şirket tamamen batacaktı. Adele kocasının ölümünden sonra bir ay daha sağ kalsaydı, şirket kadına bu parayı vermek zorunda kalacaktı. Kadın işin bozulacağına aldırılmazdı bile. Fakat Adele Fortescue, kocasının arkasından öldü. Para şirkete kaldı. Daha doğrusu Percival Fortescue’ya.” Müfettiş yüzünü buruşturarak, “Daima Percival,” dedi. “Daima Percival. Belki adam, marmelata zehir karıştırmıştı ama Adele Fortescue’yu ve Gladys’i öldürmesi imkânsızdı. Sekreterinin söylediğine göre Percival o gün saat beşe kadar bürosunda çalıştı. Buraya da yedide geldi.”

Bayan Marple, “Bu da işi çok güçleştiriyor, değil mi?” dedi.

Neele esefle başını salladı. “Güçleştirmek ne kelime? İmkânsız hale sokuyor. Yani... Percival’i şüpheliler listesinin başından silmek zorundayız.” Neele ihtiyatı elden bıraktı. “Ne tarafa dönersem döneyim daima aynı kişiyle karşılaşıyorum. Percival Fortescue! Buna rağmen katilin Percival olması imkânsız.” Biraz sakinleşti. “Tabii şüphelendiğim başka kimseler de var.”

Bayan Marple hemen, “Vivian Dubois tabii,” diye cevap verdi. “Ve Gerald Wright. Çok haklısınız Müfettiş Neele. İşe çıkar karıştı mı, insan şüphelenir. En iyisi kimseye inanmamaktır.”

Neele istememesine rağmen güldü. “Demek her zaman insanların en kötü tarafını düşünmek gerekiyor?”

Bu şirin ve narin, yaşlı kadından beklenmeyecek bir sözdü Bayan Marple, “Tabii,” dedi. “Ben daima insanların kötü olduklarına inanırım. İşin kötüsü sonunda da yanılmamış olduğumu anlarım.”

Neele başını salladı. “Pekâlâ. Kötü şekilde düşünelim. Cinayeti Vivian Dubois işlemiş olabilir. Gerald Wright da öyle, tabii bu marmelat meselesinde Elaine kendisine yardım etmiştir. Katil Jennifer Fortescue da olabilir. O da buradaydı. Fakat bu saydıklarım sizin karatavuk ve çavdar meselesine hiç uymuyor. Bu sizin varsayımınız. Haklı da olabilirsiniz. Eğer öyleyse o zaman da katil bir tek kişi olabilir. Bayan MacKenzie. Kadın yıllardan beri akıl hastanesinde. Oğlu Donald. Savaşta ölmüş. Geriye kızı Ruby MacKenzie kalıyor. Eğer varsayımınız doğruysa, bütün bu cinayetlere o Karatavuk Madeni sebep olduysa, o zaman Ruby MacKenzie bu evde demektir. Ve buradakilerden de sadece biri Ruby olabilir.” Öfkeyle başını salladı. “Sadece bir tek kişi.”

Ayağa kalkarak odadan çıktı.

Mary Dove kendi oturma odasıındaydı. Rahat bir yerdi burası. Daha doğrusu genç kadın odada rahat bir hava yaratmayı başarmıştı. Müfettiş Neel kapıyı tıklatınca, genç kadın elindeki hesap defterinden

başını kaldırıp net bir sesle, “Girin,” dedi. Müfettiş içeri girdi. Bayan Dove başıyla koltuğu işaret etti. “Bir dakika bekler misiniz? Balıkçının hesabını kontrol etmem gerek.”

Neele onun karşısına geçti ve genç kadının hesapları kontrol etmesini sessizce beklerken, ne kadar sakın ve özgüveni yüksek bir kız, diye aklından geçirdi. Mary’ye bakıyor, bir taraftan da onun akıl hastanesindeki kadına benzeyip benzemediğini düşünüyordu.

“Evet, Müfettiş Neele? Sizin için ne yapabilirim?”

Neele, “Bildığınız gibi bu cinayetlerin akla aykırı yanları var,” diye söze başladı. “Rex Fortescue’nun cebinde bulunan çavdar. Geçen yaz Bay Fortescue’nun masasında bulunan tavuklar... Böreğin içine konulan ölü kuşlar... Bu olaylar olduğu zaman siz buradaydınız, sanırım.”

“Evet. Şimdi hatırladım. Sinir bozan, anlamsız çirkin bir olaydı.”

“Belki pek de anlamsız değildi. Bayan Dove, Karatavuk Maden’i hakkında ne biliyorsunuz?”

“Karatavuk Maden’i’nin adını bile duyduğumu sanmıyorum.”

“Bana adınızın Mary olduğunu söylediniz. Bu sizin gerçek isminiz mi?”

Mary Dove kaşlarını kaldırdı. Müfettiş Neele, genç kadının gözlerinde ihtiyatlı bir ifade belirmiş gibi geldi. Mary Dove mırıldandı. “Ne garip bir soru Müfettiş Neele. Yani adımın Mary Dove olmadığını mı söylemek istiyorsunuz?”

Müfettiş sevimli bir ifadeyle, “Evet, onu söylemek istiyorum,” diye cevap verdi. “Bana kalırsa aslında Ruby MacKenzie.”

Genç kadın, ona baktı. Yüzü gayet ifadesizdi. Kısa bir sessizliğin ardından Mary Dove, “Ne söylememi bekliyorsunuz?” dedi.

“Lütfen bana cevap verin. Adınız Ruby MacKenzie mi?”

“Size adımın Mary Dove olduğunu söyledim.”

“Evet. Fakat kanıtlayabilir misiniz?”

“Görmek istediğiniz nedir? Nüfus kâğıdı mı?”

“Bu belki yararlı olur, belki de olmaz. Yani... elinize asıl Mary Dove’ un nüfus kâğıdı geçmiş olabilir. Belki Mary Dove arkadaşınızdı, belki de ölmüş biri.”

“Evet, birçok olasılık var, değil mi?” Mary Dove’un sesi alaycıydı. “İşte size bir bilmece, Müfettiş Neele.”

Neele, “Belki sizi Pinewood Akıl Hastanesi’nde tanırılar,” dedi.

Mary Dove kaşlarını kaldırdı. Nerede bu hastane?”

“Bunu pekâlâ biliyorsunuz.”

“Emin olun neden bahsettiğiniz hakkında bir fikrim yok.”

“Ruby MacKenzie olduğunuz konusunda yalan söylüyorsunuz değil mi?”

“Benim hiçbir şeyi inkâr ettiğim yok Müfettiş Neele. O sözünü ettiğiniz Ruby MacKenzie kimse, benim aslında o olduğumu kanıtlamak da size düşer. Bunu siz de biliyorsunuz.” Meydan okuyordu. Genç kadının müfettişin gözlerinin içine baktı. “Evet, bu sizin göreviniz. Benim Ruby MacKenzie olduğumu kanıtlayın.”

25

Müfettiş Neele merdivenlerden inerken Hay yavaş fısıldadı. “İhtiyar kedicik sizi arıyor efendim. Size daha söyleyecekleri varmış.”

“Tanrı kahretsin!”

Hay’in yüzünde en ufak bir kas bile oynamıyordu. “Evet, efendim.” Tam uzaklaşacağı sırada Neele seslendi. “Bayan Dove’un sana verdiği kâğıtlara bak. Orada onun eskiden yanlarında çalıştığı kimse-lerin isim ve adresleri var. Onları soruştur... Ha, evet. Öğrenmeni istediğim başka şeyler de var.” Bir kâğıda çabucak bir şeyler karalayarak bunu Hay’e uzattı.

“Ben emirlerinizi hemen yerine getiririm efendim.”

Neele holde ilerlerken kütüphaneden birtakım mırıltılar duyuldu. Genç adam kapıdan içeriye bir göz attı. Belki Bayan Marple kendisini arıyordu ama yaşlı kadın şu anda oturmuş hem örgü örüyor hem de bir taraftan Jennifer Fortescue'yla konuşuyordu.

Bayan Marple, "Doğrusu hemşirelik gerçekten asil bir meslektir," diyordu. Müfettiş Neele çabucak geri çekildi. Yaşlı kadın kendisini fark etmiş, fakat görmezden gelmişti.

Bayan Marple o tatlı sesiyle konuşmaya devam etti. "Bileğimi kır-dığım zaman bana öyle müşfik bir hemşire bakmıştı ki... Benden sonra Bayan Sparrow'un oğluna bakmaya gitti. Gayet yakışıklı bir deniz su-bayıydı. Doğrusu onların aşkı pek hoştu. Sonunda nişanlanıp evlen-diler. İki çocukları da oldu." Bayan Marple, romantik bir tavırla içini çekti. "Buna zatürree sebep oldu... Zatürreede bakım çok önemlidir değil mi?"

Jennifer başını salladı. "Evet öyledir. Tabii şimdi harika ilaçlar var."

Bayan Marple, "Sizin çok iyi bir hemşire olduğunuzdan eminim," dedi. "Sizin aşkınız da böyle başladı değil mi? Yani buraya Bay Perci-val Fortescue'ya bakmaya geldiniz..."

Jennifer mırıldandı. "Evet... Evet.. Öyle..." Bu konunun açılması-nı pek istemediği belliydi. Fakat Bayan Marple sanki bunun farkında değilmiş gibi konuşmaya devam etti. "Anlıyorum... Tabii insanın hiz-metçilerin dedikodusunu dinlememesi gerek. Fakat benim gibi yaşlı bir kadın evdekilerin hepsiyle de ilgilenir. Ne diyordum. A, evet. Önce burada başka bir hemşire vardı, değil mi? Onu yolladılar ve yerine siz geldiniz. Herhalde kadın pek dikkatsizdi."

Jennifer, "Onun dikkatsiz olduğunu sanmıyorum," diye cevap ver-di. "Zannedersem kadının babası çok hastaydı. Bu nedenle onun yerini ben aldım."

Bayan Marple gülümsedi. "Evet. Sonra da birbirinize âşık oldu-nuz. Doğrusu çok romantik."

“Ben bundan pek emin değilim. Bazen...” Jennifer’ın sesi titriyordu. “Bazen... keşke yine hastanede olsaydım diye düşünüyorum.”

“Evet, evet, anlıyorum. Mesleğinizi çok seviyordunuz.”

“O sırada pek sevmiyordum. Ama şimdi düşünüyorum da bu hayat çok sıkıcı. Günler birbirini kovalıyor. Yapılacak hiçbir şey yok. Val ise başını işinden kaldırmıyor.”

Bayan Marple başını salladı. “Centilmenler son zamanlarda sıkı çalışmak zorunda kalıyorlar. Paraları ne kadar çok olursa olsun, boş zamanları yok.”

“Evet. Bu yüzden eşleride sıkıntıdan patlıyor.” Jennifer içini çekti. “Keşke buraya hiç gelmeseydim. Ama bana da iyi oldu. Bunu yapmamalıydım.”

“Ne yapmamalıydınız yavrum?”

“Val’le evlenmemeliydim... Neyse...” İçini çekti. “Artık bundan söz etmeyelim.”

Onun üzerine Bayan Marple Paris’te moda olan etekler hakkında konuşmaya başladı.

Bayan Marple, Müfettiş Neele’yi kütüphanede buldu.

“Konuşmamızı kesmediğiniz için çok teşekkür ederim müfettiş bey. Öğrenmek istediğim bir iki küçük şey vardı.” Sonra sitemle ilave etti. “Deminki konuşmamız bitmeden kalktınız.”

Neele kendisini zorlayarak tatlı tatlı gülümsedi. “Özür dilerim. Korkarım kabalık ettim. Sizi görüşmek için çağırdım sonra da sadece ben konuştum.”

Bayan Marple hemen, “Önemi yok,” dedi. “Çünkü ben o sırada henüz elimdeki kozları açıklamaya hazır değildim. Zira ben emin olmadıkça kimseyi suçlamak istemem. Ve şimdi eminim.”

“Neden eminsiniz Bayan Marple?”

“Rex Fortescue’yu kimin öldürdüğünden. Marmelat hakkında söyledikleriniz inancımı güçlendirdi. Bu işi kimin ve nasıl yaptığını biliyorum.”

Müfettiş Neele gözlerini kırıştırdı. Bayan Marple bunu fark etmişti. “Korkarım bazen düşündüklerimi anlaşılır şekilde açıklayamıyorum,” diye mırıldandı.

“Doğrusu henüz neden söz ettiğinizi anlamış değilim Bayan Marple.”

Bayan Marple gülümsedi. “O halde işe başından başlayalım. Tabii zamanınız varsa. Size kendi görüşümü açıklamak istiyorum. Bu evde birçok kişiyle konuştum. Çünkü telefon konuşması ve naylon çorap sorunlarını hemen çözümlmek istiyordum.”

Müfettiş Neele tekrar gözlerini kırıştırdı. Bir taraftan da, başıma gelenler, diye düşünüyordu. Ben de onu akli başında bir insan sanıyordum... Ama neyse, belki kadıncağz bir şeyler öğrenmiştir. Sonra, “Sizi dinliyorum, Bayan Marple,” dedi. “Lütfen başından başlayın, olur mu?”

Yaşlı kadın başını salladı. “Tabii. Ve başlangıç Gladys’ti. Yani ben buraya Gladys yüzünden geldim. Büyük bir nezaket göstererek, kızın eşyalarına bakmama izin verdiniz. Naylon çoraplar, telefonlar derken iş anlaşıldı. Yani Rex Fortescue’yla taksin meselesi.”

Müfettiş Neele sordu. “Yani... marmelata taksini kimin karıştırdığı hakkında bir varsayımınız mı var?”

Bayan Marple, “Bu varsayım değil,” dedi. “Bu işi kimin yaptığını biliyorum.”

Müfettiş Neele üçüncü kez gözlerini kırıştırdı.”

Bayan Marple, “Bu işi Gladys yaptı tabii,” diye gülümsedi.

Müfettiş Neele, Bayan Marple’a bakarak, ağır ağır başını salladı. Sonra da hayretle, “Yani Gladys’in Rex Fortescue’yu bilerek zehirlediğini mi söylemek istiyorsunuz?” diye sordu. “Affedersiniz Bayan Marple fakat ben buna inanmam.”

Yaşlı kadın atıldı. “Gladys onu zehirlemek amacıyla değildi. Fakat marmelata taksini o koydu. Onu sorguya çektiğiniz zaman kızın

sinirli ve endişeli olduğunu söylediniz. Üstelik suçlu gibi bir hali de vardı değil mi?”

“Evet ama suç *cinayet* değildi, herhalde?”

“Değildi tabii. Anlattığım gibi Gladys kimseyi öldürmek niyetinde değildi. Fakat marmelata taksini karıştırdı. Tabii bunun zehir olduğunu bilmiyordu.”

“Peki, taksini ne sanıyordu?” Müfettişin sesinden Bayan Marple’in sözlerini hâlâ ciddiye almadığı anlaşılıyordu.

Bayan Marple, “Galiba bunu gerçek serumu olduğunu sanıyordu,” diye cevap verdi. “Kızların gazetelerden kesip sakladıkları şeyler çok ilgi çekici oluyor. Eskiden de böyleydi, gelecekte de yine böyle olacak. Güzellik reçeteleri sevdikleri erkeği cezbetmenin yolları. Büyüler, sihirler, olağanüstü olaylar. Tabii bu sonuncular bugün artık bilim adı altında toplanıyor. Artık kimse sihirbazlara, birinin gelip sihirli değneğini salladığı takdirde kurbağaya döneceğine inanmıyor. Fakat biri gazeteye bir bilim adamının iğneyle vücudunuza bazı bezelerin suyundan verdiği takdirde kurbağaya benzer bir hal alacağınızı yazdığı zaman buna herkes inanıyor. Gladys de gazetelerde gerçek serumu hakkında yazılar okumuştur. Adam, Gladys’e onun da böyle bir şey olduğunu söylediği zaman tabii kızcağız buna hemen inandı.”

Müfettiş Neele sordu. “Kim... Ne zaman söyledi?”

Bayan Marple kaşlarını çattı. “Albert Evans. Tabii aslında adamın ismi bu değil. Her neyse... Adam, Gladys’le geçen yaz kampta tanıştı. Kıza iltifat etti. Ona âşık olduğunu söyledi. Ve zannedersen bu arada büyük bir haksızlığa uğramış olduğunu da anlattı. Yani... Rex Fortescue’ya bu haksızlığını itiraf ettirmek ve ondan tazminat almak lazımdı. Bunu kesin olarak bilmiyorum Müfettiş Neele. Fakat doğru olduğundan eminim. Kızı bu eve hizmetçi olarak soktu. Son zamanlarda hizmetçi az olduğu için bu kızların çoğu istedikleri yerde iş bulabiliyorlar. Sonra Albert Evans, Gladys’le bir gün kararlaştırdı. Adamın son kartpostalda ne yazdığını hatırlıyorsunuz değil mi? ‘Randevumuzu

unutma.' Bütün umutlarını bağladıkları gündü bu. Gladys, Albert'in verdiği ilacı marmelata karıştırarak ve Rex Fortescue da bunu yiyecekti. Kız ayrıca adamın cebine çavdar da koyacaktı. Bilmiyorum Albert bu çavdar için ne hikâye uydurdu? Fakat size başından beri söylediğim gibi Gladys Martin saf bir kızdı. Hatta onun yakışıklı bir genç tarafından söylemek şartıyla inanmayacağı hiçbir şey yoktu."

Müfettiş Neele şaşkın şaşkın mırıldandı. "Devam edin."

Bayan Marple bu isteği yerine getirdi. "Herhalde Albert, Gladys'e o gün Rex Fortescue'nun bürosuna gideceğini, gerçek serumun zamanla etkisini göstereceği için adamın her şeyi, yaptığı kötülüğü itiraf edeceğini söylemişti. Gladys'in, Rex Fortescue'nun öldüğü zaman neler hissettiğini herhalde tahmin edebilirsiniz?"

Müfettiş Neele itiraz etti. "Ama o zaman her şeyi anlatırdı."

Bayan Marple hemen sordu. "Kız sizi ilk gördüğü zaman ne söyledi?"

"Ben yapmadım," dedi.

Yaşlı kadın zaferle bağırdı. "Gördünüz mü? Bu şartlar altında ancak böyle bir şey söyleyebilirdi. Gladys, yanımda çalıştığı sıralarda bir biblo kırdığı zaman hemen, 'Ben yapmadım, Bayan Marple,' derdi. Bu iş nasıl oldu bilmiyorum. Zavallıların elinde değildir bu. Yaptıklarına çok üzülürler, fakat suçu üzerlerinden atmaya çalışırlar. Rex Fortescue'yu zehirlemek Gladys'in aklından bile geçmiyordu. Fakat adam ölmüştü. Kız herhalde bunu size itiraf edecek değildi. Karakterine aykırı bir şeydi bu."

Neele, "Evet," dedi. "Herhalde haklısınız." Gladys'le ilk konuştuğu sırada kızın takındığı tavrı hatırlamıştı.

Bayan Marple, "Kız önce yalan söyledi, başka türlü yapamazdı," diye devam etti. "Sonra şaşkın şaşkın bu meseleyi çözümlemeye çalıştı. Belki Albert ilacın ne kadar kuvvetli olduğunu bilmiyordu, diye düşündü. Veya hata yaptı ve bana fazla miktarda verdi. Zavallı kendi kendine

durumu anlatmaya, Albert'i temize çıkarmaya çalıştı. Albert'in kendisini arayacağını umuyordu. Gerçekten de öyle oldu. Adam telefon etti."

Neele çabucak sordu. "Bunu kesin olarak biliyor musunuz?"

Bayan Marple başını salladı. "Hayır. Benimki tahmin. Fakat o gün açıklanamayan telefon konuşmaları oldu. Daha doğrusu telefon çaldı. Crump veya karısı cevap verdikleri zaman karşıdan bir ses çıkmadı. Telefon hemen kapandı. Adam numarayı çeviriyor, başkası çıkınca kapatıyordu. Gladys cevap verinceye kadar yaptı bunu. Sonra da kıza buluşmak istediğini söyledi."

Neele mırıldandı. "Anlıyorum, Gladys'in öldüğü gün adamla randevusu vardı."

Bayan Marple, "Evet," diye cevap verdi. "Bayan Crump bir noktada haklıydı. Gladys en iyi naylon çoraplarını ve en yeni ayakkabılarını giymişti. Biriyle buluşacaktı. Fakat kız Albert'i görmek için sokağa çıkmayacaktı. Adam Porsuk Ağacı Kulübesi'ne geliyordu. İşte o yüzden Gladys o gün telaşlı bir şekilde etrafta dolaşıyordu. Çayı da yine bu yüzden geç yaptı. İkinci tepsiyi getirdiği zaman, koridordan yan kapıya baktı ve sevgilisini gördü. Adam ona işaret ediyordu. Gladys tepsiyi bırakarak dışarı çıktı."

Neele, "Ve adam onu boğdu," dedi.

Bayan Marple dudaklarını büzdü. "Bir dakika sürdü bu. Fakat adam kızın konuşmasından korkuyordu. O zavallı, saf kızın ölmesi gerekiyordu. Ve sonra... adam Gladys'in burnuna çamaşır mandalını taktı." Yaşlı kadının sesi müthiş bir öfkeyle titriyordu. Çocuk şiirine uyması için. Çavdar, karatavuklar, hazine, ekmekle bal ve çamaşır mandalı. Çünkü adamın o sırada kızın burnunu gagalayacak bir kuş aramaya kalkması garip olurdu..."

Neele ağır ağır, "Tabii adam sonunda tımarhaneye gidecek," dedi. "Deli olduğu için biz de onu asmayacağız."

Bayan Marple homurdandı. “Katili asacağınızdan eminim. Çünkü o deli değil Müfettiş Neele.”

“Genç adam onu süzdü. “Buraya bakın, Bayan Marple. Bana varsayımınızı anlattınız. Evet, her şeyi bildiğinizi söylüyorsunuz ama yine de bir varsayım bu. Kendine Albert Evans ismini veren bir adamın Gladys’le tatil kampında tanıştığını ve kızıdan bu işte faydalandığını söylüyorsunuz. Bu Albert Evans, eski Karatavuk Madeni’nin intikamını almak isteyen biri. MacKenzie’nin oğlu Donald’ın savaşta ölmediğini iddia ediyorsunuz değil mi? Sizce o sağ ve bu cinayetler de onun başının altından mı çıktı?”

Fakat Müfettiş Neele, hayretle Bayan Marple’in hayır anlamında başını salladığını gördü.

“Hayır! Hayır! Benim söylemek istediğim bu değil. Anlamıyorsunuz, Müfettiş Neele. Bu karatavuk meselesi sadece kamuflej. Kütüphanedeki masaya ve böreğe konulan karatavukları duyan biri bundan yararlanmaya kalktı. Aslında böyle bir karatavuk meselesi vardı. Kuşları masaya ve böreğe o maden olayını bilen ve bunun intikamını almak isteyen biri koymuştu. Fakat onun amacı sadece Rex Fortescue’yu korkutmak veya adamın rahatını kaçırmaktı. Bence çocukları büyüyüp ileride intikam almaları için yetiştirmek imkânsızdır Müfettiş Neele. Çocukların da kendilerine göre akılları ve mantıkları vardır. Fakat babası dolandırılan ve hatta ölüme terk edilen bir çocuk, bunu yapan kimseye kötü bir oyun oynamaya kalkabilir. Burada da böyle oldu sanırım. Katil de o karatavuk olayından yararlandı.”

Müfettiş, “Katil,” dedi. “Haydi, Bayan Marple. Şu katil hakkındaki fikirlerinizi de öğrenelim. Kim bu adam?”

Bayan Marple içini çekti. “Onun adını duyduğunuz zaman hiç şaşırmayacaksınız Müfettiş Neele. Çünkü onun kim olduğunu söyler söylemez, gerçekten o bu cinayetleri işleyebilecek bir tip, diyeceksiniz. O akıllı, zeki ve hain. Bu cinayetleri de para için işledi sanırım. Hatırı sayılır bir miktar olmalı bu.”

“Percival Fortescue?” Müfettiş Neele bu adı yalvarır gibi söylemişti. Fakat daha bu isim ağzından çıkarken de yanılmış olduğunu anladı. Bayan Marple’in tarifi Percival Fortescue’ye uymuyordu.

Bayan Marple, “Hayır hayır,” dedi. “Katil Percival Fortescue değil...”

26

Müfettiş Neele mırıldandı. “İmkânsız.”

Arkasına yaslanarak, Bayan Marple’a baktı. Yaşlı kadının dediği gibi şaşırmamıştı. Lance Fortescue tarife uyuyordu. Fakat Müfettiş Neele aradıkları adamın Lance Fortescue olabileceğine bir türlü inanmıyordu.

Bayan Marple sandalyesinde öne doğru eğildi. Küçük bir çocuğa basit bir aritmetik problemini anlatan biri gibi konuşmaya başladı.

“Lance, daima böyleydi. Yani... daima kötüydü o. Tepeden tırnağa kadar kötü fakat şirindi. Özellikle kadınlar tarafından çok beğeniliyordu. Çok zeki biri. Kendisini tehlikeye atmaktan da korkmuyor. Daima tehlikeli işlere girişmiş, fakat şirinliği yüzünden insanlar onun kötü değil, iyi olduğuna inanmışlar. Lance bu yaz babasını görmeye gelmiş. Babasının ona mektup yazdığına, kendisini çağırdığına katiyen inanmıyorum. Tabii bu iddiasını destekleyecek kanıtlar bulduysanız o başka.” Müfettişe baktı.

Neele başını salladı. “Hayır. Babasının onu çağırttığını gösterecek hiçbir delil yok. Bende Lance’ın güya babasını gördükten sonra ona yazdığı bir mektup var. Fakat Lance bu mektubu önceden hazırlamış, buraya geldiği gün de bunu babasının kâğıtları arasına karıştırmış olabilir.”

Bayan Marple içini çekti. “Dediğim gibi o çok zeki...” Nerede kalmıştım? Evet. Bana kalırsa, Lance uçakla buraya geldi ve babasıyla ba-

rışmaya çalıştı. Fakat Rex Fortescue'nun onunla barışmaya niyeti yoktu. Lance evlenmişti. O zamana kadar hileli işlerle biraz artırdığı ufak gelirinin artık kendisine yetişmesi imkânsızdı. Pat'e âşıktı. Gerçekten çok iyi bir kız. Lance karısıyla sakin, dürüst bir hayat sürmek istiyordu. Öyle karışık işlere girişmeyecekti artık. Genç adama göre bunu da ancak bol parası olduğu takdirde yapabiliirdi. Porsuk Ağacı Kulübesi'ne geldiği zaman o karatavuklardan söz edildiğini duydu. Belki bunu ona babası söyledi, belki de Adele. Lance o zaman MacKenzie'nin kızıının evde olduğu kanısına vardı. Cinayet işlediği takdirde suçu onun üzerine yıkabilecekti. Zira Lance babasından istediğini alamayacağını anlayınca, soğukkanlılıkla babasını öldürmekten başka are kalmadığını düşünmüştü. Babasının... şey... pek iyi olmadığının farkındaydı. O ölünceye kadar hiçbir şey kalmayacağından korkuyordu.”

Müfettiş atıldı. “Lance babasının sağlığının bozuk olduğunu aslında biliyordu.”

“Hah... Böylece birkaç şey de anlatılmış oluyor. Karatavuk olayını duyunca, babasının küçük adının da Rex oluşu, ona o ocuk şiirini hatırlattı. Cinayetlere delice bir hava verdi. Ve bütün bunları MacKenzie'lerin eski tehditlerine bağladı. O zaman Adele'in de ortadan kalkması sorun olmazdı. Böylece yüz bin sterlin de şirketten çıkmamış olacaktı. Fakat şiire uyacak üçüncü bir cinayet daha olmalıydı. Bahçede amaşır asan hizmetçi... Zannedersen o korkunç plan o vakit aklına geldi. Konuşamadan susturacağı masum bir suç ortağı. Üstelik bu sayede ilk cinayet sırasında İngiltere'den uzaklarda da olacak, kimse de kendisinden şüphelenmeyecekti. Gerisi çok kolay oldu. İstasyondan saat beşe birkaç dakika kala buraya geldi. Gladys elinde ikinci tepsiyle hole çıkmıştı. Lance yan kapıya geldi. Kızı görerek ona işaret etti. Kızı boğarak çamaşır ipinin asılı olduğu tarafa sürüklemek sadece üç dört dakika sürdü. Sonra ön kapıyı alarak eve girdi. Aileyle birlikte çay içti. Yukarı ıkarak, Bayan Ramsbottom'la konuştu. Tekrar aşağıya indiği zaman kimseye görünmeden kütüphaneye girdi. Adele orada yalnız,

son çayını içiyordu. Lance kanepeye kadının yanına oturdu. Adele’le konuşurken usulca fincanın içine siyanür attı. Bu o kadar güç bir şey değil. Şekere benzeyen beyaz bir madde... İnsan korkusuz olursa bu işi kolayca yapabilir. Lance da son derece korkusuz.”

Müfettiş Neele ağır ağır, “Evet,” dedi. “Bu olabilir. Fakat Bayan Marple, bu cinayetler ona ne kazandıracaktı? İşte bunu anlayamıyorum. Evet. Rex Fortescue sağ kalsaydı, şirket iflas edecekti. Fakat Lance’ın hissesi onun bu tehlikeyi göze almasına üç kişiyi öldürmesine degecek kadar büyük mü? Sanmıyorum. Hiç sanmıyorum.”

Bayan Marple, “Evet, bu mesele biraz güç,” diye itiraf etti. “Size hak veriyorum. Acaba... Bir an duraksadı. Sonra müfettişe baktı. “Acaba... doğrusu ben bu işlerden hiç anlamam... fakat... acaba Karatavuk Madeni’nin değersiz olduğu doğru mu?”

Neele düşündü. Kafasında birtakım bilgiler bir araya toplanıyordu şimdi. Lance’ın Percival’dan kıymetli olmayan hisse senetlerini almaya razı görünmesi... O gün kapıdan çıkarken söylediği sözler. ‘Karatavuk Madeni’ni de ver de kana susamış MacKenzie’leri Afrika’ya çekeyim...’ Altın madeni. Kıymetsiz bir altın madeni... Fakat belki de maden kıymetsiz değildi? Ama İhtiyar Rex Fortescue bu konuda hata yapacak bir adam değildi. Son zamanlarda maden tekrar incelenmiş olabilirdi. Maden neredeydi? Lance, “Batı Afrika’da,” demişti. Fakat başka biri... Evet, Bayan Ramsbottom bunun Doğu Afrika’da olduğunu söylemişti. Lance doğu yerine batıya özellikle onları şaşırtmak için mi söylemişti? Bayan Ramsbottom yaşlıydı. Bunamıştı belki de. Ama kadın bu konuda haklıydı. Lance da geçenlerde Doğu Afrika’dan gelmişti. Acaba son zamanlarda yeni bir şey mi öğrenmişti?

Birdenbire Müfettiş Neele bir şey daha hatırladı. Trende gazete okumuştı.

“Tanganika’da uranyum madenleri bulundu.”

Belki de uranyum, Karatavuk Madeni’ne yakın bir yerde bulunmuştu. Eğer öyleyse o zaman her şey ortadaydı. Lance bunu nasılsa

öğrenmiş, uranyum sayesinde büyük bir servete konacağını anlamıştı. Büyük bir servete. İçini çekerek Bayan Marple'a baktı.

Sitem eder gibi, "Bütün bunları nasıl kanıtlayacağım?" dedi. "Bana bunu söyler misiniz?"

Bayan Marple ona cesaret vermek istermiş gibi başını salladı. San-ki Müfettiş Neele burs kazanmak için sınava girmeye hazırlanan, küçük yeğeniydi.

"Kanıtlarsınız canım, kanıtlarsınız. Siz çok zeki bir insansınız, Müfettiş Neele. Bunu daha ilk görüşte anladım. Katilin kim olduğunu bildiğinize göre artık aleyhinde kolaylıkla kanıt bulursunuz. Örneğin tatil kampında... Oradakiler muhakkak Lance'ı fotoğrafından tanırlar. Herhalde Lance de orada bir hafta neden kaldığını, niçin Albert Evans adını kullandığını kolay kolay söyleyemez."

Müfettiş Neele evet, diye düşündü. "Lance Fortescue, zeki ve ah-laksız. Ama aynı zamanda gözüpek de. Kendisini büyük tehlikeye attı." Müfettiş kendi kendine söz verdi. "Onu yakalayacağım." Sonra da tek-rar şüpheye kapılarak Bayan Marple'a baktı.

"Fakat bunların hepsi de varsayım. Bunu siz de biliyorsunuz."

"Evet... Fakat siz katilin Lance olduğundan eminsiniz, değil mi?"

"Galiba... Ben daha önce de onun gibilere rastladım."

Yaşlı kadın başını salladı. "Evet... Zaten önemli olan da bu. Za-ten ben de bu yüzden katilin Lance olduğunu anladım. Bundan emin oldum. Hayır hayır. Ne münasebet. Pat yüzünden. Çok iyi bir kız o. Fakat daima kötü erkeklerden hoşlanıp onlarla evlenen tiplerden. İşte bu yüzden Lance dikkatimi çekti..."

Müfettiş, "Katilin Lance Fortescue olduğundan eminim," dedi. "Bunu itiraf etmeliyim. Fakat daha ortada açıklanamayan bir sürü şey var. Örneğin, Ruby MacKenzie. Doğrusu onun bu evde olduğuna ye-min..."

Bayan Marple genç adamın sözünü kesti.

“Bu yönden haklısın. Yalnız siz yanlış kimseden şüphelendiniz. Şimdi bir de gidip Bayan Percival’le konuş...”

Müfettiş Neele, “Bayan Fortescue,” dedi. “Bana evlenmeden önceki isminizi söyler misiniz?”

Jennifer bağırdı. “Oh!” yüzünde korku dolu bir ifade belirmişti.

Müfettiş Neele mırıldandı. “Sinirlenecek bir şey yok, madam. Fakat gerçeği söylemeniz çok daha iyi olur. Evlenmeden önce isminizin Ruby MacKenzie olduğundan eminim. Bu bakımdan yanılmıyorum, değil mi?”

Bayan Percival kekeledi. “Benim... şey... ah... şey... Peki ama adım Ruby MacKenzie’yse ne olacak?”

Müfettiş adeta şefkatle, “Hiçbir şey olmayacak,” diye cevap verdi. Sonra da ekledi. “Birkaç gün önce Pinewood da annenizle konuştum.”

Jennifer içini çekti. “Annem bana çok kızgın. Artık hastaneye gidip kendisini görmüyorum, çünkü çok sinirleniyor. Zavallı anneciğim. O babama çok düşküdü.”

Müfettiş Neele başını salladı. “Sizi de melodrama kaçan intikam planlarıyla büyüttü değil mi?”

Jennifer, “Evet,” diye cevap verdi. “Bizi, babama yapılanları asla unutmamamız için ve ileride bir gün Rex Fortescue’yu öldürecekimize yemin ettirdi.” Bir an durdu. “Tabii hemşire okuluna gidip derslere başlayınca annemin dengesiz bir kadın olduğunu fark ettim.”

Müfettiş Neele, “Fakat siz de intikam alma isteği duymuş olmalısınız, Bayan Fortescue,” dedi.

Jennifer ona baktı. “Tabii duydum. Bir bakıma Rex Fortescue babamı gerçekten öldürmüş sayılırdı. Babamı tabancayla vurduğunu veya bıçakladığı demek istemiyorum. Fakat Rex Fortescue’nun babamı ölüme terk ettiğine eminim. Bu da hemen hemen aynı şey değil mi?”

Müfettiş Neele, “Evet, ahlaksal yönden öyle,” dedi.

Jennifer, “Bu yüzden Rex Fortescue’ya yaptığını ödetmek istiyordum,” diye devam etti. “Arkadaşlarımdan bir hemşire, oğluna bakmak için buraya gelince, ona yanaştım. Buradan ayrılması ve yerine beni getirtmelerini söylemesi için kızı ikna ettim. Doğrusu ne yapmak niyetinde olduğumu ben de pek bilmiyordum... Fakat bana inanın, Müfettiş Neele, Rex Fortescue’yu öldürmeyi hiçbir zaman düşünmedim. Hiçbir zaman... Galiba, oğluna iyi bakmamayı tasarlıyordum. O ölecek, ben de Rex Fortescue’dan intikam almış olacaktım. Fakat insan hemşire oldu mu, böyle şey de yapamıyor. Aslında Val’i iyileştirebilmek için çok uğraştım. Güçlkle ölümünden kurtuldu. Sonra bana âşık oldu. Evlenme teklif ettiği zaman, işte bu daha mantıklı ve tehlikesiz bir intikam yöntemi, diye düşündüm. Rex Fortescue’nun oğluyla evlenecek ve adamın babamdan dolandırdığı paraları bu şekilde geri alacaktım. Evet, bu çok daha mantıklı bir yoldu.”

Müfettiş Neele, “Evet,” diye mırıldandı. “Gerçekten daha mantıklı bir yöntem.” Sonra da ekledi. “Rex Fortescue’nun masasına ve böreğin içine karatavukları koyan sizdiniz değil mi?”

Bayan Percival kıpkırmızı kesildi.

“Evet... Korkarım aslında pek gülünç bir şeydi bu... Fakat Rex Fortescue bir gün insanların budalalığından onları nasıl dolandırdığından, paralarını kolaylıkla ellerinden aldığından söz ederek övünüyordu. Ama bu işleri daima yasalara aykırı sayılmayacak bir şekilde yapmıştı. Fena halde kızdım. Onu iyice korkutmak istedim. Hakikaten de adamın ödü patladı. Bir hayli endişelendi.” Telaşa ekledi. “Fakat bu anlatıklarımın başka bir şey yapmadım! Gerçekten yapmadım Müfettiş Neele, benim... benim cinayet işlediğimi düşünmüyorsunuz ya?”

Müfettiş Neele gülümsedi.

“Hayır hayır, böyle bir şey düşündüğüm yok.” Bir an durduktan sonra, “Ha, sahi aklıma geldi. Son zamanlarda Bayan Dove’a para verdiniz mi hiç?” diye sordu.

Jennifer’ın ağzı bir karış açık kaldı.

“Nereden bildiniz?”

Müfettiş Neele, “Biz her şeyi biliriz,” dedi. Sonra da içinden ilave etti. Birçok şeyi de tahmin zorunda kalırız.

Jennifer çabuk çabuk konuşmaya başlamıştı.

“Bana gelerek, ‘Müfettiş Neele benim Ruby MacKenzie olduğumu söyledi,’ dedi. ‘Beni suçladı... Eğer beş yüz sterlin bulup bana verirsen, bunun aksini iddia etmeye kalkmam. Müfettiş de daima benden şüphelenir.’ Karşı koyacak oldum. O zaman da, ‘Eğer Müfettiş Neele senin Ruby MacKenzie olduğunu öğrenirse,’ dedi. ‘O zaman seni katil olmak suçuyla yakalar. Çünkü senin Rex Fortescue’yla Adele’i öldürdüğünü zanneder...’ Parayı bulmakta çok güçlük çektim. Çünkü durumu Percival’e kesinlikle açıklayamazdım. O benim aslında kim olduğumu bilmiyor. Sonunda yüzüğümlle Bay Fortescue’nun bana hediye ettiği gerdanlığı satmak zorunda kaldım.”

Müfettiş Neele, “Merak etmeyin,” diye gülümsedi. “Paranızı geri alacağımı sanıyorum...”

Müfettiş Neele ertesi günü Mary Dove’la tekrar konuştu.

Hiçbir giriş yapmaya lüzum görmeden, “Bayan Dove,” dedi. “Aca-ba bana beş yüz sterlinlik bir çek verebilir misiniz? Tabii bu Bayan Percival Fortescue’nun adına olacak...”

Ve Mary Dove’un ilk kez fena halde irkildiğini görerek, büyük bir zevk duydu.

Genç kadın, “Bunu herhalde size o budala söyledi,” diye homurdandı.

Neele başını salladı. “Evet, o söyledi. Şantaj ağır bir suçtur Bayan Dove.”

Mary Dove omzunu silkti. “Bu şantaj sayılmaz ki Müfettiş Neele. Böyle bir suçlamada bulunmaya kalkmayın. Çünkü bunu destekleyecek kanıt veya tanık bulamazsınız. Ben sadece Bayan Percival’e acıdığım için kendisine bir iyilik etmek istedim.”

Müfettiş, “Pekâlâ,” dedi. “Bana o çeki verirseniz bu konuyu da burada kapatırız Bayan Dove.”

Mary Dove çek defteriyle dolmakalemını çıkardı.

“Doğrusu bu işe canım çok sıkıldı,” diye içini çekti. “Şu ara hiç param yoktu.”

“Herhalde yakında yeni bir yer aramaya başlayacaksınız.”

Mary Dove başını salladı. “Evet... Bu iş umduğum gibi çıkmadı. Bütün bu olaylar her şeyi altüst etti.”

Müfettiş Neele de bu kanıdaydı.

“Bu yüzden zor durumda kaldınız değil mi? Çünkü her an sizin geçmişinizi de araştırmaya kalkabilirdik.”

Mary Dove eski soğukkanlılığına kavuşmuştu. Biçimli kaşlarını kaldırdı. “Rica ederim Müfettiş Neele. Benim geçmişim gerçekten lekesizdir.”

Neele bir tavırla, “Evet, gerçekten öyle Bayan Dove,” diye cevap verdi. “Elimizde sizi suçlayacak hiçbir kanıt yok... Fakat garip bir rastlantı dikkatimizi çekti. Herkesin hayranlığını uyandıracak bir şekilde çalıştığınız üç evin üçü de siz oradan ayrıldıktan dört ay sonra soyulmuş. Üstelik hırsızların ev hakkında şaşılacak kadar derin bilgileri varmış. Vizonların, mücevherlerin, kıymetli gümüş takımların ve antika-ların nerede durduğunu gayet iyi biliyorlarmış.”

Mary Dove hafifçe gülümsedi. “Böyle rastlantılar oluyor Müfettiş Neele.”

Genç adam, “Evet evet,” dedi. “Gerçekten oluyor. Fakat bana kalırsa pek sık da olmamalı Bayan Dove... Sonra ekledi. “Sizinle ilerde tekrar karşılaşacağımızı sanmıyorum.”

Mary Dove mavi gözleriyle ona baktı. “Kabalık etmek istemiyorum, Bay Müfettiş... Fakat... bir daha karşılaşmayacağımızı umarım.”

27

Bayan Marple bavulundaki eşyaları düzeltti, sarkan yünlü bir atkının ucunu yan tarafa sıkıştırdı. Sonra da bavulu kapattı. Yatak odasında etrafına bakındı.

“Hayır, hiçbir şeyimi unutmamışım.”

Crump eşyaları aşağıya indirmek için içeriye girdi. Bayan Marple ise yan odaya geçti. Effie Ramsbottom’la vedalaşacaktı.

Bayan Marple, “Korkarım konukseverliğinize kötü bir şekilde karşılık verdim,” diye söze başladı. “İlerde bir gün beni bağışlayacağınızı umarım.”

Bayan Ramsbottom, “Hah,” diye mırıldandı.

Yine pasyans açıyordu.

“Siyah vale, kırmızı dam...” Sonra zeki bakışlarla yan gözle Bayan Marple’i süzdü. “Öğrenmeyi aklınıza koyduğunuz şeyi sonunda ne yapıp edip öğrendiniz sanırım?”

Bayan Marple, “Evet,” dedi.

Effie Ramsbottom konuşmaya devam etti. “Herhalde bütün bunları o polis müfettişine de anlattınız? O bunu kanıtlayabilecek mi?”

Bayan Marple, “Kanıtlayacağından hemen hemen eminim,” diye cevap verdi. “Tabii bu zaman alabilir.”

Effie Ramsbottom elini kaldırdı. “Size soru sormayacağım. Çok zeki bir kadınsınız. Bunu sizi görür görmez anladım. Yaptıklarınız için sizi kesinlikle suçlu bulmuyorum. Kötülük, kötülüktür ve bunun cezalandırılması gerekir. Bu ailenin kötü bir damarı var. Çok şükür, bunu bizim taraftan almadılar. Kız kardeşim Elvira budalanın biriydi. Dün-yada bundan daha fena da bir şey olamaz.”

Bayan Marple hafifçe öksürdü.

“Effie Ramsbottom kâğıtların üzerine eğildi. “Kara vale... Yakışıklı ama kalbi kapkara... Evet, ben de bundan korkuyordum. Ne yaparsınız?... İnsan bazen dayanamayıp bir günahkârı da sevebiliyor. O çok

şirindir. Daima da öyleydi zaten. İnsanın ağzından girip burnundan çıkmasını bilir. Beni bile yumuşattı... O gün yanımdan ayrıldığı saati sordukları zaman yalan söyledi... Ben onun bu yalanını yüzüne vurdum fakat bu olay beni düşündürdü... O zamandan beri düşünüyorum zaten... Fakat Elvira'nın oğlu o, aleyhinde bir şey söylemem imkânsızdı. Neyse... Siz dürüst bir kadınsınız Jane Marple. Hak da yerini bulmalıdır. Fakat karısına çok acıyorum...”

“Bayan Marple içini çekti. “Ben de öyle...”

“Holde Pat Fortescue onunla vedalaşmak için bekliyordu.

“Keşke gitmeseydiniz Bayan Marple. Sizi çok arayacağım...”

Bayan Marple gülümsemeye çalıştı. “Artık gitme zamanım geldi. Buraya yapmak için geldiğim şeyi yaptım. Aslında bu... Benim için pek de hoş bir şey değildi. Fakat kötülüğün galip gelmemesi gerekiyor. Çok önemli bu.”

Pat şaşkın şaşkın ona baktı. “Doğrusunu isterseniz, ne demek istediğinizi pek anlayamadım.”

Bayan Marple, “Biliyorum yavrum,” diye cevap verdi. “Belki günün birinde anlarsınız. Bilmem size bir öğütte bulunursam bana darılır mısınız? İleride bir gün, bir aksilik, üzülecek bir şey olursa, o zaman kalkın, İrlanda'ya gidin. Çocukken mutlu olduğunuz yerlere dönün... Atlar... Köpekler... Evet, en doğrusu bu olur.”

Pat başını salladı. “Bazen, keşke Freddy öldüğü zaman İrlanda'ya dönseydim, diye düşünüyorum. Fakat öyle yapsaydım...” Sesi değişti, yumuşadı. “O zaman da Lance'la tanışamayacaktım.”

Bayan Marple tekrar içini çekti.

Pat konuşmaya devam etti. “Biliyorsunuz? Biz de burada kalmayacağız. Bu işler düzelir düzelmez, Doğu Afrika'ya döneceğiz. Buna o kadar seviniyorum ki.”

Bayan Marple, “Tanrı sizi korusun yavrum,” diye mırıldandı. “İnsanın bu dünyada yaşayabilmesi için korkusuz olması gerekir. Bence siz de korkusuz bir kadınsınız.”

Genç kadının elini okşadı. Sonra da ön kapıdan çıkarak, dışarıda bekleyen taksiye doğru gitti.

Bayan Marple o günün akşamı evine ulaştı.

Yetimhaneden aldığı yeni hizmetçisi Kitty, ona kapıyı açarak, neşeyle gülümsedi.

“Size akşam yemeği için balık hazırladım, bayan. Eve döndüğünüze o kadar sevindim ki. Her şeyi pek beğeneceksiniz. Sanki bahar temizliği yapıyormuşum gibi her tarafı pırıl pırıl yaptım.”

Bayan Marple gülümsedi. “Aferin Kitty. Ben de eve döndüğüm için çok mutluyum.”

Yaşlı kadın, kornişte altı ayrı örümcek yuvası olduğunu fark etmişti. “Bu kızlar da hiç kafalarını kaldırmazlar...” Fakat çok merhametli olduğu için Kitty’ye hiçbir şey söylemedi.

Kız, “Mektuplarınız holdeki masanın üstünde, bayan,” dedi. “Bunlardan bir tanesi de yanlışlıkla Daisymead’e gitmiş. Daima böyle oluyor, değil mi? Mary Mead’le Daisy Mead’i karıştırıyorlar. Hoş bu kez hiç şaşmadım. Çünkü yazı o kadar bozuk ki. Mektubu yolladıkları adres-tekiler de kaç gündür evde değillermiş. Bugün dönmüş ve mektubu geri yollamışlar.

Bayan Marple zarfları aldı. Kitty’nin söylediği mektup en üstte duruyordu. Yaşlı kadın, bozuk, eğri büğrü yazıyı tanır gibi oldu. Zarfı çabucak açtı.

“Sevgili hanımefendi,

Size bu mektubu yazdığım için kusuruma bakmayacağınızı umarım. Fakat ne yapacağımı bilmiyorum. Gerçekten bilmiyorum. Ama ben kimseye zarar vermek amacıyla değildim. Sevgili hanımefendiciğim, herhalde gazeteleri gördünüz. Hepsi de bu olaydan cinayet diye söz ediyorlar. Fakat bunu ben yapmadım. İnanın yapmadım. Çünkü ben öyle kö-

tülüklerden korkarım. Onun da böyle bir şey yapmayacağını biliyorum. Yani Albert'in demek istedim. Durumu size iyi anlatamıyorum. Başından başlayayım. Albert'le geçen yaz tanıştık, evlenecektik. Yalnız Albert haksızlığa uğramış, onu şu ölen adam, Bay Fortescue dolandırmıştı. Üstelik ondan sonra her şeyi de inkâr etmişti. Tabii herkes de zengin olduğu için Bay Fortescue'ya inanmış, fakir olan Albert'in sözlerini dinlememişlerdi. Fakat Albert'in bir arkadaşı şu yeni ilaçların yapıldığı bir yerde çalışıyordu. Bunların arasında "gerçek serumu" da vardı. Belki bundan söz edildiğini gazetelerde okumuşsunuzdur. Bu insana ister istemez gerçeği söylüyor. Albert, 5 Kasım'da Bay Fortescue'yu bürosunda görecekti. Ben de o sabah kahvaltıda kendisine muhakkak gerçek serumunu verecektim. Adam, şirkete gidinceye kadar gerçek serumu etkisini gösterecekti. Albert'le yanındakiler içeri girdikleri zaman adam gerçeği söyleyecekti. Albert'in dediklerinin doğru olduğunu söyleyecekti. İşte böyle hanımefendiciğim, ben ilacı marmelatın içine koydum. Fakat adam öldü. Herhalde ilaç çok kuvvetliydi. Ama bunda Albert'in bir suçu yok. Çünkü o hiçbir zaman böyle bir şey yapamaz. Ama durumu polise de açıklayamıyorum. Çünkü o zamanlar onlar Albert'in bu işi bilerek yaptığını sanırlar. Oysa ben Albert'in böyle bir amacı olmadığını biliyorum. Ah, hanımefendiciğim, ne yapacağımı, ne söyleyeceğimi bilmiyorum. Polisler şimdi evde. Halimiz feci. İnsana sorular soruyor, yüzüne sert sert bakıyorlar. Ne yapacağımı bilmiyorum. Albert'den de haber çıkmadı. Ah, hanımefendiciğim, sizi rahatsız etmek istemiyorum ama buraya gelip bana yardım etmez misiniz? Polisler sizi dinlerler. Siz bana daima iyi davrandınız. Benim kötü bir amacım yoktu. Albert'in de öyle. Ah bize yardım etseniz...

Saygılarımı sunarım,
Gladys Martin"

NOT: Zarfa Albert'le benim bir fotoğrafımı koyuyorum. Bunu kamptaki çocuklardan biri çekmiş bana verdi. Albert böyle bir fotoğrafımız olduğunu bilmiyor. Fotoğraf çekirtmeyi sevmiyor. Fakat fotoğraftan onun ne kadar iyi bir genç olduğunu anlayabilirsiniz, hanımefendiciğim."

Bayan Marple dudaklarını büzerek fotoğrafa baktı. Fotoğraftaki çift gözlerini birbirlerine dikmişlerdi. Bayan Marple'ın bakışları, ağzı hafifçe aralık olan Gladys'in sevgi dolu, zavallı yüzünden, diğer yüze kaydı. Esmer, yakışıklı Lance Fortescue'nun yüzüne. Genç adam gülümsüyordu.

Yaşlı kadın o acıklı mektubun son cümlesini hatırladı.

"Onun ne kadar iyi bir genç olduğunu anlayabilirsiniz."

Bayan Marple'ın gözleri doldu. Sonra merhametin yerini öfke aldı. Kalpsiz bir katile karşı duyulan öfke.

Sonra yaşlı kadın ani bir zafer hissi duydu. Bir hayalet gibi dolaşan bu katilin yüzünü çok önceden görmüştü...

SON

